

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PIASECZNIE

z dnia r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Piaseczno do roku 2040

Na podstawie art. 10e i 10f ust. 4 oraz art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 198), oraz Uchwały nr 1435/LXXVI/2023 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 18 października 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do roku 2040 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu optacowania strategii, w tym trybu konsultacji, Rada Miejska w Piasecznie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do roku 2040”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Piaseczno.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

§ 4.

Traci moc Uchwała nr 1052/XXXVI/2017 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do roku 2030”, stanowiącej aktualizację "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2004-2015", przyjętej uchwałą Rady Miejskiej nr 841/XXXVII/2005 w dniu 02.06.2005 r.

Magdalena Żukowska-Otręba

Radca Prawny
WA/4499

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Piasecznie
z dnia 2025

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do 2040 roku

Piaseczno

Piaseczno, wrzesień 2025 r.

Strona | 1

Spis treści:

1.	DLACZEGO NOWA STRATEGIA?	4
2.	WIZJA ROZWOJU GMINY PIASECZNO	5
3.	WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ	7
3.1.	UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	8
3.1.1.	<i>Megatrendy i trendy rozwojowe</i>	8
3.1.2.	<i>Europejskie i krajowe polityki publiczne</i>	12
3.1.3.	<i>Dokumenty ponadlokalne</i>	13
3.2.	UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE ROZWOJU MIASTA I GMINY	16
3.2.1.	<i>Funkcje miejskie i ponadlokalne</i>	16
3.2.2.	<i>Wewnętrzna różnorodność i tożsamość</i>	20
3.2.3.	<i>Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym</i>	23
3.2.4.	<i>Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania</i>	25
3.2.5.	<i>Satysfakcjonująca samowystarczalność</i>	27
3.2.6.	<i>Odporność na zmiany klimatu</i>	32
4.	ANALIZA SWOT	35
5.	CELE ROZWOJU	37
5.1.	CEL STRATEGICZNY „INSPIRUJĄCA PRZESTRZEŃ”	37
5.2.	CEL STRATEGICZNY „INNOWACYJNA GOSPODARKA”	37
5.3.	CEL STRATEGICZNY „KREATYWNE SPOŁECZEŃSTWO”	38
5.4.	CEL OPERACYJNY „ROZWIJAMY SVOJE KOMPETENCJE”	38
5.4.1.	<i>Edukacja formalna</i>	39
5.4.2.	<i>Edukacja pozaformalna</i>	40
5.4.3.	<i>Świadomość ekologiczna</i>	41
5.5.	CEL OPERACYJNY „WZMACNIAMY KAPITAŁ SPOŁECZNY”	42
5.5.1.	<i>Integracja społeczna</i>	42
5.5.2.	<i>Współpraca</i>	43
5.5.3.	<i>Dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne</i>	44
5.6.	CEL OPERACYJNY „MAMY NOWOCZESNE MIEJSCA PRACY”	44
5.6.1.	<i>Nowoczesne sektory</i>	45
5.6.2.	<i>Aktywizacja biznesowa</i>	45
5.6.3.	<i>Przestrzeń dla biznesu</i>	46
5.7.	CEL OPERACYJNY „ODPOWIEDZIALNIE KORZYSTAMY Z ZASOBÓW GMINY”	46
5.7.1.	<i>Polityka przestrzenna</i>	47
5.7.2.	<i>Samowystarczalność energetyczna</i>	48
5.7.3.	<i>Gospodarka cyrkularna</i>	48
5.7.4.	<i>Ochrona zasobów przyrodniczych</i>	49
5.7.5.	<i>Tereny zieleni i rekreacji</i>	50
5.8.	CEL OPERACYJNY „MAMY WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUGI W ZASIĘGU RĘKI”	51
5.8.1.	<i>Sprawność urzędu</i>	51
5.8.2.	<i>Zdrowie i sport</i>	52
5.8.3.	<i>Kultura</i>	53
5.8.4.	<i>Mieszkalnictwo komunalne i społeczne</i>	54
5.8.5.	<i>Mobilność</i>	54
5.8.6.	<i>Bezpieczeństwo</i>	55
6.	WYMIAR PRZESTRZENNY REALIZACJI STRATEGII	57
6.1.	KLUCZOWE ASPEKTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY PIASECZNO	57
6.2.	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE PIASECZNO	59
6.2.1.	<i>Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu</i>	62

6.2.2.	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	62
6.2.3.	Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	63
6.2.4.	Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.)	65
6.2.5.	Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego (CP)	65
6.2.6.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	66
6.2.7.	Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 Kw	67
6.2.8.	Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (PMZOŚ)	68
6.2.9.	Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	69
6.2.10.	Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.	69
6.3.	WZAJEMNE RELACJE MIĘDZY KLUCZOWYMI ASPEKTAMI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	71
6.3.1.	Silne relacje dwustronne	72
6.3.2.	Silne relacje jednostronne	72
6.3.3.	Relacje o słabszym wpływie	72
6.4.	MODEL STRUKTURY FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEJ	73
6.4.1.	Struktura sieci osadniczej	73
6.4.2.	System powiązań przyrodniczych	74
6.4.3.	System powiązań transportowych	76
6.4.4.	Obszary strategicznej interwencji	77
6.4.5.	Sieci infrastruktury technicznej	83
6.5.	OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW WYŻSZEGO RZĘDU	85
6.5.1.	OSI krajowe	85
6.5.2.	OSI regionalne	85
6.5.3.	OSI ponadlokalne	86
7.	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	87
7.1.	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WDROŻENIOWYCH	87
7.2.	RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	87
7.3.	SYSTEM MONITOROWANIA	88
8.	SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	91
8.1.	STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA METROPOLII WARSZAWSKIEJ 2021-2027+	91
8.2.	STRATEGIA ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ DO 2040 ROKU – PROJEKT	92
8.3.	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+	93
8.4.	STRATEGIE KRAJOWE: SOR I KSRR 2030	93
9.	STRATEGICZNA OCENA ŚRODOWISKOWA I EWALUACJA EX-ANTE	96
10.	PROCES PRZYGOTOWANIA STRATEGII	100
11.	LITERATURA	101
12.	SPISY	103

1. Dlaczego nowa Strategia?

Podjęcie w styczniu 2023 roku działań, których owocem jest niniejszy dokument, wynikało z kilku istotnych uwarunkowań zewnętrznych oraz sytuacji wewnętrznej gminy Piaseczno. Do kluczowych zmian w otoczeniu gminy Piaseczno zaliczamy:

- kolejne fazy reformy planowania strategicznego i przestrzennego w Polsce – od 1.01.2026 roku wchodzi w życie przepis mówiący, że „gmina posiada strategię”, a jednocześnie strategia gminy silnie wiąże się, poprzez model struktury funkcjonalno-przestrzennej, z planem ogólnym – nowym dokumentem planistycznym;
- rozpoczęte zostały prace nad strategią rozwoju metropolii warszawskiej – w ramach współpracy metropolitalnej gmina Piaseczno będzie mogła zwiększać swoje możliwości rozwoju;
- lata 2019-2023, to okres m.in.: pandemii koronawirusa COVID-19, rozpoczęcia wojny w Ukrainie, pierwszego powszechnego udostępnienia modelu sztucznej inteligencji. Konsekwencje społeczne, gospodarcze, polityczne tych trzech zjawisk do dziś są trudne do oszacowania. Zmiany na świecie i w Europie nakazują refleksję nad kierunkami rozwoju krajów, regionów i gmin.

Jednak, to nie zmiany przepisów oraz ważne uwarunkowania zewnętrzne są głównym powodem, dla którego powstał ten dokument. Strategia jest potrzebna, by profesjonalnie, w sposób dobrze zaplanowany, zarządzać gminą. Poprzednie strategie (z 2005 roku i z 2017 roku) nie były tak silnie powiązane z planowaniem przestrzennym.

Strategia rozwoju gminy Piaseczno do 2040 roku ma trzy funkcje:

- ukierunkowanie działań na realizację istotnych celów – wypracowanych wspólnie z mieszkańcami zainteresowanymi udziałem w procesie mieszkańcami;
- integrację zasobów gminy na rzecz jej rozwoju – wszystkie cele w strategii są współzależne. Ich realizacja nie zależy wyłącznie od działań administracji, dlatego już w procesie tworzenia dokumentu zwracaliśmy uwagę na zależność realizacji strategii od współpracy różnych grup społecznych i mieszkańców oraz organizacji. Tak będziemy właśnie – poprzez współpracę – będziemy osiągać nasze cele;
- wykorzystanie uwarunkowań zewnętrznych – polityka rozwoju gminy w pewnym stopniu zależy od polityk regionalnej i krajowej, a także działań innych organizacji i podmiotów (np. Unii Europejskiej, biznesu). Świat zewnętrzny oddziałuje na Piaseczno, a my chcemy wykorzystać wszystkie pozytywne trendy i uwarunkowania, by osiągać nasze cele rozwoju.

2. Wizja rozwoju gminy Piaseczno

Piaseczno 2040 – nowoczesna i konkurencyjna jednostka samorządu terytorialnego oferująca najwyższą jakość życia i atrakcyjność inwestycyjną w metropolii warszawskiej, wynikające z:

- **rozwiniętych funkcji miejskich i ponadlokalnych;**
- **zachowania wewnętrznej różnorodności i tożsamości;**
- **dbałości o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym;**
- **niezależności energetycznej i wykorzystania zielonych rozwiązań;**
- **satysfakcjonującej samowystarczalności i odporności na zmiany klimatu.**

Wizja – rozwinięcie:

- **nowoczesna i konkurencyjna** – wychodząca naprzeciw trendom, w tym technologicznym, potrafiąca przyciągać mieszkańców oraz inwestorów,
- **jednostka samorządu terytorialnego** – wciąż będziemy wspólnotą samorządową zbudowaną na tożsamości lokalnej, odrębną, silną, będziemy stanowili o swoim rozwoju,
- **najwyższa jakość życia** – tworzymy bardzo dobre warunki do życia (czyste środowisko) oraz zapewniamy dostęp do usług publicznych, takich jak edukacja, zdrowie, kultura, sport i inne formy spędzania wolnego czasu, co oparte jest o rozwój sieci lokalnych centrów jako elementu zarządzania dostępnością usług publicznych i kształtowania tożsamości lokalnej,
- **atrakcyjność inwestycyjna** – nagromadzenie inwestorów różnych branż, dużych i małych oraz drobnej przedsiębiorczości w powiązaniu z bliskością Warszawy,
- **metropolia warszawska** – jesteśmy częścią metropolii, ważnym partnerem, bliskość Warszawy jest wymagająca, ale również korzystamy z niej,
- **rozwinięte funkcje miejskie i ponadlokalne** – dysponujemy nowoczesnym i świetnie zorganizowanym centrum miasta, oferujemy wszystko, co konkurencyjny ośrodek powiatowy powinien dostarczyć swoim mieszkańcom, pełnimy również ważne funkcje ponadlokalne – integrujemy współpracę,
- **zachowana wewnętrzna różnorodność i tożsamość** – dostępna, przyjazna i odpowiedzialnie zaplanowania przestrzeni gminy gwarantuje zachowanie najlepszych warunków dla mieszkalnictwa, wypoczynku i biznesu, wciąż będziemy budowali lokalną tożsamość łącząc nowoczesność z poszanowaniem tradycji,
- **dbałość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowego** – jesteśmy częścią zielonego pierścienia metropolitalnego, walorem jest dolina rz. Jeziorki, a także lasy Chojnowskie stanowiące ponad 25% powierzchni obszaru gminy oraz kreowanie miejsc rekreacji i wypoczynku z poszanowaniem zasobów przyrodniczych gminy,
- **niezależności energetycznej i wykorzystania zielonych rozwiązań** – jesteśmy liderami we wdrażaniu idei miast zeroemisyjnych, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz gospodarki obiegu zamkniętego,
- **satysfakcjonująca samowystarczalność i odporność na zmiany klimatu** – jesteśmy gminą wygodną, oferującą możliwość realizacji własnych aspiracji na miejscu w przyjaznym i bezpiecznym otoczeniu.

Nasze aspiracje:

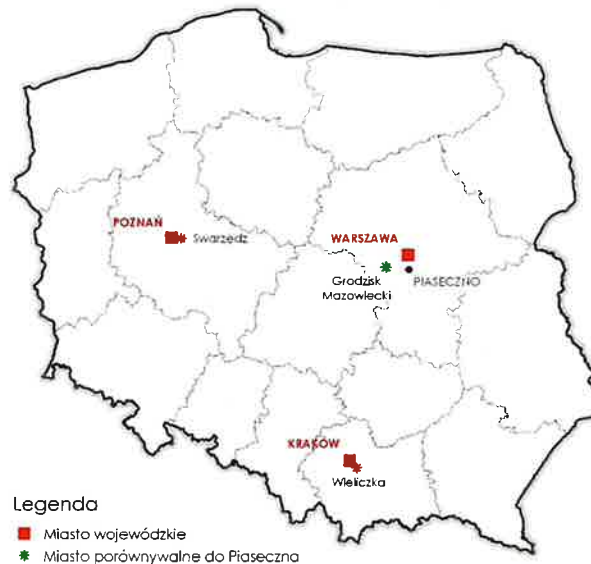
Dążenia Piaseczna do stworzenia przyjaznego i nowoczesnego miejsca do życia i pracy odzwierciedlają się w aspiracjach, które wizualizują przyszłość gminy po realizacji założonych celów strategicznych i operacyjnych:

- ✓ Piaseczno: **Liderem innowacyjnej edukacji** >> Nowoczesne nauczanie i wsparcie edukacyjne w przyjaznych placówkach oświatowych tworzą warunki dla ciągłego rozwoju mieszkańców w każdym wieku.
- ✓ Piaseczno: **Budowanie przyszłości z lokalnymi centrami** >> Rozwijając lokalne ośrodki, tworzymy nowe przestrzenie dla wspólnoty. To miejsca spotkań, nauki i aktywności, które zapewniają harmonijny rozwój naszej gminy
- ✓ Piaseczno: **Wygodne i bliskie miejsce do życia, nakręcone energią mieszkańców** >> Potrzebujemy nowych miejsc spotkań i kultury, by poprawić nasze życie. Ważne, abyśmy czuli się bezpiecznie, wspierali się nawzajem, mieli dostęp do wysokiej jakości usług publicznych i rozwijali mieszkalnictwo.
- ✓ Piaseczno: **Kształtowanie tożsamości przez dziedzictwo** >> Dbamy o nasze dziedzictwo, odzyskując dawne piękno naszych zabytków, budując wspólne więzi i historię
- ✓ Piaseczno: **Miasto Kreatywnych Możliwości** >> Wspieramy kreatywność i innowacje, co przekłada się na nasz rozwój osobisty i ekonomiczny, oraz na lepszą jakość życia w naszym mieście.
- ✓ Piaseczno: **Droga do zero emisji** >> Dążymy do zrównoważonego rozwoju, co wymaga redukcji emisji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii by poprawić jakość życia naszej społeczności i zachować piękno naszej przyrody.
- ✓ Piaseczno: **Nasza Zielona Strefa** >> Troszczymy się o środowisko i zdrowie, tworząc przyjazne miejsca do życia i zachowując naturę dla przyszłych pokoleń. Dbamy także o rzekę Jeziorkę, aby była czysta i dostępna dla naszej społeczności.
- ✓ Piaseczno: **Aktywny wypoczynek w otoczeniu natury** >> Wzmocnienie turystyki weekendowej stwarza nowe możliwości spędzania czasu, ożywiając lokalną gospodarkę i przynosząc korzyści mieszkańcom
- ✓ Piaseczno: **Kulturalny Hub Mazowsza** >> Budujemy silną markę kultury, aby każdy mieszkaniec był dumny z naszego miasta.
- ✓ Piaseczno: **W kierunku zrównoważonej mobilności** >> Lokalne inwestycje w transport dla lepszego środowiska i wygodnych podróży, które będą dostępne dla każdego mieszkańca.

3. Wnioski z diagnozy strategicznej

Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym, Strategia prezentuje główne wnioski z diagnozy strategicznej. Wnioski te, są kluczowe z punktu widzenia przyjętych w dalszej części dokumentu celów. Diagnoza strategiczna nie przyjęła formy odrębnego dokumentu. Składały się za to na nią:

- wszelkie raporty, opracowania i analizy podejmujące zagadnienia związane z Piasecznem w ostatnich latach (2010-2022);
- dokumenty planistyczne, wdrożeniowe i strategiczne opracowywane przez administrację gminy Piaseczno;
- analizy danych statystycznych z lat 2010-2022, przy czym sytuację gminy Piaseczno analizowano na tle wartości średniej dla metropolii warszawskiej oraz trzech gmin miejsko-wiejskich odpowiadających swoim charakterem gminie Piaseczno¹:
- treści poruszane w trakcie siedmiu debat przeprowadzonych w Piasecznie (z możliwością udziału i zgłaszania pytań online) poświęconych tematom: zagospodarowania przestrzennego, zmiany klimatu, podróżom miejskim, wielopokoleniowości, gospodarce przyszłości oraz edukacji.

Rysunek 1. Lokalizacja trzech gmin miejsko-wiejskich: Grodzisk Mazowiecki, Swarzędz i Wieliczka oraz Piaseczno na tle administracyjnej mapy Polski

Źródło: opracowanie własne.

Kluczowe cechy otoczenia gminy Piaseczno wskazano w Syntezie diagnozy strategicznej. Na jej podstawie sformułowano poniższe wnioski. Wnioski pokazane zostały w podziale na uwarunkowania zewnętrzne oraz wewnętrzne w odniesieniu do najważniejszych elementów wizji rozwoju gminy.

¹ Były to: Grodzisk Mazowiecki (położony w pobliżu Warszawy i często traktowany jako benchmark ze względu na liczne relacje metropolitalne oraz charakter miejsko-wiejski gminy) oraz Swarzędz i Wieliczka (gminy, które są położone w bezpośrednim sąsiedztwie z ośrodkiem centralnym obszaru metropolitalnego (Poznań i Kraków), a ponadto charakteryzują się podobnymi do Piaseczna wartościami wzrostu liczby ludności oraz dochodów własnych na mieszkańca).

3.1. Uwarunkowania zewnętrzne

3.1.1. Megatrendy i trendy rozwojowe

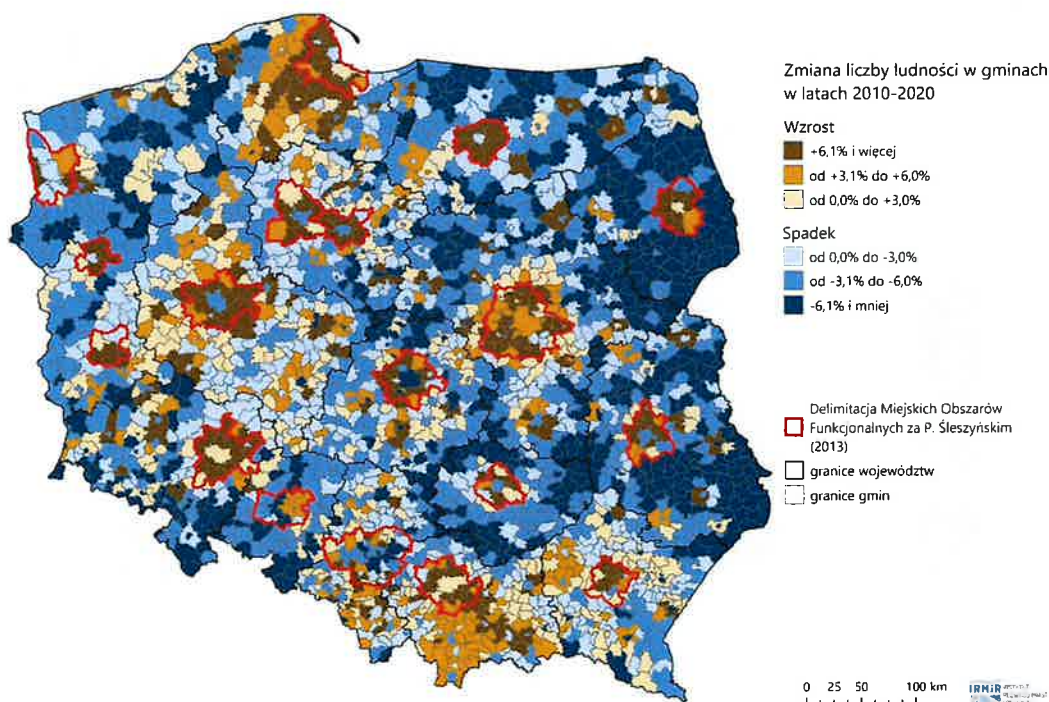
Gmina Piaseczno, podobnie jak cała Polska, podlega oddziaływaniu megatrendów, które były przedmiotem analiz w pracach nad Koncepcją Rozwoju Kraju do 2050 roku (Dziemianowicz, Jurkiewicz 2023a). Analizowano następujące megatrendy:

- Wzrost globalnych problemów społecznych;
- Przyspieszenie technologiczne;
- Wyłanianie się nowej gospodarki;
- Wzrost dynamiki zmian środowiskowych;
- Transformacja globalnego porządku;
- Reorganizacja przestrzeni.

W ramach każdego z megatrendów można wskazać trendy, czyli pewne tendencje, które zachodzą w odmienny sposób w różnych częściach świata. Spośród dużej liczby trendów wybrano jedenaście, które najistotniej kształtują zewnętrzne uwarunkowania rozwoju Piaseczna:

1. Niepewność demograficzna Polski:

- Piaseczno leży w metropolii warszawskiej, która zaliczana jest w skali kraju do najsilniejszych magnesów przyciągających mieszkańców z różnych części kraju;

Rysunek 2. Zmiana liczby ludności w gminach w latach 2010 – 2020

Źródło: Sykuta i in. 2023, s. 17.

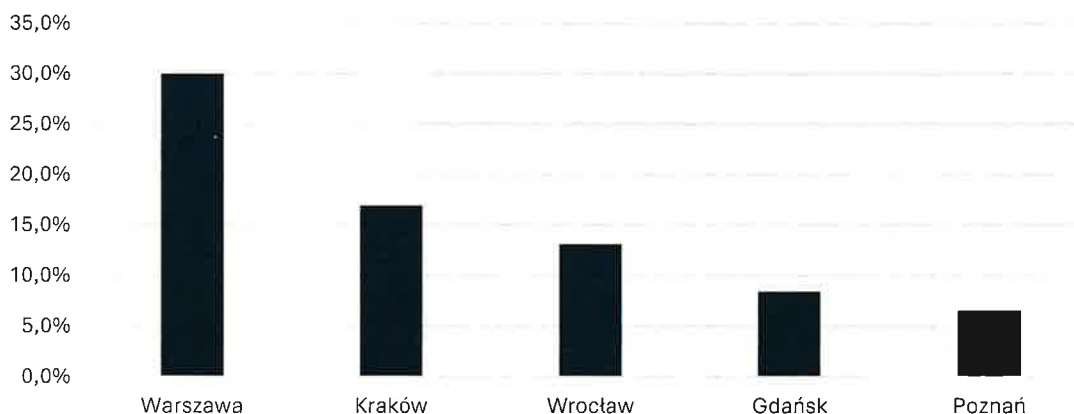
- Wywoływana będzie coraz silniejsza presja na nowe tereny dla mieszkalnictwa oraz dla biznesu;
- Dotychczasowe analizy i prowadzone prognozy ludności nie uwzględniają konsekwencji (migracji) wojny w Ukrainie.

2. Niedoceniające znaczenia edukacji jako fundamentu rozwoju kraju:

- Sytuacja edukacji oraz jakość kapitału ludzkiego w Piasecznie zależą w dużym stopniu od systemu krajowego;
- Słabością tego systemu jest permanentne niedofinansowanie w wymiarze wewnętrznym oraz spadek etosu nauczyciela w wymiarze odbioru zewnętrznego;
- Edukacja i szkolnictwo na całym świecie stoją przed wyzwaniami, jakie przynosi coraz powszechniejsze stosowanie sztucznej inteligencji;
- W Polsce, w porównaniu ze średnią UE niewielki odsetek osób między 25 a 64 rokiem kontynuuje naukę (4% wobec niecałych 10% w UE);
- Zróżnicowany dostęp do wysokiej jakości edukacji jest czynnikiem wpływającym na polaryzację społeczną.

3. Coraz powszechniejszy Internet rzeczy i coraz silniejsza sztuczna inteligencja:

- O konkurencyjności miejsc będzie decydował w dużej mierze dostęp do najszybszego Internetu;
- Polska plasuje się w tyle stawki państw, których firmy stosują technologię AI, co może oznaczać, że w najbliższych latach będą czynione starania, by tę słabą pozycję poprawić;
- Położenie w obszarze metropolii warszawskiej oznacza, że Piaseczno może oferować nie tylko warunki mieszkaniowe dla pracowników sektorów wykorzystujących AI, ale również może włączyć się w konkurencję o rozwój części branż opartych o sztuczną inteligencję.

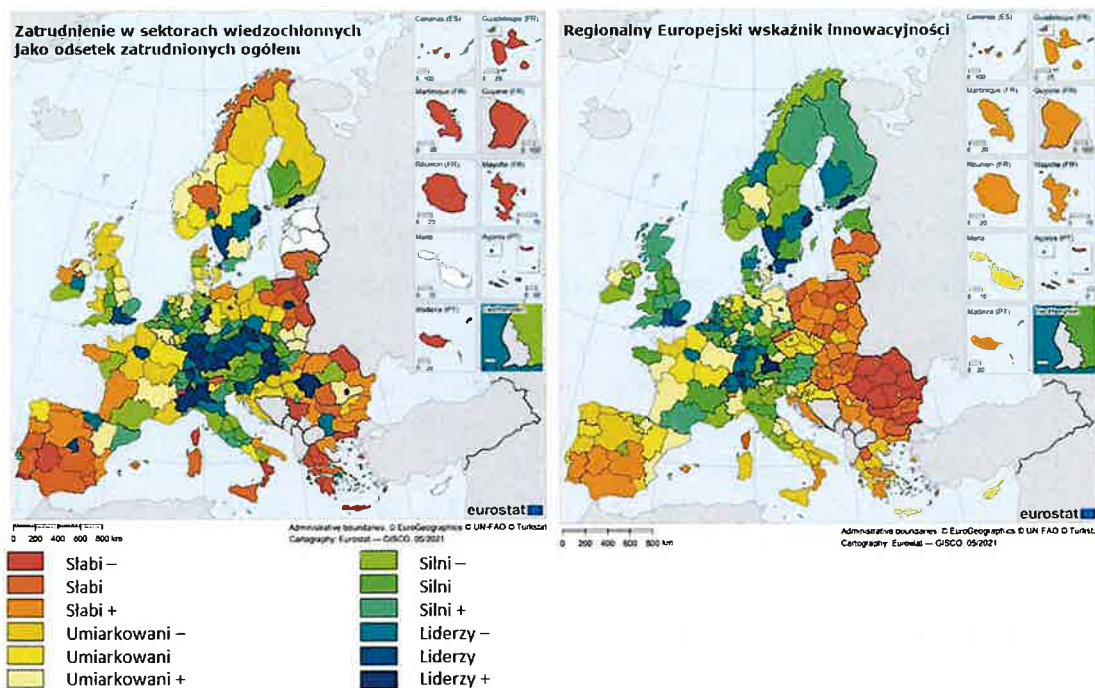

Wykres 1. Prognoza liczby ludności dla gminy Piaseczno do 2040

Źródło: Źródło: Sztuczna inteligencja w Polsce – kompetencje ekspertów AI, 2020, Fundacja Digital Poland, Warszawa, s. 14, za: Dziemianowicz i Jurkiewicz 2023b.

4. Zaostrzająca się konkurencja w obszarze innowacyjności:

- Piaseczno leży w metropolii warszawskiej, która zdecydowanie wyróżnia się pozytywnie w skali Polski w zakresie innowacyjności, co stanowi szansę dla rozwoju gminy Piaseczno;
- W przypadku odsetka zatrudnionych w sektorach wiodących w ogóle zatrudnionych metropolia warszawska należy do liderów europejskich.

Rysunek 3. Potencjał innowacyjności

Źródło: Regional Innovation Scoreboard..., 2021.

5. Postępująca cyfryzacja gospodarki oraz automatyzację pracy:

- Polska należy do grupy państw o najniższej wartości łącznego indeksu gospodarki i społeczeństwa cyfrowego, jednak brakuje danych jak wartość tego indeksu prezentowałaby się w przypadku metropolii warszawskiej, która wyprzedza pozostałą część kraju pod względem innowacyjności;
- Polityki unijne są ukierunkowane na rozwój innowacji i podejmowania działań integrujących technologię cyfrową z przemysłem w celu stworzenia inteligentnych, zautomatyzowanych i elastycznych systemów produkcyjnych, a także gospodarki cyfrowej. Oznacza to duże możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na wzrost zarówno kapitału ludzkiego, jak i rozwój usług publicznych świadczonych cyfrowo.

6. Transformacja energetyczna:

- Polska jest krajem, który znacząco rozwija odnawialne źródła energii (OZE), a jednocześnie wciąż jest w tym zakresie poniżej średniej unijnej;
- Zmiany geopolityczne oraz polityka energetyczna UE i poszczególnych państw europejskich ukierunkowują działania w Polsce na odejście od tradycyjnych i kopalnych

źródeł energii na rzecz rozwiązań możliwie czystych środowiskowo i poszukiwania nowych zasobów energetycznych;

- Eksperci wyraźnie wskazują, że światowy trend w poszukiwaniu nowych źródeł energii będzie miał pozytywny wpływ na rozwój Polski.

7. Powolna reakcja na radykalne zmiany w rolnictwie na świecie:

- Wraz ze zmianami klimatu będzie wzrastała presja na bardziej efektywne formy dostarczania żywności do największych skupisk miejskich;
- Zmiany w rolnictwie będą również dotyczyły powszechniejszego spożycia żywności BIO, a także żywności komórkowej;
- W skali krajowej będzie w najbliższej przyszłości podejmowany temat bezpieczeństwa żywnościowego miast i metropolii. To oznacza, że gmina Piaseczno posiadająca liczne tereny otwarte może być gminą istotną z punktu widzenia tego zagadnienia.

8. Rosnąca antropopresja i spadek różnorodności biologicznej:

- Polska należy do grona państw, które stawiają przed sobą ambitne cele związane z ochroną klimatu oraz redukcji emisji różnego rodzaju zanieczyszczeń;
- Jednocześnie Polska zaliczana jest do państw UE, które najstabilniej radzą sobie z redukcją zanieczyszczenia powietrza w miastach;
- Eksperci przewidują, że do 2050 roku będzie postępowało ograniczanie bioróżnorodności w skali świata, co będzie miało negatywny wpływ na możliwości rozwoju Polski.

9. Wzrost napięć międzynarodowych:

- Badanie prowadzone jeszcze przed wybuchem wojny w Ukrainie wyraźnie wskazywało na przeważające obawy ekspertów dotyczące bardzo negatywnego wpływu napięć między krajami na Polskę;
- Sytuacja w Ukrainie uwiaryściła skalę konsekwencji wojny, również w przypadku metropolii warszawskiej i Piaseczna. Kryzys gospodarczy z tym związany dotknął różne sektory oraz wiele jednostek terytorialnych, zaś kolejne fale migracyjne w największym stopniu będą dotyczyły stolicy Polski i jej najbliższego otoczenia;
- Ewentualny wzrost zagrożenia rozszerzeniem konfliktu zbrojnego może doprowadzić do wycofywania się inwestorów z Polski oraz zwiększonej emigracji w kierunku zachodnim.

10. Metropolizacja i urbanizacja:

- Ogólnoświatowa tendencja wzrostu metropolizacji i urbanizacji w mniejszym stopniu dotyczy Polski, ale jest to efektem charakteru wiejskiego gmin, które podlegają silnej suburbanizacji;
- Metropolia warszawska jest zróżnicowana wewnętrznie ze względu na zmiany liczby ludności, jednak wciąż jest obszarem najsilniej przyciągającym nowych mieszkańców w ramach migracji wewnątrz krajowych;
- Jednocześnie metropolia warszawska jest miejscem wyboru tymczasowego zamieszkania wielu uchodźców z Ukrainy, dla których stolica Polski i jej otoczenia wydają się stwarzać najbardziej korzystne warunki oczekiwania na zmiany w ich kraju.

11. Zmiany w systemach transportowych:

- Transport zbiorowy będzie odgrywał coraz istotniejszą rolę w procesach rozwojowych i trend ten należy rozpatrywać w kategoriach pozytywnych – jako element podwyższający jakość życia;
- Postęp technologiczny będzie jednocześnie stwarzał coraz większe szanse na rozwój transportu publicznego z zastosowaniem pojazdów autonomicznych – również w kontekście transportu zbiorowego;
- Powyższe trendy będą wywoływały presję na zmiany w organizacji przestrzeni, sprzyjające rozwojowi transportu zbiorowego oraz zastosowania pojazdów autonomicznych (infrastruktura oraz organizacja ruchu).

3.1.2. Europejskie i krajowe polityki publiczne

Polska jako członek Unii Europejskiej, współuczestniczy w realizacji celów rozwojowych tej organizacji. Cele te są określane na kolejne okresy, a ich osiągnięciu ma służyć realizacja szeregu polityk formułowanych przez Komisję Europejską. W te polityki wpisują się działania Polski – ukierunkowane na wykorzystanie środków europejskich (np. Krajowy Plan Odbudowy czy Umowa Partnerstwa). Poza kontekstem stricte europejskim realizowany jest system zarządzania rozwojem kraju, w którym wymienionych jest szereg dokumentów strategicznych na różnych szczeblach administracji. W systemie tym spójność strategii województw ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz strategii ponadlokalnych i lokalnych ze strategią województwa nadaje kształt zależności między poziomem krajowym i lokalnym.

Obecnie (marzec 2025 r.) trwają prace nad ponadlokalną Strategią rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku. Przygotowane są już dwa dokumenty niezbędne z punktu widzenia realizacji środków europejskich w metropolii warszawskiej: *Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+* (tzw. SUMP – od Sustainable Urban Mobility Plan) oraz *Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+*.

Jednocześnie rząd opracował wizyjny dokument, jakim jest *Koncepcja Rozwoju Kraju do 2050 roku* i trwają prace nad strategią zastępującą obecną *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)* tzw. SOR. Nowa średniookresowa strategia wraz z nową krajową strategią rozwoju regionalnego będą dawały podstawę do aktualizacji strategii województw – w tym strategii rozwoju województwa mazowieckiego.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest kluczowym dokumentem rządowym, do którego muszą odwoływać się tzw. strategie horyzontalne, w tym KSRR. SOR był przygotowywany w myśl idei ukierunkowania interwencji w szczególności na obszary wymagające pomocy, zatem z perspektywy poprzednich rządów, obszary metropolitalne, nie były obiektem zainteresowania władz państwowych. Dlatego SOR wskazuje obszary strategicznej interwencji, do których nie zalicza się Piaseczno. Wsparcie miało być kierowane do czterech obszarów strategicznej interwencji: Polski Wschodniej, Śląska, Miast średniej wielkości tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz Gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.

Mimo powyższego można wskazać zagadnienia dotyczące gmin metropolii warszawskiej, które są zauważane przez oba dokumenty:

- potrzeba rewitalizacji miast;
- suburbanizacja;
- słabość ośrodków naukowych i badawczych;
- problemy z dostępnością transportową wewnątrz obszarów funkcjonalnych;
- niezadowalająca jakość środowiska przyrodniczego;
- niska efektywność zarządzania strategicznego;
- niewystarczająca współpraca między JST.

Istotnym elementem dzisiejszego stanu prawnego jest znowelizowana we wrześniu 2023 r. ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Konsekwencją zmiany tego aktu prawnego są zwiększone kompetencje planistyczne gminy co ma usprawnić prowadzenie skutecznej polityki przestrzennej.

3.1.3. Dokumenty ponadlokalne

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ podejmuje m.in. relacje metropolia warszawska – region. Warszawa wraz z pozostałymi gminami tworzącymi metropolię stanowi centralny punkt systemowego podejścia do rozwoju w ramach polityki samorządu województwa.

Powiat piaseczyński wskazywany jest w strategii województwa jako:

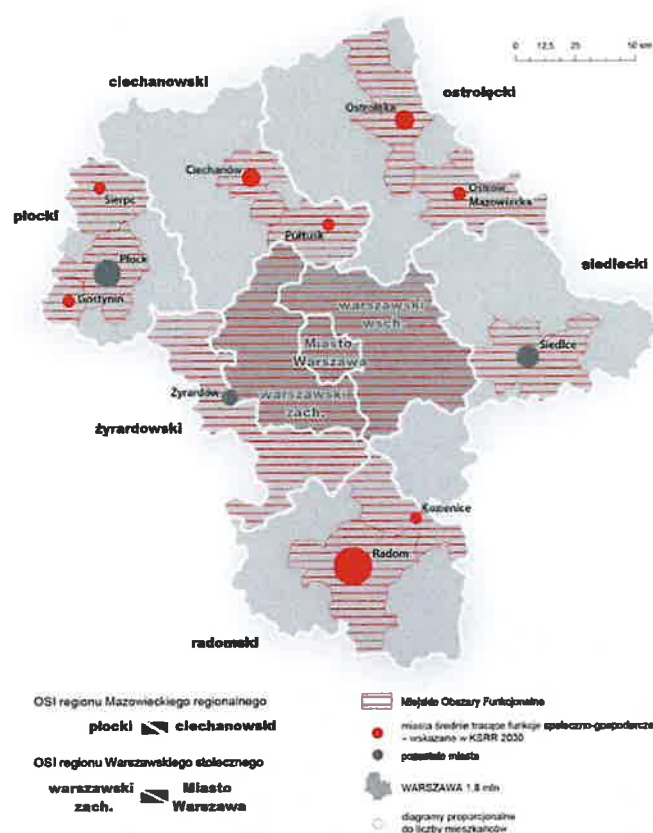
- obszar o relatywnie dobrej sytuacji demograficznej;
- miejsce wysokiej koncentracji obiektów zabytkowych;
- miejsce funkcjonowania piaseczyńsko-grójeckiej kolejki wąskotorowej.

Piaseczno jako cała gmina, należy do dwóch typów obszarów strategicznej interwencji (OSI), którymi są:

- obszary problemowe – region Warszawski stołeczny (RWS);
- bieguny wzrostu – obszar funkcjonalny Warszawy.

Oba obszary są tożsame z zasięgiem metropolii warszawskiej. Oznacza to, że Piaseczno może liczyć na wsparcie w ramach polityki rozwoju Mazowsza w szczególności w zakresie:

- uporządkowania gospodarowania przestrzenią;
- rozwoju efektywnego transportu zbiorowego i niezmotoryzowanego;
- poprawy jakości powietrza;
- zwiększenia dostępności i efektywności usług publicznych i infrastruktury komunalnej;
- budowaniu konkurencyjności opartej na innowacjach, cyfryzacji, przemysłach przyszłości, wysokiej jakości wykwalifikowanych kadrach;
- tworzenia warunków dla budowania specjalizacji regionu;
- integrowania społeczności metropolitalnej;
- wspierania trwałego i zrównoważonego rozwoju.

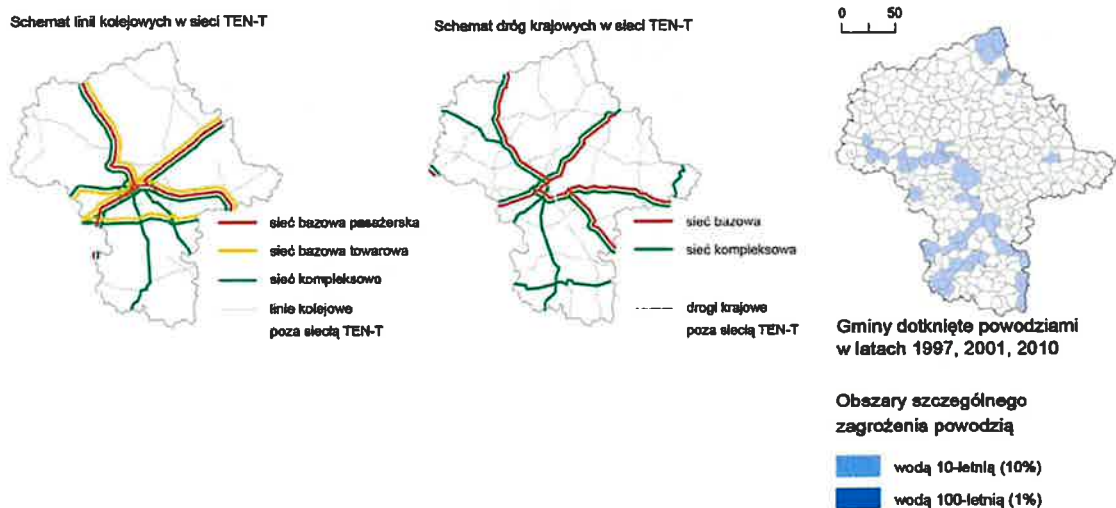

Rysunek 4. Obszary strategicznej interwencji województwa mazowieckiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego..., 2022, s. 77.

Dodatkowe wnioski wynikające z analizy strategii województwa:

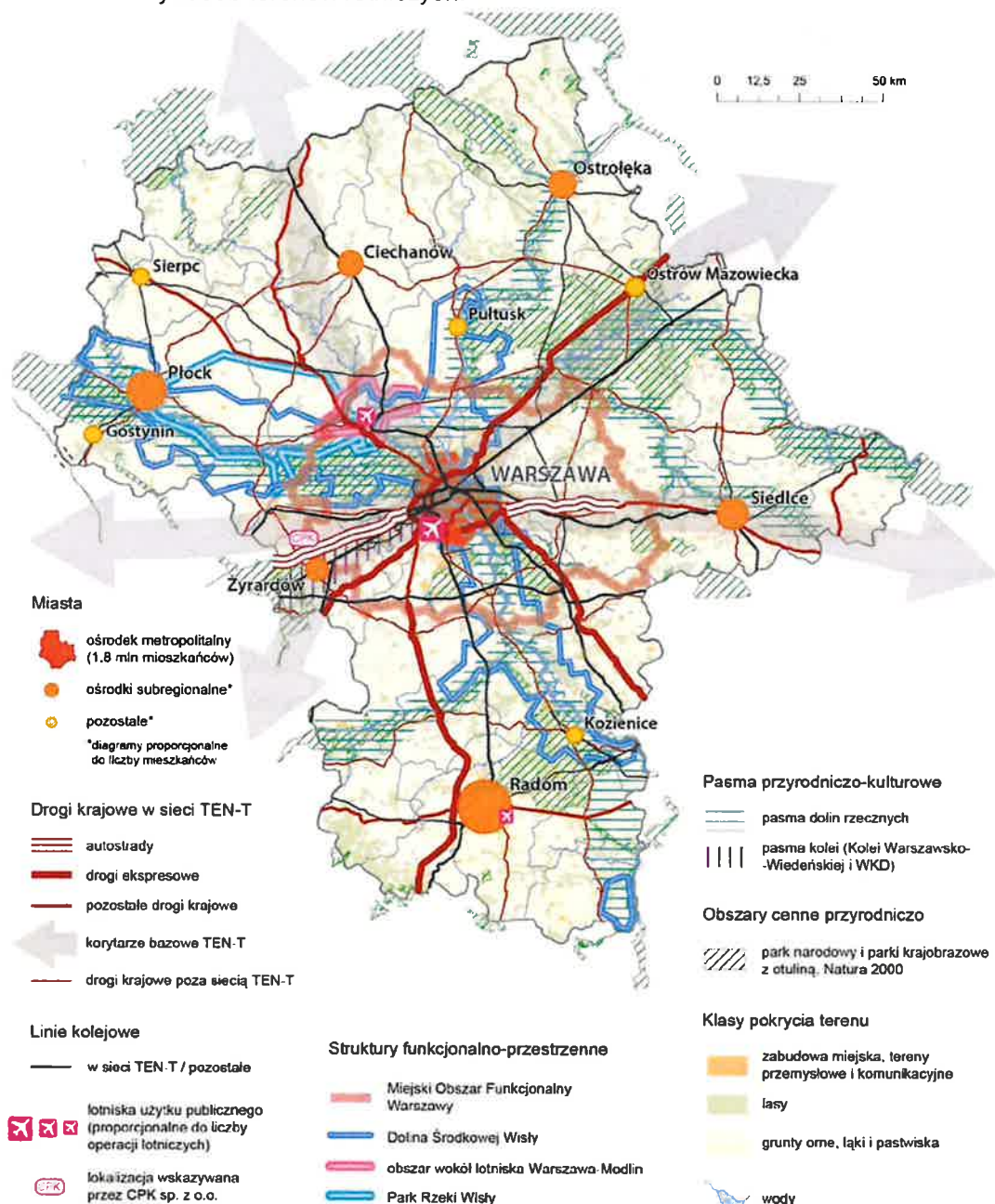
1. Gmina Piaseczno położona jest obszarze wysokiego potencjału komunikacyjnego i jednocześnie w jej otoczeniu znajdują się zróżnicowane tereny pod względem struktury użytkowania.

Rysunek 5. Główne sieci transportowe i obszary dotknięte powodzią

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego..., 2022, s. 48 i 49.

2. Gmina Piaseczno należy jednocześnie do nielicznych gmin w województwie, które dotknęła powódź.
3. Piaseczno w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa mazowieckiego położone jest w bardzo korzystnie (główne szlaki transportowe i tereny o wysokich walorach przyrodniczych).
4. Dużą niewiadomą jest obecnie ocena potencjalnego wpływu budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego za zachód od Piaseczna. Piaseczno stanowi w tej części metropolii istotny zasób terenów rolniczych.

Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa mazowieckiego – metropolia warszawska

Źródło: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego..., 2022, s. 50.

3.2. Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju miasta i gminy

Przedstawione w tej części kluczowe dane i wnioski strategiczne wynikają z analiz danych zastanych (w tym statystycznych) oraz cyklu debat strategicznych. Jeśli nie wskazano inaczej – dane statystyczne pochodzą z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego.

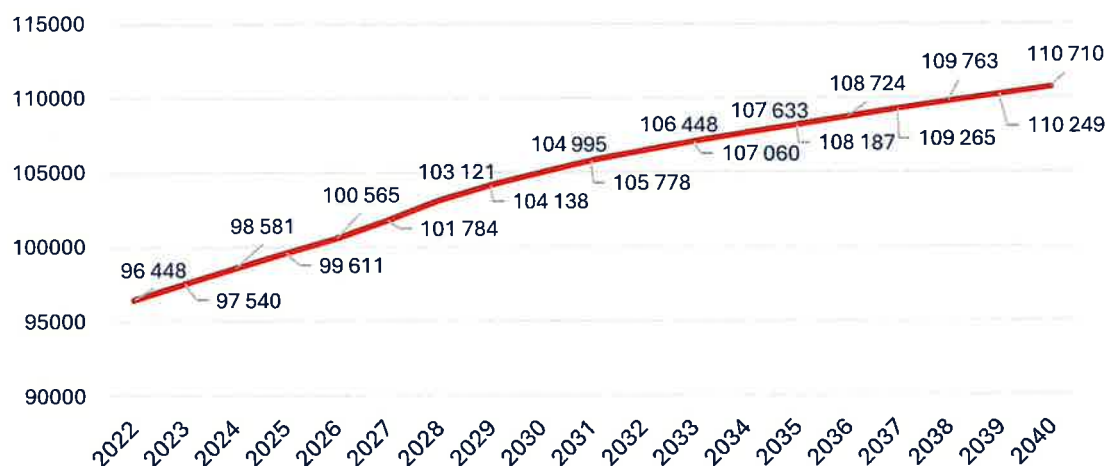
3.2.1. Funkcje miejskie i ponadlokalne

#rozwój_metropolitalny, #mobilność, #suburbanizacja, #gospodarka_i_inwestycje

3.2.1.1. Kluczowe dane

1. Gmina Piaseczno:

- jest położona w powiecie piaseczyńskim, w obszarze metropolii warszawskiej ok. 17 km. od centrum Warszawy,
- jest największą gminą miejsko-wiejską w Polsce, z prognozą wzrostu liczby ludności do ponad 110 tysięcy w 2040r – Wykres 2 (druga pod względem potencjału ludnościowego gm. Wieliczka ma blisko 30 tys. mieszkańców mniej),
- jest gminą o dużych wewnętrznych zróżnicowaniach (32 sołectwa różnej wielkości i 50-tys. miasto Piaseczno),
- jest obszarem o wysokich walorach przyrodniczych, a jednocześnie podlega dynamicznym procesom suburbanizacji
- gmina posiada istotne powiązania komunikacyjne zarówno lokalne, jak i ponadlokalne, w tym drogę ekspresową S7, drogę krajową 79, linie kolejowe nr 8 Warszawa-Radom z dworcem PKP w Piasecznie i Zalesiu Górnym oraz liczne drogi wojewódzkie i powiatowe
- jest obszarem o wysokiej koncentracji ruchu samochodowego.

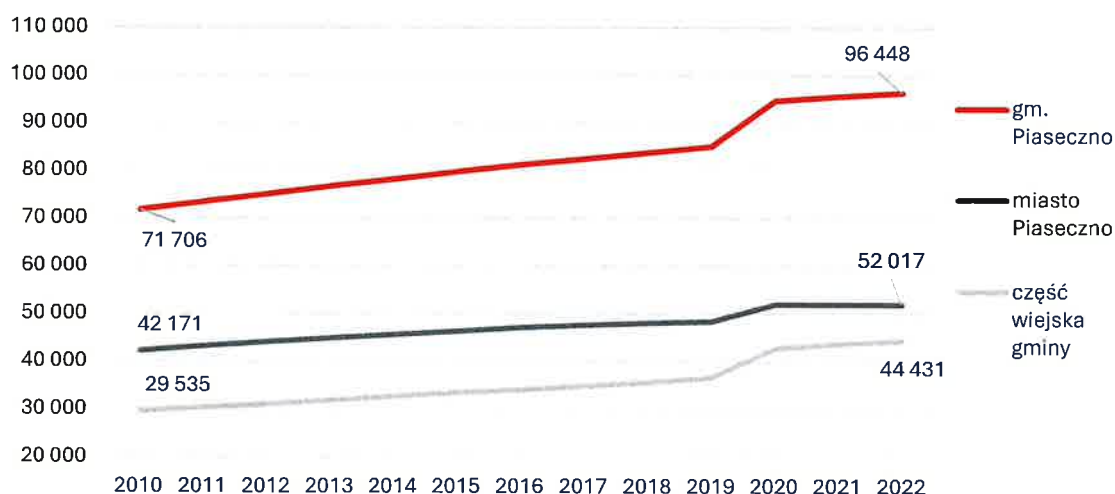

Wykres 2. Prognoza liczby ludności dla gminy Piaseczno do 2040

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

2. Miasto Piaseczno:

- prawa miejskie uzyskało w 1429 roku, tym samym jest jednym z najstarszych miast na Mazowszu,
 - pod koniec 2022 roku było zamieszkiwane przez 52 017 osób (4. pod względem wielkości miasto w aglomeracji warszawskiej, mniejsze jedynie od Warszawy, Legionowa i Pruszkowa),
 - centrum miasta leży 3 km od granicy Warszawy,
 - jest miastem powiatowym i siedzibą gminy miejsko-wiejskiej, gdzie koncentrują się istotne funkcje miejskie i ponadlokalne takie jak Urząd Miasta i Gminy oraz ponadlokalne tj. Starostwo Powiatowe, Sąd i Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji,
 - skupia główne gminne punkty usługowe, w tym edukacyjne i kultury.
3. W 2022 roku dochody własne na mieszkańca gminy Piaseczno były na poziomie 4314,38 zł. Pomiędzy rokiem 2010 a 2022 gmina zwiększyła swój dochód własny na 1 mieszkańca o ponad 150%. Poziom dochodów jest jednak niższy niż przeciętnie w gminach metropolii warszawskiej.
4. W latach 2010-2022 nastąpił intensywny przyrost liczby mieszkańców (średnio ok. 2 tys. nowych mieszkańców rocznie) związany z procesami migracji (Wykres 3).

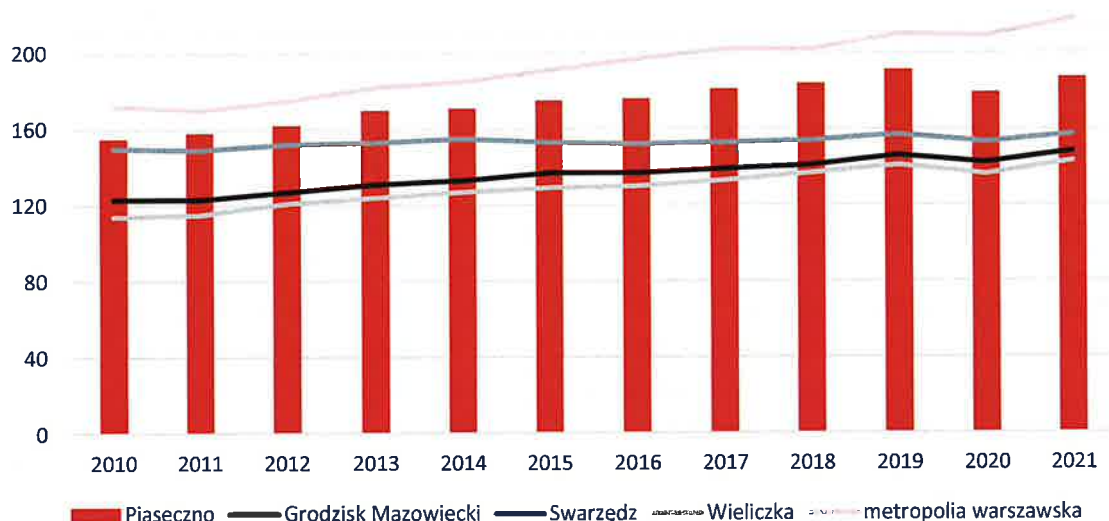

Wykres 3. Liczba ludności w gm. Piaseczno w latach 2010 – 2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

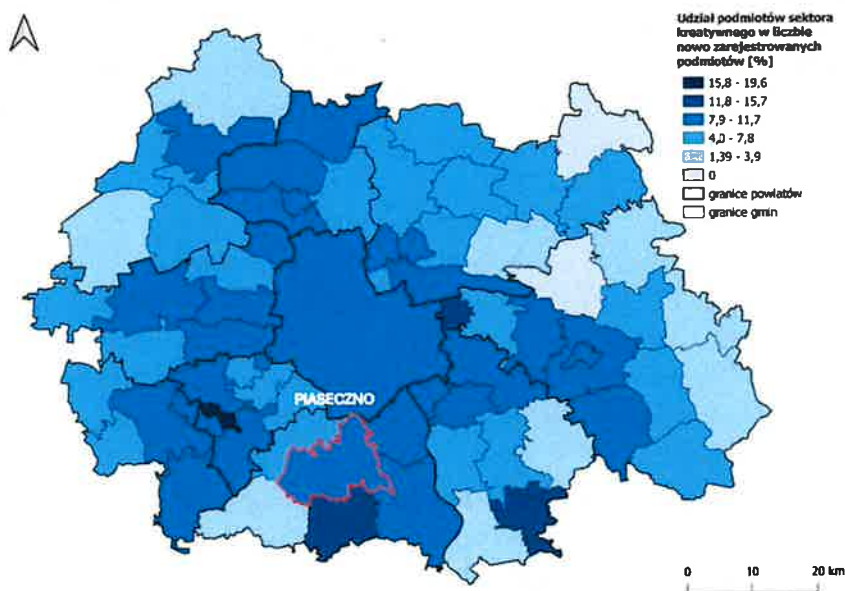
5. Gminę Piaseczno zamieszkuje społeczeństwo relatywnie młode, w związku z intensywnym napływem ludności w ostatnich latach. Wysokie migracje zacierają jednak obraz naturalnego starzenia się społeczeństwa.
6. Gminę charakteryzuje wysoki poziom przedsiębiorczości, zwłaszcza w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez mieszkańców (Wykres 4).
7. O specjalizacji gminy można mówić w szczególności w zakresie transportu lotniczego, magazynowania oraz działalności pocztowej i kurierskiej (działy 51-52 sekcji H), zaś o wysokiej koncentracji podmiotów w gminie Piaseczno można mówić także w przypadku działalności związanej z sekcją M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) i J

(Informacja i komunikacja). Następuje także relatywnie szybki przyrost podmiotów sektora kreatywnego (Rysunek 7).

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 7. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów w 2022 r. (%)

Źródło: Diagnoza strategiczna na potrzeby Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku (dane BDL GUS).

- Kompetencje w zakresie wzmocnienia przedsiębiorczości w gminie posiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS).
- Miasto Piaseczno jest w grupie najatrakcyjniejszych miast dla biznesu w kat. 50-149 tys. mieszkańców (ranking FORBES).

10. W ramach inicjatywy "Przedsiębiorcze Piaseczno" powstało Centrum Przedsiębiorczości, które jest miejscem integrującym lokalnych przedsiębiorców, oferującym wsparcie w rozwoju i prowadzeniu działalności gospodarczej oraz tworzeniu nowych miejsc pracy.
11. Gmina Piaseczno aktywnie uczestniczy w projektach drogowych, które są inwestycjami ponadlokalnymi realizowanymi przez samorząd województwa mazowieckiego (np. przebudowa drogi wojewódzkiej 721) oraz Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) (np. w zakresie przebudowy drogi krajowej 79).

3.2.1.2. Wnioski strategiczne: Funkcje miejskie i ponadlokalne

- Wniosek 1. Korzyści z położenia.** Położenie gminy Piaseczno tuż obok Warszawy stanowi zarówno szansę, jak i wyzwanie rozwojowe, wymagające starannego i przemyślanego zarządzania procesami zrównoważonego wzrostu gminy.
- Wniosek 2. Zróżnicowanie wewnętrzne.** funkcje pełnione przez gminę wynikają z jej wewnętrznej różnorodności funkcjonalnej. Gmina Piaseczno to gmina wiejsko-miejska, a miasto Piaseczno to siedziba władz powiatu piaseczyńskiego i gminy Piaseczno oraz ważny ośrodek instytucji publicznych. Duże wewnętrzne zróżnicowanie jest zagadnieniem, które należy uwzględnić w strategiach rozwoju, aby sprostać specyficznym wymaganiom każdej z jednostek gwarantując równomierne i kompleksowe wsparcie dla wszystkich obszarów gminy Piaseczno.
- Wniosek 3. Powiązania transportowe.** Położenie gminy Piaseczno oraz jej powiązania z Warszawą i regionem wymagają konsekwentnego rozwoju wysokiej jakości powiązań transportowych - drogowych, kolejowych i rowerowych - jako kluczowego elementu poprawy mobilności mieszkańców i dostępności gospodarczej. Transport jest kluczowym czynnikiem uruchamiającym wiele strategicznych możliwości rozwoju gminy, dlatego konieczne jest wzmacnianie powiązań metropolitalnych oraz usprawnianie sieci komunikacyjnej wewnątrz gminy, z zastosowaniem nowoczesnych i zrównoważonych rozwiązań transportowych.
- Wniosek 4. Suburbanizacja.** Proces suburbanizacji przyciąga młode rodziny, ale wiąże się z intensyfikacją zabudowy i rosnącymi potrzebami w zakresie infrastruktury publicznej. Kluczowe jest zrównoważone planowanie rozwoju, obejmujące kontrolą zabudowy, inwestycje publiczne, partycypację społeczną i współpracą międzygminną.
- Wniosek 5. Problemy związane z ruchem drogowym.** Wysoki poziom ruchu samochodowego wymaga działań ograniczających zanieczyszczenie, takich jak rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego i infrastruktury rowerowej.
- Wniosek 6. Relacje z otoczeniem.** Gmina Piaseczno jest gminą otwartą na relacje z otoczeniem, a podejmowana współpraca odbywa się zarówno w skali mikro (wspólnoty lokalne), jak i makro (ponadlokalnie, np. w ramach Stowarzyszenia Metropolia Warszawa). Aktywna współpraca gminy Piaseczno na różnych skalach, zarówno lokalnej, jak i ponadlokalnej, jest kluczowa dla udziału w ważnych projektach infrastrukturalnych, inwestycjach oraz inicjatywach lokalnej społeczności.
- Wniosek 7. Specjalizacje gospodarcze.** Gmina Piaseczno jest atrakcyjnym obszarem dla lokalizacji działalności gospodarczej z uwagi na dogodnie połączenie z Warszawą oraz dodatnie saldo migracji skutkujące zintensyfikowanym rozwojem drobnej

przedsiębiorczości. Promowanie przedsiębiorczości i innowacji w sektorach gospodarki, takie jak np. inicjatywa "Przedsiębiorcze Piaseczno", jest potrzebne dla rozwoju lokalnego biznesu oraz stymulowania wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.

Wniosek 8. Atrakcyjność biznesowa. Bliskie sąsiedztwo z Warszawą oraz rozwijająca się metropolia warszawska, to duży bodziec dla rozwoju przedsiębiorczości w Piasecznie, które już nie chce trwać w schemacie „miasta sypialni” tylko konsekwentnie podnosić inwestycyjną atrakcyjność gminy i przyciągać wykwalifikowanych pracowników. Ożywienie historycznej dzielnicy przemysłowej oraz rozwój terenów inwestycyjnych wokół trasy S-7 będą znaczącym impulsem dla rozwoju gospodarki gminy.

Wniosek 9. Rozwój przestrzeni publicznej w Piasecznie. Samorząd gminy realizuje projekty mające na celu wzmacnianie funkcji miastotwórczej Piaseczna, tj. wizja rozwoju śródmieścia „Piaseczno odNowa”, studia urbanistyczne dla otoczenia dworca PKP oraz terenów wokół przebudowywanej DK79. Rozpoczęte inicjatywy wymagają kontynuacji i dalszego rozwoju w kierunku kreowania bezpiecznej i przyjaznej dla mieszkańców przestrzeni publicznej.

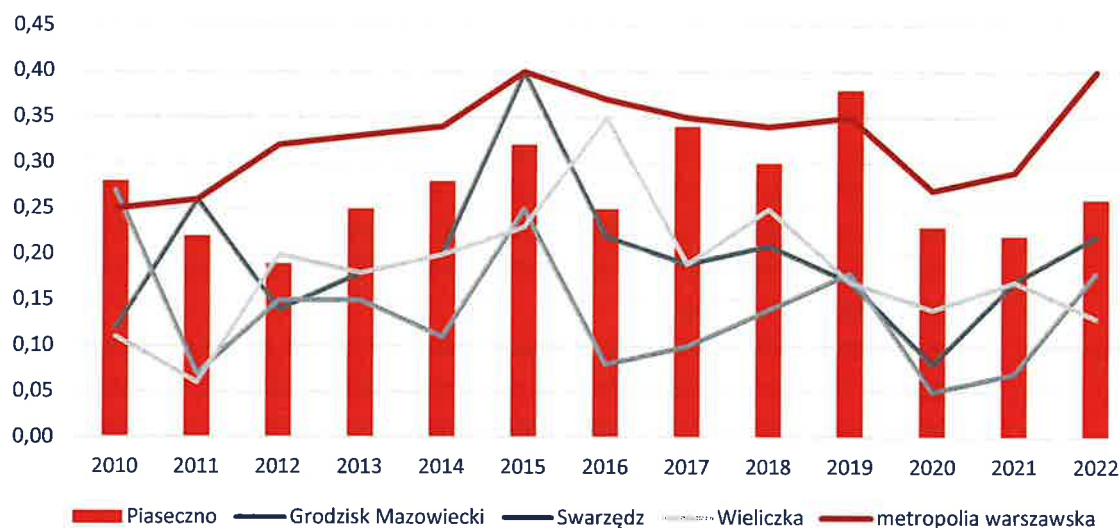
3.2.2. Wewnętrzna różnorodność i tożsamość

#partycypacja_społeczna, #kultura, #tożsamość_lokalna, #dziedzictwo

3.2.2.1. Kluczowe dane

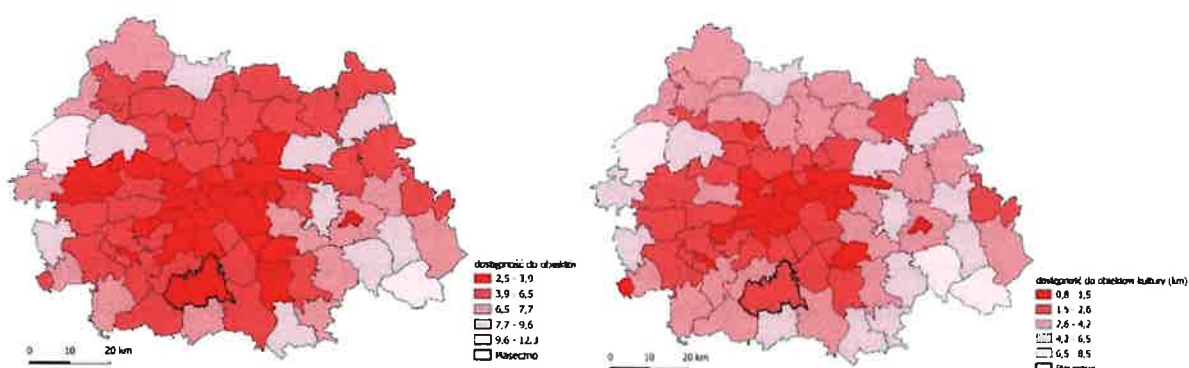
W gminie Piaseczno co roku rejestrują działalność nowe organizacje pozarządowe (Wykres 5).

1. Obecnie:
 - działają między innymi: Stowarzyszenie Inicjatywa Kobiety Piaseczno, Stowarzyszenie Kobiet Ziemi Piaseczyńskiej, Stowarzyszenie Nasz Żabieniec,
 - funkcjonują także organy doradcze, które współpracują z Urzędem Miasta i Gminy, w tym: Młodzieżowa Rada Gminy, Rada Seniorów, Rada Kobiet, Rada Oświatowa, Rada Działalności Pożytku Publicznego, Rada Sportu, Zespół konsultacyjny ds. dziedzictwa kulturowego,
 - aktywne są liczne kluby sportowe specjalizujące się w dyscyplinach tj. jazda na tyżwach, hokej, kolarstwo, piłka nożna, piłka ręczna).
2. Na terenie gminy Piaseczno działa osiem ośrodków wsparcia w formie Klubów Seniora, w tym dwa Kluby Senior+ oraz Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Przystań pod Klonami”. Łącznie, Kluby Seniora w Piasecznie i okolicach zrzeszają ponad sześćuset członków.
3. Mieszkańcy gminy Piaseczno biorą czynny udział w planowaniu rozwoju gminy – w ramach budżetu obywatelskiego w latach 2022 - 2024 wybrali do realizacji 54 projekty.
4. Przeciętny poziom frekwencji w gminie Piaseczno w wyborach samorządowych jest nieznacznie niższy od wartości dla całej metropolii warszawskiej i mieści się w medianie dla wszystkich gmin w Polsce.
5. Gminę Piaseczno charakteryzuje wysoka na tle innych gmin metropolii warszawskiej dostępność (zarówno czasowa, jak i przestrzenna) do obiektów kultury (Rysunek 8)

Wykres 5. Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców w latach 2010-2021

Zródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Rysunek 8. Dostępność czasowa (w min.*) i przestrzenna (km*) do obiektów kultury w metropolii warszawskiej

* średnia dostępność wyliczona dla bibliotek oraz centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic.

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Wskaźniki dostępności terytorialnej mieszkańców Polski do wybranych obiektów użyteczności publicznej).

- Trzy kluczowe instytucje kultury działające w Piasecznie to: Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna i Muzeum Piaseczna.
- Historia Piaseczna jest zachowana w licznych obiektach zabytkowych, piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz historycznym układzie urbanistycznym miasta.
- Piaseczno zainwestowało w remonty i rewitalizacje własnych obiektów zabytkowych tj. Park Miejski im. Książąt Mazowieckich, Poniatówka, Dom Zośki, stara remiza a także innych podmiotów oraz osób prywatnych.

9. Gmina udziela dotacji na remonty zabytkowych obiektów znajdujących się w rękach prywatnych, wpisanych do rejestru zabytków bądź objętych GEZ.
10. W 2019 r. Rada Miejska w Piasecznie uchwaliła tzw. uchwałę krajobrazową, która daje możliwość lokalnego regulowania kwestii związanych z obecnością szyldów, reklam, małej architektury i ogrodzeń na Terenie gminy.

3.2.2.2. Wnioski strategiczne: Wewnętrzna różnorodność i tożsamość

- Wniosek 1. Partycypacja społeczna.** Aktywność społeczna w gminie Piaseczno, mierzona liczbą organizacji pozarządowych oraz zaangażowaniem mieszkańców w budżet obywatelski, jest na wysokim poziomie, co daje duże szanse na uspołecznione działania wdrażające różne projekty, jak i samą strategię rozwoju gminy. Wysoka frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych stanowi przejaw rosnącego zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne. Wspierając organizacje pozarządowe, rozwijając organy doradcze, kontynuując budżet obywatelski i zachęcając do udziału w wyborach samorządowych, gmina angażuje mieszkańców w procesy decyzyjne oraz działania mające na celu rozwój naszej społeczności.
- Wniosek 2. Projekty społeczne.** Aby wspierać aktywizację seniorów i promować ideę miasta wielopokoleniowego, należy rozwijać inicjatywy społeczne, które integrują różne pokolenia w tym osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny poprzez wspólne projekty i działania.
- Wniosek 3. Rosnąca liczba osób ze szczególnymi potrzebami i wyzwanie pełnej integracji.** Społeczeństwo gminy Piaseczno staje się coraz bardziej zróżnicowane pod względem potrzeb. Coraz większa grupa mieszkańców to osoby z niepełnosprawnościami (w tym seniorów z ograniczeniami sprawności) co wymaga strategicznego podejścia i działań proaktywnych na rzecz pełnej dostępności i włączenia społecznego.
- Wniosek 4. Kultura w centrum.** Gmina Piaseczno posiada potencjał do stania się „HUB-em” kulturalnym w metropolii warszawskiej z uwagi na wysoki poziom działań związanych z kulturą, rozwój obiektów użyteczności publicznej oraz inwestycje w ochronę i odnowę zabytków. Istotne jest skoncentrowanie się na poszukiwaniu i kreowaniu marki gminy Piaseczno.
- Wniosek 5. Plany rozwoju kultury.** Zapewnienie skutecznej współpracy między instytucjami kulturalnymi oraz określenie priorytetów rozwoju kultury wymaga ustalenia spójnych planów działania uwzględniających potrzeby społeczności lokalnej.
- Wniosek 6. Rozwój infrastruktury kulturalnej.** Budowa sali teatralno-widowiskowej w Piasecznie jest kluczowym celem dla rozwoju życia kulturalnego, przy jednoczesnym inwestowaniu w modernizację pozostałej infrastruktury kulturalnej.
- Wniosek 7. Zachowane dziedzictwo.** Tożsamość Piaseczna to wielowiekowa historia zachowana w obiektach wpisanych do rejestru zabytków i GEZ oraz zbliżająca się rocznica nadania praw miejskich w 1429 r. Istotnym czynnikiem kształtowania lokalnej tożsamości i przedmiotem zintensyfikowanej polityki władz lokalnych powinny być także: historyczny układ urbanistyczny miasta Piaseczna, objęty ochroną Mazowieckiego Konserwatora Zabytków; miasta - ogrody w Zalesiu Dolnym, Zalesiu Górnym i Złotokłosie. Wykorzystanie lokalnego dziedzictwa może sprawić, że

Piaseczno stanie się ciekawym i fascynującym miejscem z pięknymi zabytkami i stanowić istotną atrakcję turystyczną Mazowsza.

Wniosek 8. Sieć lokalnych centrów. Struktura osadnicza gminy Piaseczno stwarza możliwość wykreowania sieci lokalnych centrów z ofertą usług publicznych, które będą stanowiły również czynnik kształtujący tożsamość lokalną. Rozwój lokalnych centrów może wzmacniać więź społeczną i poczucie przynależności do gminy, budując silniejszą wspólnotę.

Wniosek 9. Miejsca aktywności społecznej. Wraz z ekspansją nowych obszarów mieszkaniowych wzrasta potrzeba tworzenia miejsc aktywności społecznej, takich jak świetlice wiejskie i place sołeckie. Dalsze inwestowanie w infrastrukturę społeczną zaspokoi rosnące potrzeby lokalnej społeczności i wspomogą integrację mieszkańców.

Wniosek 10. Ład wizualny. Kontynuacja realizacji postanowień uchwały krajobrazowej wymaga podejmowania inicjatyw zmierzających do wdrożenia regulacji dotyczących porządkowania krajobrazu i zachowania ładu wizualnego

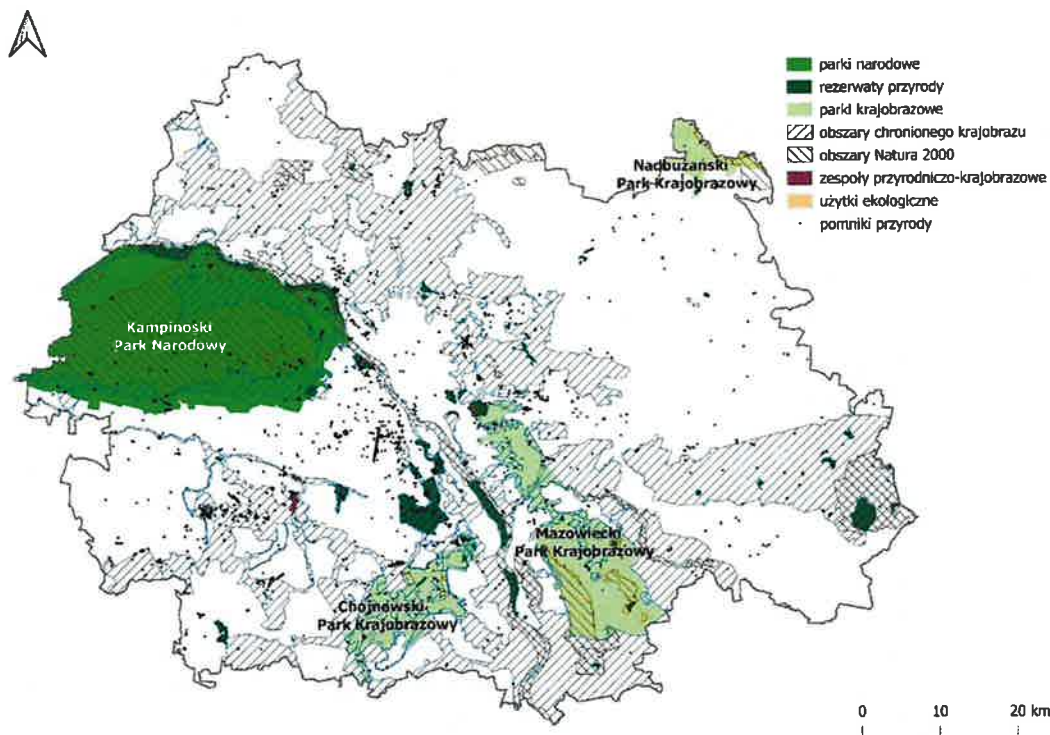
3.2.3. Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym

#ochrona_przyrody, #turystyka_ekologiczna, #rezerваты

3.2.3.1. Kluczowe dane

1. O wyjątkowych walorach przyrodniczych gminy Piaseczno świadczą:

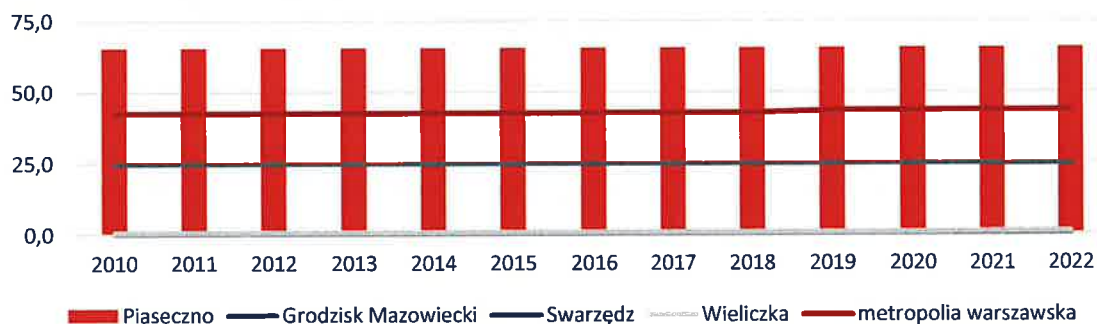
- wysoki wskaźnik lesistości (27%),
- bardzo wysoki odsetek powierzchni obszarów chronionych w ogólnej powierzchni gminy (zob. Wykres 6),
- dolina rzeki Jeziorki wraz z dopływami,
- 5 rezerwatów przyrody,
- 2 użytki ekologiczne oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- Chojnowski Park Krajobrazowy i jego otulina wraz z dwoma obszarami Natura 2000 (Rysunek 9),
- pomniki przyrody (155 drzew i dwa głązy),
- Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (ochrona ekologiczna oraz ochrona urbanistyczna).

Rysunek 9. Chojnowski Park Krajobrazowy jako element Obszarów Chronionych Metropolii Warszawskiej

źródło opracowania na podstawie danych geoprzestrzennych GDOS dostęp 10.12.2023 r.

2. Turystyczno-wypoczynkowa infrastruktura gminy Piaseczno to piesze i rowerowe szlaki turystyczne, ścieżki edukacyjne, spływ kajakowy Jeziorką, piaseczyńska kolejka wąskotorowa, Górki Szymona, Ośrodek wypoczynkowy w Zalesiu, Zimne Doły i rowerowy single-track, kluby jeździeckie, korty tenisowe
3. W 2021 roku na terenie gminy Piaseczno udzielono ponad 9100 noclegów turystom zagranicznym (rok wcześniej było to niecałe 7300 noclegów). Łącznie z noclegów na terenie gminy skorzystało w 2021 roku 3720 turystów zagranicznych. Ruch turystyczny jest niższy niż średnio w metropolii warszawskiej.

Wykres 6. Udział obszarów chronionych w ogólnej powierzchni w latach 2010-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

3.2.3.2. Wnioski strategiczne: Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego w połączeniu z potencjałem turystyczno-wypoczynkowym

Wniosek 1. Ochrona i dostępność rzeki Jeziorki. Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców wymaga opracowania spójnej polityki zarządzania rzeką Jeziorką, łączącej skuteczną ochronę ekosystemu z zapewnieniem zrównoważonej dostępności dla mieszkańców i turystów.

Wniosek 2. Przyroda jako fundament naszego rozwoju. Ochrona zasobów przyrodniczych gminy wpisuje się w opracowywaną politykę Metropolii Warszawskiej zakładającą odtworzenie tzw. zielonego pierścienia i zielonych powiązań, co wymaga stałego monitoringu, odbudowy korytarzy ekologicznych oraz powoływania nowych form ochrony przyrody.

Wniosek 3. Monitoring środowiska. Niezbędne jest usprawnienie monitoringu środowiska poprzez zwiększenie i równomierne rozmieszczenie stacji pomiarowych, aby skutecznie zbierać dane dotyczące emisji zanieczyszczeń powietrza, wód i gleb oraz kontrolować wpływ działalności człowieka na ekosystemy.

Wniosek 4. Zrównoważony wypoczynek. Walory przyrodnicze gminy, w połączeniu z dostosowaną infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną, powinny wspierać rozwój zielonego wypoczynku, promującego aktywność w harmonii z naturą i wzmacniające lokalną atrakcyjność turystyczną.

Wniosek 5. Rozwój rekreacji, szanującej zasoby przyrody. Gmina Piaseczno powinna rozwijać ofertę rekreacyjną i turystyczną, wykorzystując bliskość Warszawy oraz lokalny potencjał kulturalny, przy jednoczesnym zachowaniu zasobów przyrodniczych. Kreowanie miejsc aktywnego wypoczynku musi opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju.

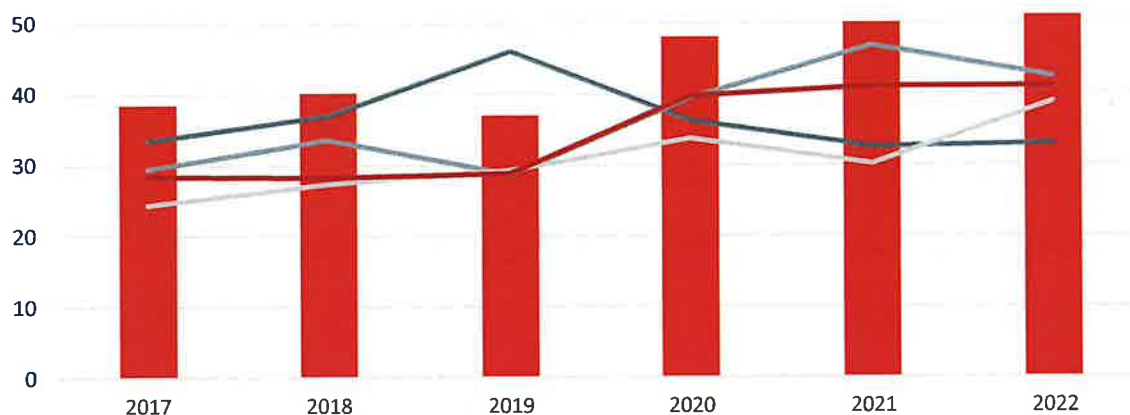
3.2.4. Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania

#energia_odnawialna, #ekologiczny_transport, #czyste_powietrze, #gospodarka_odpadami

3.2.4.1. Kluczowe dane

1. W ostatnich latach następuje wzrost udziału odpadów z gospodarstw domowych zebranych selektywnie i ich udział w ogóle odpadów jest wyższy niż średnio w metropolii warszawskiej (Wykres 7).
2. Gmina Piaseczno prowadzi działania na rzecz redukcji zanieczyszczeń powietrza na jej obszarze. Wśród kluczowych wymienić można: dotacje na wymianę kotłów węglowych, dofinansowanie instalacji solarnych i pomp ciepła, inwestycje w system monitorowania jakości powietrza, działania edukacyjne i informacyjne czy budowę stacji ładowania samochodów elektrycznych.
3. Specjalny oddział Straży Miejskiej w Piasecznie wyposażony został w EkoPatrol, specjalistyczny pojazd i urządzenia do badania czystości powietrza który w 2023 r. przeprowadził 3000 kontroli w tym kontrole palenisk domowych.
4. Gminna spółka Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji uruchomiła inwestycję w odnawialne źródła energii, które pokrywają 20% całkowitego zapotrzebowania spółki na prąd

5. Gmina inwestuje w system wypożyczania rowerów miejskich, nowe ścieżki rowerowe i stojaki na rowery, promując tym alternatywne formy mobilności.
6. Wyzwaniem jest monitoring w zakresie negatywnego wpływu ludzkiej aktywności na ekosystemy.

Wykres 7. Odpady z gospodarstw domowych zebrane selektywnie w latach 2017-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

3.2.4.2. Wnioski strategiczne: Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania

Wniosek 1. Redukcja zanieczyszczeń powietrza. Pomimo licznych działań i nakładów finansowych, utrzymanie wysokiej jakości powietrza w gminie Piaseczno pozostaje wyzwaniem. Wymaga to dalszego rozwijania EkoPatrolu, kontynuowania dotacji na ekologiczne źródła ogrzewania oraz inwestowania w monitorowanie jakości powietrza i kampanie edukacyjne.

Wniosek 2. Inwestycje w ekologiczny transport. W związku z intensyfikacją działań na rzecz poprawy jakości powietrza i popularyzacji transportu niskoemisyjnego, w niedalekiej przyszłości potrzebne będą kolejne inwestycje w infrastrukturę ładowania pojazdów elektrycznych, aby wspierać przejście na ekologiczne środki transportu.

Wniosek 3. Rozwój zielonej mobilności. Promowanie transportu niskoemisyjnego oraz alternatywnych, przyjaznych środowisku form transportu, takich jak system rowerów miejskich i rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, stanowi istotny element ekologii codziennej i walki z zanieczyszczeniem powietrza.

Wniosek 4. Odnawialne źródła energii i energetyczna niezależność. Warunkiem budowania poczucia bezpieczeństwa i wysokiej jakości życia w gminie będą działania ukierunkowane na bezpieczeństwo energetyczne oparte na odnawialnych źródłach energii poprzez zwiększenie udziału OZE w dostawach energii dla gminy i przedsiębiorstw, rozwój lokalnych projektów takich jak farmy słoneczne, geotermalne i biogazowe oraz budowę zdecentralizowanego systemu ciepłowniczego o sumarycznej mocy nominalnej 76 MW.

Wniosek 5. Zrównoważone zarządzanie odpadami. Pomimo dość wysokiej wartości wskaźnika selektywnej zbiórki odpadów, zagadnienie gospodarki obiegu zamkniętego będzie wymagało w najbliższych latach intensywnych działań takich jak promowanie

segregacji odpadów i recyklingu wśród mieszkańców, oraz kontynuacja zwiększania selektywnej zbiórki odpadów z gospodarstw domowych, aby utrzymać przewagę nad średnią w metropolii warszawskiej.

Wniosek 6. Monitoring środowiska jako narzędzie zarządzania ekologią. Rozbudowa systemu monitoringu jakości powietrza, wód i gleb oraz bieżąca kontrola wpływu działalności człowieka na środowisko pozwolą na skuteczne reagowanie i wdrażanie działań ograniczających emisje i zanieczyszczenia, wspierając codzienną dbałość o zdrowe otoczenie.

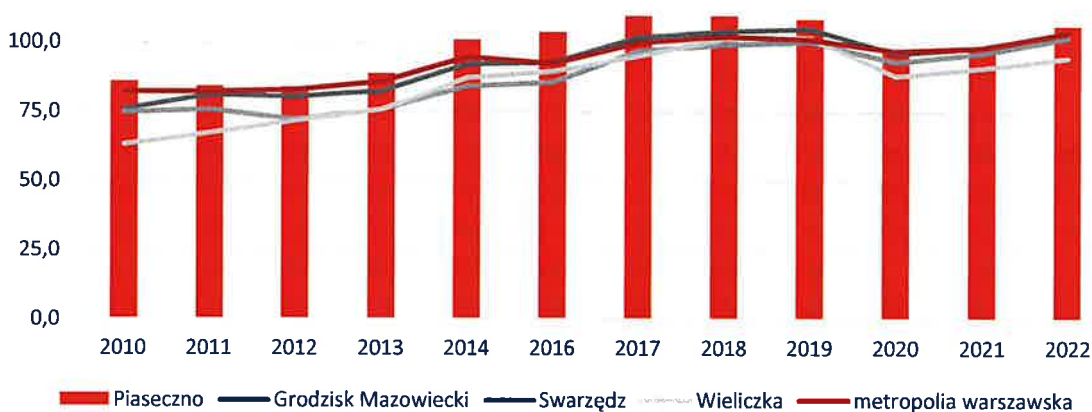
3.2.5. Satysfakcjonująca samowystarczalność

#edukacja, #usługi_publiczne, #sport_i_rekreacja, #nowoczesna_administracja

3.2.5.1. Kluczowe dane

Gminę Piaseczno charakteryzują następujące kluczowe dane, które wskazują na jej mocne strony oraz istotne wyzwania w dążeniu do satysfakcjonującej samowystarczalności:

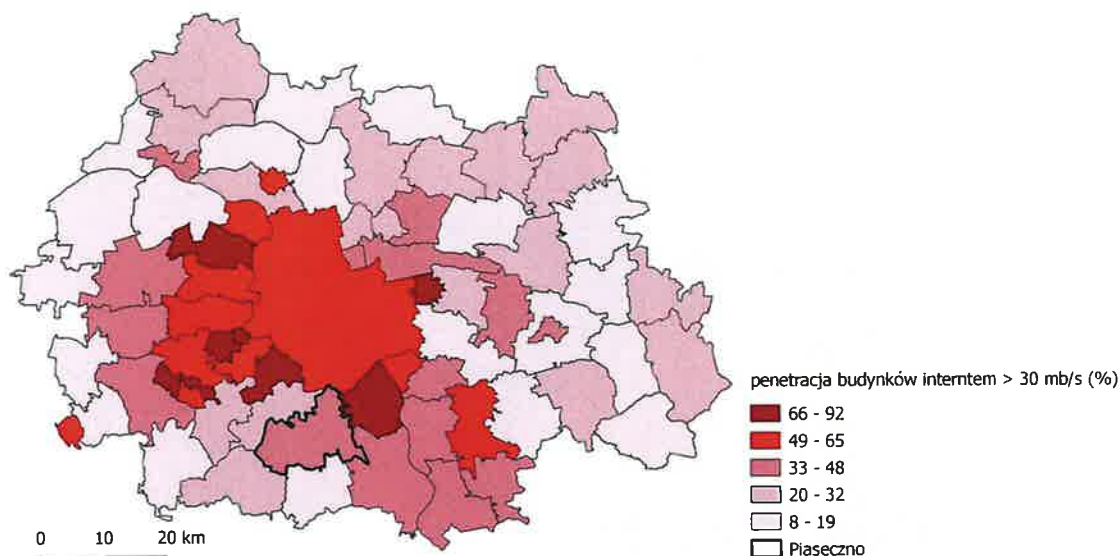
1. Stale dodatni przyrost naturalny w gminie wpływa na potrzebę rozwoju usług opieki nad dziećmi:
 - W tym zakresie mimo dobrze rozwiniętego systemu opieki przedszkolnej (funkcjonuje 27 przedszkoli publicznych i 30 niepublicznych, wysoki odsetek dzieci uczęszczających do przedszkoli - 106,2%, zob. Wykres 8), wyzwaniem pozostaje zapewnienie wystarczającej liczby miejsc w żłobkach, gdyż w 2022 roku odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wynosił 16,6% co jest niższe niż generalnie w metropolii warszawskiej,
 - dobrze rozwinięty system oświaty – w gminie funkcjonuje 11 publicznych i 7 niepublicznych szkół podstawowych oraz 9 szkół ponadpodstawowych.
2. Piaseczno jest gminą, z której najwięcej uczniów z całej metropolii warszawskiej dojeżdża do szkoły ponadpodstawowej w Warszawie.

Wykres 8. Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkola (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

3. W gminie Piaseczno występuje wyższa niż przeciętnie w metropolii warszawskiej dostępność do internetu o prędkości > 30 mb/s. Problem z dostępem do internetu występuje zwłaszcza w zachodniej części gminy, choć tzw. „białe plamy” występują również w mieście Piaseczno (Rysunek 10).

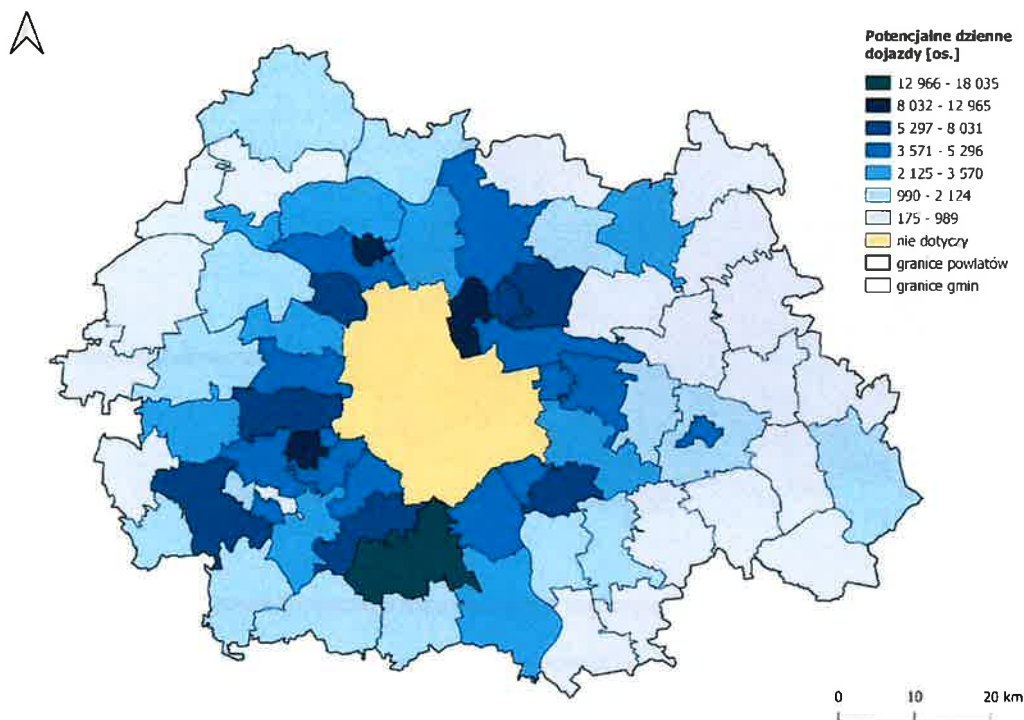
Rysunek 10. Penetracja budynkowa internetem stacjonarnym o przepływności co najmniej 30 mb/s (%)

wartość wyliczona jako średnia arytmetyczna z wartości dla wszystkich gmin metropolii warszawskiej,

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE.

4. Gminę Piaseczno charakteryzuje przeciętna (w skali metropolii warszawskiej) dostępność do usług edukacyjnych i zdrowotnych. Jako problem mieszkańcy zgłaszają zarówno możliwość sprawnego dotarcia (np. w zakresie funkcjonowania komunikacji publicznej), jak i dostępności potrzebnych usług (np. lekarzy specjalistów).
5. Wydatki na transport publiczny wzrosły z ok. 15 mln zł. w 2018 r. do blisko 30 mln zł w 2024 r.
6. W ramach polityki związanej z ograniczaniem ruchu samochodowego i popularyzacji transportu zbiorowego, gmina Piaseczno wdraża liczne działania, tj. organizacja darmowych przejazdów (linie „L”) dla posiadaczy Piaseczyńskiej Karty Mieszkańca, współorganizacja transportu publicznego z gminami sąsiednimi czy partycypacja w kosztach organizacji linii autobusowych organizowanych przez ZTM Warszawa. Mieszkańcy zgłaszają postulaty związane z dalszym rozwojem komunikacji, które dotyczą m.in. częstotliwości funkcjonowania linii i lepszego skomunikowania poszczególnych miejscowości w gminie.
7. Działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa (np. stworzenia strefy Kiss&Ride dla 8 szkół podstawowych, wprowadzanie strefy TEMPO 30, wynoszenie skrzyżowań i instalowanie progów zwalniających, doświetlenia przejść dla pieszych i ulic, nowoczesne centrum dyspozytorskie działające 24h/dobę, wspieranie techniczne i finansowe 8 OSP) wskazują, że ciągła poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie w ruchu drogowym i wokół placówek edukacyjnych, jest nadal ważnym wyzwaniem.
8. W gminie Piaseczno występuje relatywnie niski poziom bezrobocia (w 2022 roku – 2,0% osób w wieku produkcyjnym). Niemniej jednak, fakt że Piaseczno jest gminą, z której

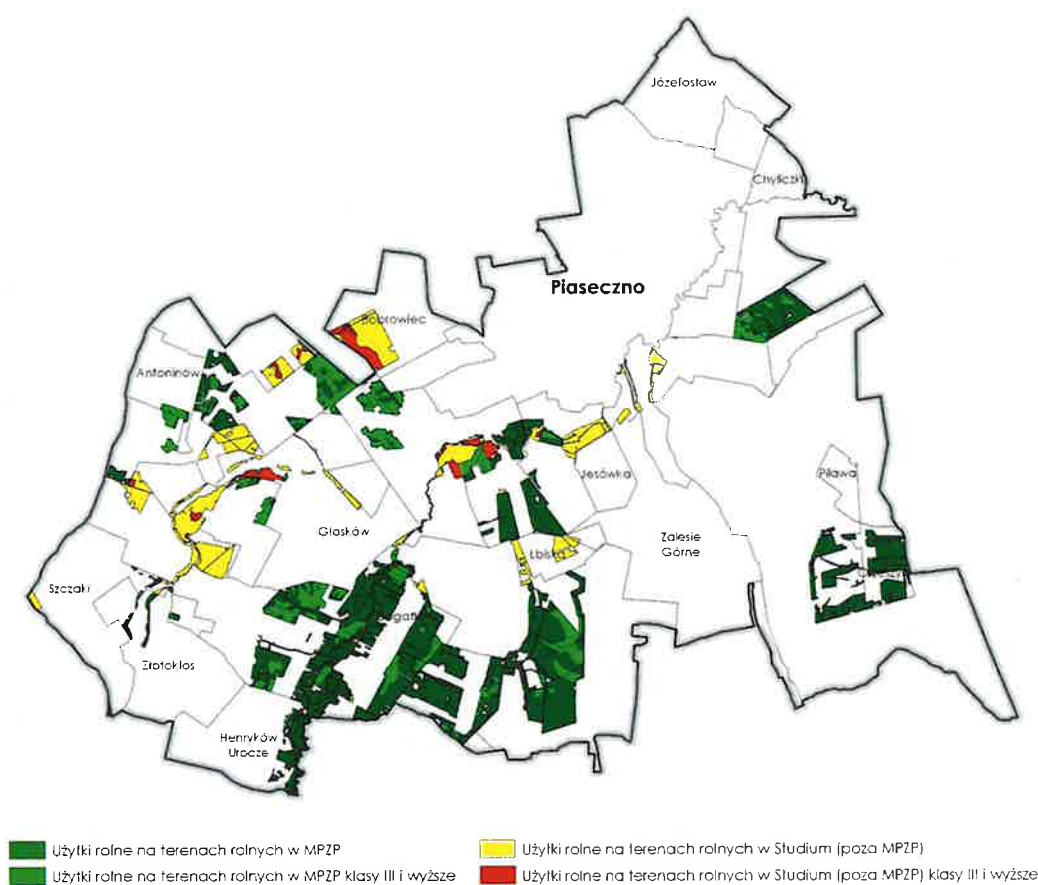
najwięcej osób (z całej metropolii warszawskiej) dojeżdża do pracy do Warszawy stanowi wyzwanie w zakresie lokalnego rynku pracy oraz konieczności dalszego rozwoju transportu publicznego, aby zmniejszyć obciążenie komunikacyjne i wspierać samowystarczalność gminy. Według danych NSP 2021 było to ponad 15 tys. osób. Generowane są także znaczne przepływy w zakresie dojazdów do szkół (Rysunek 11).

Rysunek 11. Potencjalne dzienne dojazdy do Warszawy związane z pracą i szkołą (os*)

Źródło: Diagnoza strategiczna na potrzeby Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku (dane GUS).

9. Gmina Piaseczno posiada wiele obiektów sportowych: Stadion Miejski w Piasecznie, halę sportową, 4 kompleksy Orlik, basen, 7 gminnych stadionów piłkarskich, Tor modelarski RC, skate-park w Piasecznie i Wólce Kozodawskiej, singletrack w Zalesiu Górnym, 27 placów zabaw oraz 23 siłownie na otwartym powietrzu. W trakcie realizacji są ważne inwestycje gminne tj. budowa nowego basenu przy ul. Chyliczkowskiej oraz przebudowa boisk i zaplecza stadionu w Żabieńcu.
10. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji to jednostka powołana w 1998 roku, która zajmuje się organizacją zajęć sportowo-rekreacyjnych stanowiących uzupełnienie bogatej oferty klubów i stowarzyszeń sportowych
11. Malejąca liczba gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha w gminie Piaseczno, która w 2023 roku wyniosła 1 239 sztuk, pokazuje spadek znaczenia rolnictwa mimo potencjału w zachowaniu kompleksów gruntów rolnych, w tym III klasy (Rysunek 12).

Rysunek 12. Użytki rolne przewidziane w MPZP i studium, w tym grunty rolne klasy III

Zródło: opracowanie własne.

12. Gmina wraz z innymi gminami podjęła kroki w celu utworzenia Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej. We wrześniu 2023 roku podjęto uchwałę, wyrażając zgodę na powstanie spółki SIM KZN Mazowsze Sp. z o.o.
13. Sprawna Administracja oznacza zastosowanie inteligentnych rozwiązań, które gmina Piaseczno wdraża wykorzystując nowoczesne technologie służące poprawie jakości życia mieszkańców. To m.in. aplikacje (np. Mobilna Karta Mieszkańca), systemy informacji (np. System Informacji Pasażerskiej, system informacji o dostępnych miejscach parkingowych w centrum miasta) oraz portale z dostępem do map, mpzp, sieci transportu publicznego, budżetu gminy itp.

3.2.5.2. Wnioski strategiczne: Satysfakcjonująca samowystarczalność

- Wniosek 1. Rozwój infrastruktury społecznej i edukacyjnej.** Dalszy rozwój gminy wymaga inwestycji w infrastrukturę społeczną, szczególnie w rozbudowę placówek edukacyjnych i opiekuńczych, takich jak nowe zespoły przedszkolno-szkolne i żłobkowe. Kluczowe jest także zapewnienie pełnej dostępności tej infrastruktury dla wszystkich mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania. Obejmuje to zarówno poprawę dostępu do

szybkiego internetu, jak i systemową eliminację barier architektonicznych oraz dostosowanie przestrzeni do różnorodnych potrzeb edukacyjnych i opiekuńczych. Niezbędne jest także rozwiązanie problemów kadrowych i zwiększenie dostępności opieki żłobkowej.

- Wniosek 2. Zawody przyszłości.** Kluczowe jest kontynuowanie oraz podejmowanie nowych działań na rzecz ciągłego podnoszenia jakości edukacji, tak aby przygotować uczniów do przyszłych zawodów związanych z gospodarką przyszłości.
- Wniosek 3. Ulepszenie dostępności opieki zdrowotnej.** Pomimo widocznego rozwoju sieci placówek opieki zdrowotnej, sytuacja w gminie Piaseczno jest nieco gorsza niż w najlepiej rozwiniętych gminach w metropolii warszawskiej. Kluczowe mogą okazać się działania podnoszące poziom komunikacji wewnątrzgminnej i szybkość dotarcia do placówek, jak również tworzenie lokalnych centrów oferujących usługi opieki zdrowotnej.
- Wniosek 4. Poprawa dostępności Internetu.** W gminie potrzebne są inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną oraz poprawa zarówno dostępności, jak i jakości funkcjonowania Internetu, w tym eliminacja "białych plam" i zapewnienie równomiernej dostępności do szybkiego Internetu, szczególnie w zachodniej części gminy.
- Wniosek 5. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.** Dynamicznie rozwijająca się gmina, zwłaszcza jej północną część – Józefostaw i Julianów wymagają dalszej rozbudowy infrastruktury sportowej oraz zwiększanie jej dostępności dla mieszkańców.
- Wniosek 6. Wzmacnianie sportu i rekreacji jako element atrakcyjności gminy.** Gmina Piaseczno posiada duży potencjał inwestycyjny w zakresie rozbudowy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Rozwój terenów takich jak stadion miejski w Piasecznie, ośrodek sportowy i IRS w Żabieńcu oraz „Glinianki” w Gołkowie przyczyni się do zwiększenia aktywności fizycznej mieszkańców, wzrostu atrakcyjności gminy dla turystów oraz wsparcia lokalnej gospodarki poprzez generowanie dodatkowych przychodów.
- Wniosek 7. Dostępny i zrównoważony transport publiczny jako element usług lokalnych.** Zapewnienie sprawnego i niskoemisyjnego transportu publicznego jest kluczowe dla poprawy dostępności do usług, edukacji i miejsc pracy zarówno w obrębie gminy, jak i w relacjach z Warszawą. W obliczu najwyższych dziennych migracji w skali metropolii, konieczne są dalsze inwestycje w rozwój transportu dostosowanego do potrzeb różnych grup społecznych, w tym budowa punktów przesiadkowych i integracja systemów komunikacji. Szansą na poprawę jakości i dostępności usług transportowych jest ustawa o metropolii warszawskiej, wspierająca komfortowy, szybki i przystępny finansowo transport w skali gminy i metropolii.
- Wniosek 8. Poprawa bezpieczeństwa.** Kontynuacja priorytetowych działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa obejmuje rozwój infrastruktury i systemów zapewniających ochronę mieszkańców, integrację działań jednostek ratowniczych oraz organizację przestrzeni publicznych, szczególnie wokół placówek edukacyjnych. Dodatkowo, należy kontynuować wdrażanie programów edukacyjnych dla wszystkich uczestników ruchu drogowego.
- Wniosek 9. Ekologiczny system żywnościowy.** Gmina ma możliwość rozwijania ekologicznego rolnictwa i systemu żywnościowego, dzięki dużemu udziałowi terenów rolnych,

znaczeniu lokalnych targowisk oraz rosnącemu zainteresowaniu zdrową, ekologiczną żywnością.

Wniosek 10. Rozwój Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej. Kontynuacja działań w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej w celu zapewnienia dostępu do odpowiedniego mieszkań dla lokalnej społeczności oraz aktywne wsparcie i monitorowanie procesu tworzenia spółki SIM KZN Mazowsze Sp. z o.o., tak aby zapewnić sprawną organizację i realizację celów mieszkaniowych

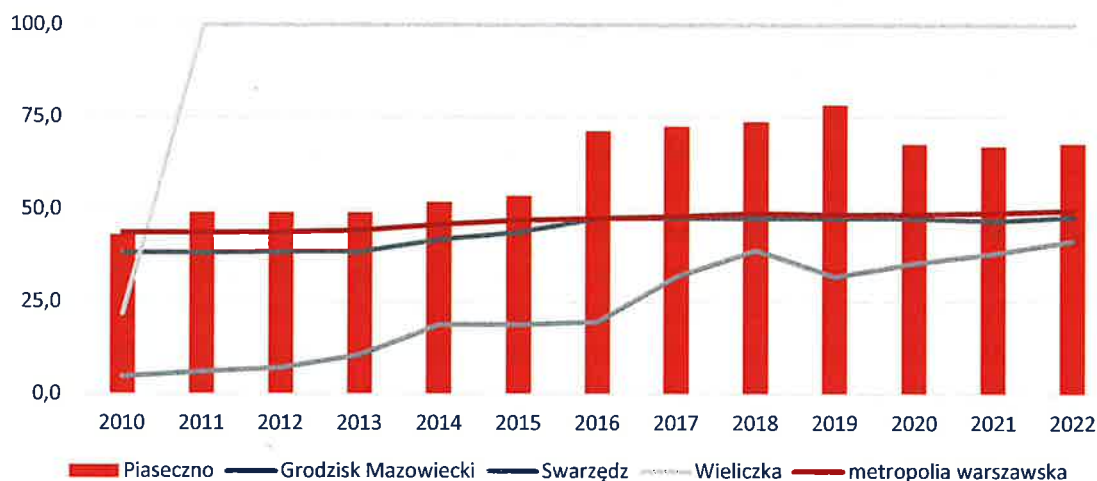
Wniosek 11. Nowoczesna administracja. Kontynuowanie działań, które pozwolą lepiej zarządzać gminą, ułatwią mieszkańcom życie i dostęp do usług publicznych, będzie wymagało budowy nowego budynku na potrzeby administracyjne. Nowy ratusz zabezpieczy potrzeby w zakresie powierzchni do obsługi mieszkańców oraz powierzchni biurowej jak również będzie spełniał obecne standardy architektoniczno-budowlane.

3.2.6. Odporność na zmiany klimatu

#planowanie_przestrzenne, #gospodarka_wodna, #klimat, #zielen_miejska

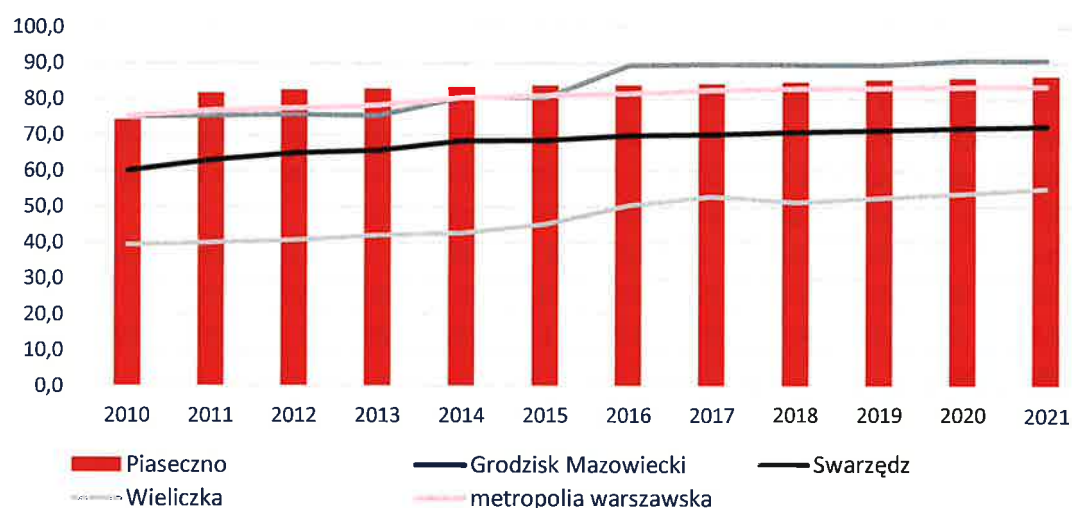
3.2.6.1. Kluczowe dane

1. Blisko 70% powierzchni gminy Piaseczno jest pokryte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (Wykres 9).
2. Dynamika urbanizacji gminy Piaseczno wymaga systematycznego sporządzania oraz aktualizowania planów miejscowych, aby odpowiedzieć na pojawiające się potrzeby – dla ok. 40% pow. gminy realizowane są procedury planistyczne.
3. Zjawisko patodeveloperki, intensyfikacja zabudowy oraz problemy wynikające z niezgodności formalno-prawnych pomiędzy mpzp a innymi przepisami (np. dotyczące gruntów leśnych) jest obecnie jednym z istotnych wyzwań urbanistycznych gminy Piaseczno.
4. Z uwagi na bliskie położenie w sąsiedztwie Warszawy, tereny nieprzeznaczone pod zabudowę doświadczają znaczącej presji inwestycyjnej, co prowadzi do degradacji sektora rolnictwa (138 wniosków złożonych o zmianę planu miejscowego w ostatniej kadencji 2018-2023).
5. W ramach inicjatywy "Piaseczno od Nowa" oraz przygotowanego master planu dla centrum Piaseczna, wprowadzone zostały plany miejscowe dla kluczowych terenów miasta, które realizują koncepcję "miasta w zasięgu 15 minut".
6. Na tle obszaru metropolitalnego w gminie Piaseczno odnotowujemy wyższe wskaźniki dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:
 - prawie 98% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej w gminie,
 - wyzwaniem jest fakt, że z kanalizacji korzysta niespełna 87% – większe braki w dostępie do sieci kanalizacyjnej występują w wiejskiej części gminy (Wykres 10).

Wykres 9. Udział powierzchni gminy pokrytej MPZP w latach 2010-2022 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Wykres 10. Mieszkańcy korzystający z kanalizacji (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

7. W zakresie gospodarowania wodą gminę Piaseczno charakteryzują następujące cechy:
 - w ostatnich latach maleje zużycie wody wodociągowej,
 - jakość wody w kranach jest oceniana przez mieszkańców bardzo dobrze,
 - kanalizacja deszczowa, a także rozwój infrastruktury służącej lepszemu gospodarowaniu zasobami wodnymi, wciąż wymagają dalszych nakładów finansowych gminy.
8. W 2022 roku gęstość ścieżek rowerowych w gminie Piaseczno wyniosła 33,5 km na 100 km². Względem poprzedniego roku nastąpił wzrost o 50% dotychczasowej długości. Jest to efektem licznych inwestycji, w tym realizacji projektu „Budowa Zintegrowanej Sieci Tras Rowerowych w na terenie gminy Piaseczno”). Dynamiczny wzrost długości dróg

rowerowych przy dużej powierzchni gminy, skutkuje gęstością sieci dróg rowerowych nieco poniżej średniej dla metropolii warszawskiej

3.2.6.2. Wnioski strategiczne: Odporność na zmiany klimatu

- Wniosek 1. Planowanie dla wyższej jakości życia i adaptacji do zmian klimatu.** Kontynuacja polityki przestrzennej gminy powinna koncentrować się na zapewnieniu wyższej jakości życia mieszkańców poprzez rozwój usług publicznych, tworzenie spójnych dobrze powiązanych zielonych i rekreacyjnych przestrzeni publicznych oraz nowoczesnej, odpornej na zmiany klimatu infrastruktury technicznej, dostosowanej do rosnących potrzeb społecznych. Wyzwaniem jest utrzymanie ładu przestrzennego oraz spójności dokumentów planistycznych z aktualnymi uwarunkowaniami prawnymi i środowiskowymi.
- Wniosek 2. Zarządzanie suburbanizacją w kontekście klimatu.** Sporządzenie planu ogólnego gminy stanowi kluczowe narzędzie regulujące rozwój przestrzenny, zapewniające równowagę między rozwojem a ochroną zasobów środowiskowych, minimalizując skutki presji inwestycyjnej i wspierając adaptację do zmian klimatu.
- Wniosek 3. Ochrona terenów otwartych i systemu przyrodniczego.** Racjonalne gospodarowanie przestrzenią powinno uwzględniać ochronę terenów rolnych, leśnych oraz kształtowanie powiązań zielonej infrastruktury jako elementów systemu przyrodniczego gminy, wspierających retencję wody, bioróżnorodność i odporność na zmiany klimatu.
- Wniosek 4. Zrównoważona gospodarka wodna i infrastruktura odporna klimatycznie.** Inwestycje w nowoczesne, energooszczędne systemy wodno-kanalizacyjne oraz błękitno-zieloną infrastrukturę są niezbędne dla adaptacji do ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak podtopienia czy susze. Kluczowe będą działania w zakresie retencji, systemów odwodnieniowych, zielonych dachów oraz promowania efektywnego gospodarowania wodą.
- Wniosek 5. Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i ochrona przed suszą.** Rozwój kompleksowego programu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz systemów przeciwdziałania suszy stanowi istotny element budowania odporności gminy na skutki zmian klimatycznych.
- Wniosek 6. Mobilność aktywna w strategii klimatycznej.** Rozbudowa spójnej sieci tras rowerowych i tworzenie przyjaznych przestrzeni dla pieszych to działania wspierające redukcję emisji, ograniczenie ruchu samochodowego oraz poprawę mikroklimatu w gminie. Piaseczno jako „miasto rowerowych odległości” wzmacnia swoją adaptację do zmian klimatu i podnosi komfort życia mieszkańców.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została przygotowana w sposób tradycyjny, obejmując sferę wewnętrzną i zewnętrzną:

- mocne i słabe strony stanowiące wewnętrzny potencjał i słabości gminy (Tabela 1);
- szanse i zagrożenia płynące z jej bliższego i dalszego otoczenia (Tabela 2).

Tabela 1. Mocne i słabe strony gminy Piaseczno

Mocne strony		Słabe strony	
+	Korzystne położenie w bezpośredni sąsiedztwie Warszawy	-	Postrzeganie Piaseczna jako miasta sypialni
+	Rozwinięta sieć połączeń drogowych (w tym S7 i DK79) oraz kolejowych (linia nr 8)	-	Dominacja samochodów prywatnych
+	Stolica Powiatu i lokalizacja kluczowych Instytucji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym	-	Niewystarczająca współpraca międzygminna przy kluczowych inwestycjach ponadlokalnych
+	Cenne zasoby przyrodnicze i krajobrazowe	-	Brak pełnej koordynacji działań na rzecz ochrony środowiska i ograniczenia negatywnego wpływu człowieka na ekosystemy
+	Duża liczebność i różnorodność gminy obejmująca zarówno obszary miejskie jak i wiejskie	-	Potencjalne konflikty związane z migracją i integracją społeczną
+	Dostępność terenów rekreacyjnych i zieleni miejskiej sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi i relaksowi mieszkańców	-	Intensyfikacja zabudowy i zjawisko patodeveloperki
+	Satysfakcjonujący dostęp do lokalnych placówek kultury w tym bibliotek	-	Niewystarczający stan infrastruktury technicznej i społecznej
+	Zróżnicowany i aktywny sektor kulturalny, obejmujący różnorodne wydarzenia artystyczne, festiwale i wystawy	-	Ograniczona oferta atrakcji i aktywności czasu wolnego dla młodzieży
+	Stale inwestowanie w poprawę jakości edukacji	-	Rosnące potrzeby budowy nowych obiektów edukacji publicznej
+	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wokół szkół i przedszkoli – zmiany organizacji ruchu	-	Niewystarczający stan infrastruktury drogowej
+	Wysoki poziom przedsiębiorczości w zakresie prowadzenia własnej działalności	-	Rosnące różnice w umiejętnościach cyfrowych i społecznych, utrudniające dostęp do rynku pracy
+	Potencjał stref aktywnego inwestowania dla lokalizacji nowych przedsiębiorstw – dzielnica przemysłowa w Piasecznie, tereny w sąsiedztwie S7	-	Braki w infrastrukturze dla nowych inwestycji, ograniczające rozwój gospodarczy i tworzenia miejsc pracy
+	Przekształcanie przestrzeni miejskich w ramach inicjatywy "Piaseczno od nowa"	-	Ryzyko realizacji inwestycji prywatnych niespójnych z potencjałem rozwojowym
+	Odrekturowane obiekty zabytkowe o funkcji publicznej	-	Kosztowne utrzymanie oraz ograniczona funkcjonalność zabytkowych budynków
+	Wsparcie finansowe gminy dla ochrony zabytków	-	Ograniczone możliwości ochrony prywatnych obiektów zabytkowych
+	Przyjęcie uchwały krajobrazowej ustalającej zasady dbania o estetykę wizualną przestrzeni publicznych	-	Brak niejednolitego stosowanie zasad uchwały krajobrazowej
+	Inwestycje w ekologię i odnawialne źródła energii	-	Niewystarczająca jakość powietrza, pomimo podejmowanych działań.
+	Potencjał rozwoju infrastruktury sportowej i turystyczno-wypoczynkowej w oparciu o istniejące obiekty	-	Słaba dostępność infrastruktury sportowej i turystyczno-wypoczynkowej z powodu braków w transporcie.
+	Wykorzystanie terenów zielonych i naturalnych obszarów rekreacyjnych do promocji ekoturystyki i ekologicznych form wypoczynku	-	Postępująca degradacja rolnictwa

+ Naturalnie meandrująca rzeka Jeziorka jako ważny korytarz ekologiczny	– Niedostateczna ochrona terenów zielonych i nadrzecznych
+ Rozwój infrastruktury rowerowej	– Nadmierne obciążenie infrastruktury drogowej
+ Wyższa jakość opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dzięki zintegrowanemu podejściu do planowania	– Konflikty przestrzenne i problemy z utrzymaniem ładu przestrzennego
+ Wzmocnienie konsultacji społecznych w procesach planistycznych (. spacery, spotkania w sołectwach itp.)	– Trudności w osiąganiu konsensusu społecznego w niektórych projektach
+ Plany miejscowe chroniące tereny rolne i leśne przed zabudową	– Nadmierna presja urbanizacyjna na obszary wiejskie
+ Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, zwłaszcza wodno-kanalizacyjna.	– Niedostateczna dostępność szybkiego internetu
+ Dynamicznie rozwijana polityka senioralna	– Problemy dostępnością i integracją oferty kulturalnej, rekreacyjnej i turystycznej
+ Rozwój cyfryzacja i e-usługi w urzędzie	– Budynek urzędu nie dostosowany do standardów obsługi mieszkańców
+ Lepsza koordynacja działań samorządowych dzięki zaangażowaniu społeczności lokalnej i wykorzystanie nowoczesnych narzędzi planistycznych.	–

Zródło: opracowanie własne.

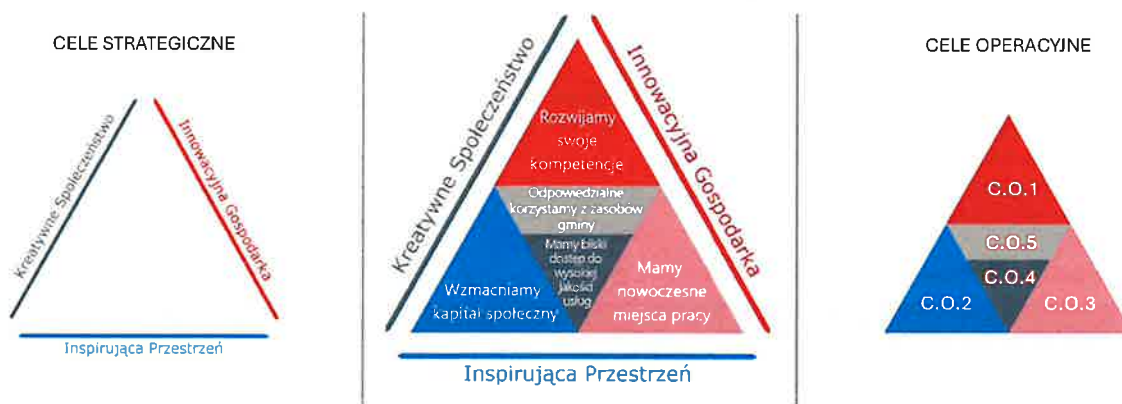
Tabela 2. Szanse i zagrożenia w otoczeniu gminy

Szanse	Zagrożenia
✓ Zrównoważony przyrost naturalny i migracje powrotne	✗ Negatywne zjawiska demograficzne
✓ Rosnąca popularność Internetu rzeczy oraz rozwój zaawansowanej sztucznej inteligencji	✗ Zagrożenia cyberbezpieczeństwa oraz nierówny dostęp do nowoczesnych technologii
✓ Wzrost znaczenia nowoczesnych technologii edukacyjnych	✗ Nierówne możliwości korzystania z wysokiej jakości edukacji
✓ Coraz istotniejsza rola transportu zbiorowego w procesach rozwojowych	✗ Intensywne i niekontrolowane procesy suburbanizacji
✓ Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE)	✗ Kontynuacja dominacji tradycyjnych źródeł energii
✓ Rosnąca świadomość ekologiczna	✗ Wzrost presji człowieka na środowisko oraz spadek bioróżnorodności.
✓ Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	✗ Zmiany klimatyczne
✓ Nowe narzędzia planistyczne w znowelizowanej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	✗ Zmienny system prawny
✓ Intensyfikacja prac nad funkcjonowaniem metropolii warszawskiej	✗ Niestabilna polityka wobec samorządów
✓ KPO, fundusze unijne oraz zewnętrzne dofinansowania jako bodziec do realizacji projektów rozwojowych,	✗ Zmniejszenie dostępności środków pomocowych i funduszy zewnętrznych
✓ Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK)	✗ Niejasności dotyczące realizacji CPK
	✗ Skutki globalnych kryzysów gospodarczych i napięć geopolitycznych

Zródło: opracowanie własne.

5. Cele rozwoju

Układ celów dla gminy Piaseczno składa się z 3 celów strategicznych oraz 5 celów operacyjnych (Rysunek 13). Cele strategiczne: Inspirująca przestrzeń, Innowacyjna gospodarka oraz Kreatywne społeczeństwo posiadają punkty styeczne i przenikają się wzajemnie, co dało podstawę do wytyczenia celów operacyjnych. Cele operacyjne są odzwierciedleniem potrzeb i postawy mieszkańców. Przyjmując taką optykę, zakładamy, że jako mieszkańcy gminy Piaseczno w 2040 roku: rozwijamy swoje kompetencje, wzmacniamy kapitał społeczny, mamy nowoczesne miejsca pracy, odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy oraz mamy bliski dostęp do wysokiej jakości usług.

Rysunek 13. Model układu celów strategicznych i operacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Cele strategiczne i operacyjne posiadają wymiar przestrzenny, społeczny i gospodarczy, co zostało uzasadnione szczegółowymi efektami ich realizacji (zob. rozdział **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**).

5.1. Cel strategiczny „Inspirująca przestrzeń”

Inspirująca przestrzeń w gminie Piaseczno to przestrzeń, która jest uporządkowana i zrównoważona. To przestrzeń dostępna dla wszystkich, tj. dla mieszkańców, osób aktywnych gospodarczo oraz dla tych, którzy chcą odwiedzić gminę Piaseczno. Dzięki jej właściwemu zagospodarowaniu i zarządzaniu, jest bezpieczna i dobrze chroniona, przede wszystkim z uwagi na swoje wyjątkowe walory przyrodnicze.

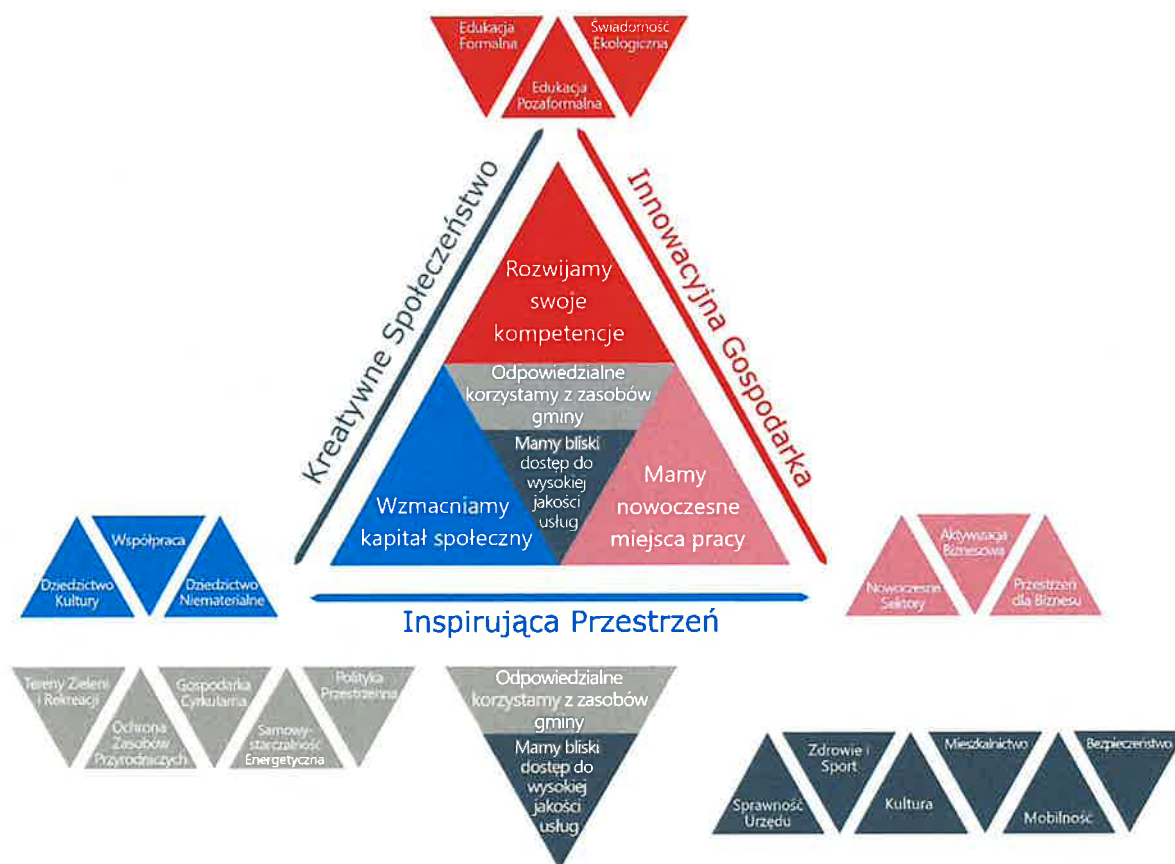
5.2. Cel strategiczny „Innowacyjna gospodarka”

Innowacyjna gospodarka w gminie Piaseczno jest oparta o przedsiębiorczość własną mieszkańców, działające już w gminie firmy oraz inwestorów zewnętrznych, którzy również doceniają atrakcyjność inwestycyjną obszaru. To gospodarka nowoczesna, zapewniająca mieszkańcom satysfakcjonujące miejsca pracy, bez wielogodzinnych dojazdów, odpowiadająca

na potrzeby w zakresie dostępności nowoczesnych usług, a także wspierająca rozwój kapitału ludzkiego na terenie gminy.

5.3. Cel strategiczny „Kreatywne społeczeństwo”

Kreatywne społeczeństwo w gminie Piaseczno w sposób odpowiedzialny i mądry wykorzystuje walory swojego miejsca zamieszkania. Dzięki zapewnieniu wysokiej jakości miejsc pracy oraz usług potrzebnych do codziennego funkcjonowania, mieszkańcy w niewielkim zakresie muszą korzystać z oferty innych miast i gmin. Mieszkańcy gminy rozwijają swój kapitał (ludzki oraz społeczny), wykazując się tolerancją i zrozumieniem dla wszystkich mieszkańców.

Rysunek 14. Model układu celów strategicznych i celów operacyjnych wraz z przyporządkowanymi kluczowymi obszarami strategicznymi

Źródło: opracowanie własne.

5.4. Cel operacyjny „Rozwijamy swoje kompetencje”

To cel, który powstał na styku celu strategicznego Kreatywne społeczeństwo oraz Innowacyjna gospodarka. Rozwój kompetencji mieszkańców Piaseczna to kluczowa odpowiedź na wyzwania dynamicznych zmian społecznych, technologicznych i środowiskowych. Cel ten integruje działania w zakresie edukacji formalnej i pozaformalnej oraz budowania świadomości

Strona | 38

ekologicznej, wspierając kapitał ludzki na każdym etapie życia. Przygotowujemy mieszkańców do zawodów przyszłości, wzmacniamy przedsiębiorczość, promujemy kształcenie przez całe życie oraz rozwijamy kompetencje cyfrowe i proekologiczne.

Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.5.2. Satysfakcjonująca samowystarczalność (Rozwój infrastruktury społecznej i edukacyjnej, Zawody przyszłości),
- 3.2.4.2. Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania (Edukacja ekologiczna, świadomość klimatyczna),
- 3.2.2.2. Wewnętrzna różnorodność i tożsamość (Aktywność społeczna, rozwój kompetencji miękkich i cyfrowych).

Działania realizowane są w ramach inicjatyw wspierających nowoczesną edukację, rozwój społeczny oraz transformację ekologiczną i cyfrową.

5.4.1. Edukacja formalna

Nowoczesna edukacja formalna to fundament rozwoju kapitału ludzkiego w Piasecznie. Skupiamy się na tworzeniu dostępnego i przyjaznego systemu edukacji, który odpowiada na wyzwania współczesnego świata - od rozbudowy infrastruktury, przez podnoszenie jakości kształcenia, po przygotowanie młodych mieszkańców do zawodów przyszłości. Kluczowe znaczenie ma współpraca z lokalnymi instytucjami oraz stałe doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej.

W ramach kierunku działań „Edukacja formalna” przewiduje się m.in.:

1. Zwiększenie dostępności do placówek edukacyjnych i opiekuńczych, w tym poprzez dostosowanie infrastruktury i programów edukacji formalnej do potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania i włączenia społecznego
2. Podnoszenie jakości kształcenia poprzez nowoczesne programy nauczania, innowacyjne metody dydaktyczne oraz doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt.
3. Doskonalenie kompetencji nauczycieli poprzez organizowanie szkoleń, w tym w ramach programów takich jak Erasmus.
4. Wdrażanie modeli edukacyjnych rozwijających kompetencje cyfrowe, kreatywność oraz przygotowujących do zawodów przyszłości.
5. Rozwijanie współpracy szkół i przedszkoli z lokalnymi instytucjami (m.in. Miejsca Aktywności Lokalne, Centrum Kultury, biblioteka, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Kluby Seniora, rzecznik praw dziecka, policja).
6. Prowadzenie edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz kształtowanie postaw wobec zagrożeń.
7. Realizowanie działań prozdrowotnych, kształtujących właściwe nawyki zdrowotne od najmłodszych lat.
8. Promowanie zdrowego żywienia w placówkach edukacyjnych, z uwzględnieniem produktów lokalnych i ekologicznych.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe²:

- Edukacja na Przyszłość,
- Kompetentny Nauczyciel,
- Bezpieczna Edukacja,
- Zdrowie w Plecaku,
- Szkoła w Społeczności,
- Edukacja Bez Barrier.

5.4.2. Edukacja pozaformalna

Rozwój kompetencji nie kończy się na edukacji szkolnej. Stawiamy na kształcenie przez całe życie, oferując mieszkańcom różnorodne formy zdobywania wiedzy i umiejętności, niezależnie od wieku czy etapu kariery zawodowej. Działania te są dostosowane do indywidualnych potrzeb wszystkich grup społecznych, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Wspieramy rozwój przedsiębiorczości, samorządności oraz umiejętności miękkich, które są kluczowe w nowoczesnym społeczeństwie. Promujemy aktywność społeczną, angażując mieszkańców w działania na rzecz wspólnoty, m.in. poprzez wolontariat. Duży nacisk kładziemy również na edukację cyfrową, przeciwdziałając wykluczeniu technologicznemu i społecznemu, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i osób z niepełnosprawnościami wspierając ich aktywność i pełną integrację społeczną.

W ramach kierunku działań „Edukacja pozaformalna” przewidywane się m.in:

1. Promowanie idei ciągłego kształcenia się przez całe życie poprzez projekty edukacyjne, które podnoszą kompetencje i kwalifikacje;
2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, inicjatyw lokalnych i samorządności obywatelskiej;
3. Wzmacnianie kompetencji miękkich, takich jak współpraca, komunikacja, kreatywność i postawy prospołeczne;
4. Rozwijanie edukacji cyfrowej i technologicznej oraz zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu;
5. Aktywizowanie osób starszych, poprzez programy wspierające ich integrację społeczną, rozwój zainteresowań i samodzielność;
6. Tworzenie przestrzeni i programów sprzyjających odkrywaniu oraz rozwijaniu talentów mieszkańców;
7. Prowadzenie specjalistycznych programów edukacyjnych i szkoleniowych, a także tworzenie dostępnych środowisk nauki i zajęć rekreacyjnych, aby zapewnić pełne uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym gminy.

² Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe³:

- Uniwersytet Aktywnego Seniora,
- Wzmacniamy ludzi i wspólnoty (CUS),
- Młodzi działają,
- Cyfrowi na co dzień,
- Edukacja przez całe życie,
- Strefa talentów,
- Akademia Kompetencji Miękkich,
- Łączy nas różnorodność.

5.4.3. Świadomość ekologiczna

W obliczu zmian klimatycznych i rosnącej potrzeby ochrony środowiska, edukacja ekologiczna staje się jednym z filarów rozwoju gminy Piaseczno. Budujemy świadomość mieszkańców w zakresie zrównoważonego korzystania z zasobów, promujemy nowoczesne, ekologiczne technologie i wspieramy działania na rzecz neutralności klimatycznej. Współpracujemy z przedsiębiorstwami, instytucjami i metropolią warszawską, tworząc spójną politykę edukacji proekologicznej.

W ramach kierunku działań „Świadomość ekologiczna” przewidywane są m.in.:

1. Tworzenie i koordynację spójnej polityki edukacji ekologicznej w różnych obszarach działalności gminy;
2. Integrację działań klimatycznych z polityką przestrzenną i gospodarczą;
3. Podnoszenie kompetencji mieszkańców w zakresie efektywnego korzystania z zasobów i dążenia do neutralności klimatycznej;
4. Prowadzenie edukacji klimatycznej dla wszystkich grup wiekowych, wspierającej adaptację do zmian klimatu;
5. Promowanie nowoczesnych, ekologicznych technologii i rozwiązań technicznych przyjaznych środowisku;
6. Wspieranie świadomości ekologicznej w przedsiębiorstwach;
7. Aktywną współpracę z organizacjami, instytucjami i jednostkami samorządowymi w ramach działań na rzecz ochrony klimatu i środowiska.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe⁴:

- Zielona koordynacja – polityka edukacji ekologicznej,
- Zielona Gmina 360°,
- Zielony Kompas,
- EkoDziałaj!

³ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

⁴ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

5.5. Cel operacyjny „Wzmacniamy kapitał społeczny”

To cel operacyjny, który powstał na styku strategii Kreatywne społeczeństwo oraz Inspirująca przestrzeń. Silny kapitał społeczny to fundament zrównoważonego rozwoju Piaseczna - wspiera integrację mieszkańców, wzmacnia lokalną tożsamość i buduje aktywną wspólnotę. W obliczu dynamicznych procesów suburbanizacji oraz rosnącej różnorodności społecznej, kluczowe staje się tworzenie przestrzeni sprzyjających relacjom międzyludzkim, współpracy i pielęgnowaniu dziedzictwa kulturowego.

Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.1.2. (Relacje z otoczeniem, Suburbanizacja),
- 3.2.2.2. (Partycypacja społeczna, Projekty socjalne, Kultura w centrum, Zachowane dziedzictwo, Sieć lokalnych centrów, Miejsca aktywności społecznej),
- 3.2.6.2. (Ład wizualny, Planowanie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom).

Działania są koncentrowane wokół rozwoju lokalnych centrów, wzmacniania integracji społecznej, wspierania współpracy oraz ochrony dziedzictwa kulturowego. Wspieramy aktywność mieszkańców, dialog społeczny i budowanie wspólnoty w oparciu o tradycję i nowoczesne formy współpracy.

5.5.1. Integracja społeczna

Naszym celem jest tworzenie przestrzeni sprzyjających integracji, budowanie relacji międzypokoleniowych oraz wspieranie osób z różnych środowisk, aktywnie włączając wszystkie grupy społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, w życie lokalnej społeczności. Wspieramy różnorodność poprzez rozwój i promocję inkluzywnych ofert w obszarze kultury, rekreacji i turystyki. Wzmacniamy ofertę społeczną, wykorzystując infrastrukturę lokalną oraz prowadząc działania na rzecz włączenia społecznego.

W ramach kierunku działań „Integracja społeczna” przewiduje się m.in.:

1. Tworzenie miejsc spotkań i integracji takich jak place sołeckie, przestrzenie dla młodzieży czy międzypokoleniowe centra aktywności, Miejsca Aktywności Lokalnej;
2. Wspieranie integracji międzypokoleniowej poprzez wydarzenia, wolontariat i warsztaty;
3. Wykorzystanie szkół jako lokalnych centrów społecznych i kulturalnych;
4. Prowadzenie działań na rzecz integracji migrantów, osób wykluczonych oraz osób z niepełnosprawnościami m.in. poprzez streetworking i przeciwdziałające izolacji społecznej;
5. Zapewnienie dostępności przestrzeni i obiektów publicznych pod kątem pełnej dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i organizacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami;
6. Rozwijanie inkluzywnych programów kulturalnych i edukacyjnych w tym ofert artystycznych (np. warsztatów, przedstawień, wystaw) dostępnych i integrujących osoby z niepełnosprawnościami z pozostałymi mieszkańcami;

7. Wprowadzenie edukacji włączającej, promującej tolerancję i zrozumienie dla różnorodności w przestrzeniach publicznych.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe⁵:

- Soteckie Miejsca Spotkań,
- Szkoły jako centra integracji,
- Miejsca Młodzieżowe,
- Międzypokoleniowe Mosty,
- Wspólne Społeczności,
- Centra Aktywności i Wsparcia,
- Kultura Bez Barrier,
- Sport i Rekreacja dla Wszystkich.

5.5.2. Współpraca

Wzmacniamy i rozwijamy współpracę z instytucjami lokalnymi, powiatowymi, metropolitalnymi, sąsiednimi gminami, zarządcami infrastruktury liniowej (GDDKiA, PKP PLK, MZDW, Wody Polskie, operatorzy sieci energetycznych i gazowych, CPK), wojewódzkim konserwatorem zabytków i innymi właściwymi instytucjami publicznymi oraz sektorem biznesu. Dążymy do spójnego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy, z uwzględnieniem integracji społecznej, dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, poprawy ładu przestrzennego, efektywnego transportu, ochrony środowiska i unikania kolizji inwestycyjnych. Rozwijamy platformy dialogu, wspieramy inicjatywy oddolne i integrujemy działania w skali lokalnej, powiatowej oraz metropolitalnej.

W ramach kierunku działań „Współpraca” przewiduje się m.in.:

1. Tworzenie i realizowanie wspólnych programów rozwoju społecznego, w tym integracji i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
2. Wczesne włączanie partnerów zewnętrznych w procesy planistyczne, aby zapewnić spójność przestrzenną i uniknąć kolizji inwestycji;
3. Koordynowanie działań JST, NGO i innych podmiotów na rzecz integracji społecznej, w tym aktywizacji i edukacji mieszkańców;
4. Zwiększenie efektywności konsultacji społecznych oraz wspieranie inicjatyw obywatelskich;
5. Integrację biznesu z edukacją i wspieranie lokalnych innowacji.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe⁶:

- Metropolitalna Sieć Współpracy,
- Społeczna Platforma Współpracy,

⁵ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

⁶ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

- Droga do Rynku Pracy,
- Piaseczno – Miasto Partnerstw.

5.5.3. Dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne

Naszym priorytetem jest ochrona i promocja lokalnego dziedzictwa jako fundamentu budowania tożsamości i wspólnoty oraz wzmacniania więzi społecznych. Rewitalizujemy obiekty zabytkowe, wspieramy tradycje oraz rozwijamy ofertę kulturalną, tworząc przestrzeń dla działań artystycznych i historycznych. Dbamy o zachowanie zarówno materialnych jak i niematerialnych zasobów kultury, nadając im nowe funkcje i znaczenie w życiu współczesnej społeczności.

W ramach kierunku działań „Dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne” przewiduje się m.in.:

1. Rewitalizację i ochronę zabytków oraz historycznych układów urbanistycznych;
2. Promowanie dziedzictwa kulturowego w tym m.in. kolejki wąskotorowej i koncepcji miast-ogrodów;
3. Wspieranie właścicieli zabytków i grup kultywujących lokalne tradycje;
4. Rozwijanie działalności Muzeum Piaseczna jako centrum dziedzictwa;
5. Przygotowywanie i wspieranie wydawnictw historycznych oraz dokumentowanie historii mówionej;
6. Przeznaczenie lokalowych zasobów gminy na cele kultury i ochronę dziedzictwa.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe⁷:

- Rewitalizacja Historycznych Obiektów i Przestrzeni,
- Muzeum Piaseczna jako Centrum Dziedzictwa,
- Wspieranie Właścicieli Zabytków,
- Wydawnictwa Historyczne i Historia Mówiona.

5.6. Cel operacyjny „Mamy nowoczesne miejsca pracy”

To cel, który powstał na styku celu strategicznego Innowacyjna gospodarka oraz Inspirująca przestrzeń. Tworzenie nowoczesnych i satysfakcjonujących miejsc pracy to kluczowy element rozwoju Piaseczna w oparciu o innowacyjną gospodarkę i odpowiednio kształtowaną przestrzeń. Wspieramy lokalną przedsiębiorczość, rozwój usług, nowoczesnych technologii oraz odpowiedzialnego biznesu, przyciągając inwestycje, które wpisują się w zrównoważony rozwój gminy. Koncentrujemy się na rewitalizacji istniejących terenów oraz tworzeniu przyjaznych warunków dla rozwoju firm, zwłaszcza w sektorach kreatywnych, technologicznych i usługowych.

Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.2.2. (Lokalne centra usług, Miejsca pracy blisko domu),

⁷ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

- 3.2.3.2. (Zrównoważona gospodarka przestrzenna, Wsparcie dla MŚP, Innowacje),
- 3.2.4.2. (Zielona gospodarka, Nowoczesne technologie),
- 3.2.5.2. (Dostępność komunikacyjna, Infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy).

5.6.1. Nowoczesne sektory

Dążymy do tworzenia nowoczesnych i atrakcyjnych miejsc pracy, wspierając rozwój lokalnych przedsiębiorstw poprzez budowanie sieci współpracy, organizowanie szkoleń oraz promowanie innowacyjnych rozwiązań. Współpracujemy z uczelniami, aby lokalne firmy mogły korzystać z najnowszych badań i technologii. Stawiamy na ekologiczne rozwiązania, które chronią środowisko i wspierają lokalną gospodarkę. Inwestujemy w nowoczesne technologie i ekologiczne rolnictwo, zwiększając efektywność produkcji i potencjał rozwoju gminy.

W ramach kierunku działań „Nowoczesne sektory” przewiduje się m.in.:

1. Wspieranie branż kreatywnych poprzez networking, szkolenia i promocja innowacji;
2. Tworzenie partnerstw z uczelniami i wykorzystanie wyników badań naukowych w biznesie;
3. Promowanie zielonych technologii i zrównoważonego zarządzania zasobami;
4. Wspieranie wdrażania nowoczesnych technologii w lokalnych przedsiębiorstwach;
5. Rozwijanie ekologicznego rolnictwa i wspieranie lokalnych producentów.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe⁸:

- Platforma współpracy dla branż kreatywnych,
- Eko-Agro Program,
- Smart Inwestor.

5.6.2. Aktywizacja biznesowa

Aby rozwijać lokalną gospodarkę i zapewniać wartościowe miejsca pracy, skupiamy się na zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej gminy i efektywnej współpracy publiczno-prywatnej. Wspieramy małe i średnie przedsiębiorstwa, rozwijamy podmioty ekonomii społecznej, oraz współpracujemy z instytucjami powiatowymi na rzecz tworzenia miejsc pracy chronionej. Promujemy odpowiedzialność społeczną i ekologiczną biznesu, co sprzyja zrównoważonemu rozwojowi gminy i poprawia jakość życia mieszkańców.

W ramach kierunku działań „Aktywizacja biznesowa” przewiduje się m. in.:

1. Współpracę w ramach metropolii warszawskiej na rzecz wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej;
2. Wykorzystanie partnerstw publiczno-prywatnych przy realizacji projektów rozwojowych;
3. Wspieranie MŚP poprzez korzystne warunki rozwoju oraz promocję lokalnych produktów;
4. Rozwijanie ekonomii społecznej i partnerstw z biznesem;
5. Tworzenie miejsc pracy chronionej we współpracy z instytucjami powiatowymi;

⁸ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

6. Promowanie społecznej i ekologicznej odpowiedzialności firm.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe⁹:

- Wsparcie dla startupów i inkubatorów przedsiębiorczości,
- Finansowy Start - Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Biznes z Odpowiedzialnością,
- Informator Gospodarczy - Promocja Lokalnych Przedsiębiorców i Rzemieślników.

5.6.3. Przestrzeń dla biznesu

Chcąc stworzyć atrakcyjne warunki zatrudnienia dla mieszkańców, koncentrujemy się na rozwoju stref inwestycyjnych oraz nowoczesnych przestrzeni biurowych i usługowych. Inwestujemy w infrastrukturę IT, telekomunikacyjną, energetyczną i transportową, aby przyciągać innowacyjne firmy i inwestorów. Działania te wspierają rozwój lokalnego biznesu, tworzenie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie wpływów do budżetu gminy.

W ramach kierunku działań „Przestrzeń dla biznesu” przewiduje się m.in:

1. Tworzenie stref inwestycyjnych na terenach przemysłowych, nieużytkach oraz w pobliżu głównych arterii komunikacyjnych;
2. Rozwijanie przestrzeni usługowych i biurowych dla działalności gospodarczej;
3. Inwestowanie w infrastrukturę IT, telekomunikacyjną i energetyczną wspierającą nowoczesne technologie;
4. Rozbudowa infrastruktury transportowej usprawniającej dostęp do obszarów gospodarczych;
5. Przekształcanie terenów rolnych zgodnie z potrzebami w tym na ogrody działkowe lub eko-produkcyjne hale.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁰:

- Nowoczesne Strefy Rozwoju,
- Przestrzeń na start,
- IT & Tech Hub Piaseczno,
- Piaseczno Business Park.

5.7. Cel operacyjny „Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy”

To cel, który powstał na styku wszystkich celów strategicznych. Odpowiedzialne korzystanie z zasobów to fundament rozwoju Piaseczna w obliczu wyzwań suburbanizacji, zmian

⁹ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

¹⁰ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

klimatycznych oraz ochrony unikalnych walorów przyrodniczych i kulturowych. Cel integruje działania przestrzenne, środowiskowe i funkcjonalne, zapewniając spójność polityki gminy w zakresie ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania zasobami oraz wzmacniania odporności na zmiany klimatu. Realizacja tego celu odpowiada na kluczowe wnioski strategiczne:

- 3.2.3.2. (Dbałość o jakość środowiska przyrodniczego),
- 3.2.4.2. (Niezależność energetyczna i zielone rozwiązania),
- 3.2.6.2. (Odporność na zmiany klimatu),
- 3.2.1.2. (Suburbanizacja i rozwój przestrzeni publicznych).

Działania są koordynowane w ramach inicjatywy „**Piaseczno dla klimatu**”, obejmującej politykę przestrzenną, ochronę środowiska, gospodarkę wodną, energetykę oraz rozwój zielonej infrastruktury.

5.7.1. Polityka przestrzenna

Stawiamy na spójną i nowoczesną politykę przestrzenną, która integruje aspekty środowiskowe, kulturowe i funkcjonalne, zapewniając harmonijny rozwój gminy. Nowoczesne planowanie przestrzenne wspiera optymalne wykorzystanie zasobów, poprawę jakości życia mieszkańców oraz estetykę przestrzeni publicznej. Łączymy rozwój transportu, zieleni i osadnictwa, dbając o elastyczne dostosowanie planów miejscowych do zmieniających się potrzeb demograficznych i klimatycznych. Rewitalizacja kluczowych przestrzeni, wdrożenie uchwały krajobrazowej oraz analiza danych o migracjach wzmacniają zdolność gminy do prowadzenia zrównoważonej, odpornej i atrakcyjnej polityki przestrzennej.

W ramach kierunku działań „Polityka przestrzenna” przewiduje się m.in:

1. Zrównoważone zarządzanie przestrzenią z uwzględnieniem optymalnego wykorzystania zasobów i ochrony terenów otwartych;
2. Planowanie przestrzenne integrujące rozwój osadnictwa, transportu i terenów zieleni, z uwzględnieniem roli gminy w metropolii Warszawa;
3. Rewitalizację kluczowych przestrzeni miejskich oraz rozwój lokalnych centrów na terenach wiejskich;
4. Aktualizacja i dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w tym tworzenie planów naprawczych;
5. Poprawę dostępu do usług publicznych i społecznych poprzez odpowiednie kształtowanie układu przestrzennego;
6. Wzmacnianie powiązań funkcjonalnych i przyrodniczych między terenami zieleni, obszarami chronionymi i ośrodkami lokalnymi;
7. Gromadzenie i analizowanie danych o migracjach na potrzeby planowania przestrzennego;
8. Wdrażanie i egzekwowanie uchwały krajobrazowej w celu ochrony i kształtowania krajobrazu gminy.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹¹:

- Piaseczno dla klimatu - Nowoczesna i Spójna Przestrzeń,
- Program Modernizacji i Uporządkowania Przestrzeni Publicznych,
- Zielone Powiązania,
- Atlas Funkcji i potencjałów Przestrzennych,
- Uchwała Krajobrazowa Plus,
- Lokalne Centra.

5.7.2. Samowystarczalność energetyczna

Skupiamy się na lokalnej samowystarczalności energetycznej poprzez wdrażanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększanie efektywności energetycznej. Realizujemy działania z zakresu termomodernizacji, rozwoju systemu ciepłowniczego i gospodarki niskoemisyjnej, co zmniejsza emisję CO₂, obniża koszty i wspiera zrównoważony rozwój. Wprowadzamy także mechanizmy współdzielenia energii, dostosowując gminę do wyzwań klimatycznych i poprawiając jej odporność energetyczną.

W ramach kierunku działań „Samowystarczalność energetyczna” przewiduje się m.in.:

1. Wdrażanie efektywnych rozwiązań energetycznych, w tym OZE (kogeneracja, biogaz, energia słoneczna) oraz rozwój systemu ciepłowniczego;
2. Prowadzenie termomodernizacji budynków gminnych oraz instalacja energooszczędnych systemów oświetleniowych;
3. Wspieranie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła i termomodernizacji budynków mieszkalnych;
4. Przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną w sektorze publicznym i prywatnym;
5. Wdrażanie mechanizmów współdzielenia energii w celu zwiększenia efektywności i obniżenia kosztów.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹²:

- Piaseczno dla klimatu - samowystarczalność energetyczna,
- Ciepło z natury,
- Zielone Dachy i Fasady,
- Energomodernizacja.

5.7.3. Gospodarka cyrkularna

Wdrażamy zasady gospodarki obiegu zamkniętego, ograniczając zużycie zasobów, ilość odpadów oraz wzmacniając odporność gminy na zmiany klimatu. Rozwijamy infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, systemy recyklingu, kompostowania i retencji wód. Realizujemy działania

¹¹ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

¹² Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

przeciwpowodziowe i monitorujemy zanieczyszczenia, dbając o środowisko i jakość życia mieszkańców.

W ramach kierunku działań „Gospodarka cyrkularna” przewiduje się m.in.:

1. Obejmowanie systemem wodno-kanalizacyjnym całej gminy oraz rozwój systemu kanalizacji deszczowej i zbiorników retencyjnych;
2. Wspieranie recyklingu i popularyzacja segregacji odpadów wśród mieszkańców;
3. Promowanie zasad gospodarki obiegu zamkniętego oraz wdrażanie kompostowania;
4. Modernizacja systemu odbioru i przetwarzania odpadów zgodnie z wymogami gospodarki cyrkularnej;
5. Monitoring oraz eliminowanie zanieczyszczeń, w tym dzikich wysypisk, odpadów niebezpiecznych i nieczystości ciekłych;
6. Wdrażanie błękitno-zielonej infrastruktury oraz programów bezpieczeństwa przeciwpowodziowego;
7. Efektywne zarządzanie wodami opadowymi we współpracy z Wodami Polskimi i sąsiednimi gminami.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹³:

- Piaseczno dla klimatu - program GOZ i recykling,
- Woda w Obiegu – retencja i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe,
- Zero Odpadu,
- Ekokompost - lokalny system kompostowania,
- Błękitno Zielona Infrastruktura,
- Czysta Gmina.

5.7.4. Ochrona zasobów przyrodniczych

Chronimy i wzmacniamy zasoby przyrodnicze, dbając o integralność ekosystemów i różnorodność biologiczną. Koncentrujemy się na ochronie korytarzy ekologicznych, dolin rzek, lasów i zadrzewień, a także rozwoju Zielonego Pierścienia Warszawy. Wspieramy projekty związane z ochroną dzikich gatunków, eliminacją gatunków inwazyjnych oraz monitoringiem stanu środowiska. Inwestujemy w infrastrukturę sprzyjającą ochronie wód, gleby i powietrza, wzmacniając odporność gminy na skutki zmian klimatycznych.

W ramach kierunku działań „Ochrona zasobów przyrodniczych” przewidywane są następujące przedsięwzięcia:

1. Ochronę, wzmacnianie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych, dolin rzek (m.in. Jeziorki) oraz siedlisk wodnych i przybrzeżnych;
2. Dbłość o lasy, zadrzewienia, tworzenie parków leśnych i wyznaczanie nowych terenów do zalesienia;

¹³ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

3. Rozwój Zielonego Pierścienia Warszawy oraz działania edukacyjne na rzecz ochrony środowiska;
4. Realizację projektów ochrony dzikich gatunków, w tym zagrożonych oraz przeciwdziałanie ekspansji gatunków inwazyjnych;
5. Stały monitoring jakości wody, powietrza i gleby, a także ochrona przed hałasem i zanieczyszczeniem świetlnym;
6. Inwestycje w infrastrukturę wspierającą ochronę środowiska, w tym rozbudowę oczyszczalni ścieków oraz systemów przeciwdziałających skutkom suszy.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁴:

- Piaseczno dla klimatu - Ochrona zasobów przyrodniczych i bioróżnorodności,
- Zielony Pierścień Piaseczna,
- Strażnicy Przyrody,
- Czyste Rzeki,
- Zielone Płuca Piaseczna.

5.7.5. Tereny zieleni i rekreacji

Rozwijamy zieloną infrastrukturę, dbając o równowagę ekologiczną i poprawę jakości życia mieszkańców. Chronimy tereny zieleni, wzmacniamy bioróżnorodność oraz kształtujemy przestrzenie sprzyjające rekreacji i retencji wód. Tworzymy nowe obszary zielone, projektujemy zieleni w przestrzeniach zabudowanych i zapewniamy powiązania między systemem zieleni a obszarami chronionymi, w tym doliną Peretki.

W ramach kierunku działań „Tereny Zieleni i Rekreacji” przewiduje się m.in.:

1. Rozwój terenów zieleni poprzez ochronę istniejących obszarów i tworzenie nowych, takich jak ogrody społeczne, działkowe, parki kieszonkowe czy zielone dachy;
2. Ochronę i inwentaryzację drzewostanów o szczególnych walorach przyrodniczych;
3. Projektowanie zieleni w obszarach gęstej zabudowy, w tym zadrzewianie ulic i placów;
4. Tworzenie zielonych tras łączących tereny rekreacyjne, sportowe i przyrodnicze;
5. Wdrażanie rozwiązań zwiększających retencję wód opadowych;
6. Kształtowanie zieleni miejskiej o złożonej strukturze biologicznej oraz wspieranie bioróżnorodności;
7. Zapewnienie ciągłości systemu zieleni poprzez powiązania z obszarami chronionymi, w tym doliną rzeki Peretki.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁵:

- Piaseczno dla klimatu - zielona przestrzeń życia,
- Peretka Natury,

¹⁴ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

¹⁵ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

- Parki Kieszonkowe i ogrody społeczne,
- Zielone trasy Piaseczna.

5.8. Cel operacyjny „Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki”

To cel, który powstał na styku wszystkich celów strategicznych. Zapewniamy dostęp do nowoczesnych, powszechnych i zróżnicowanych usług, wspierając samowystarczalność miasta i lokalnych społeczności. Rozwijamy usługi publiczne i prywatne z myślą o wszystkich mieszkańcach, w tym seniorach i osobach ze szczególnymi potrzebami. Wdrażamy ideę miasta 15-minutowego, integrując rozwój usług z polityką przestrzenną i mobilnością. Kluczowe znaczenie mają cyfryzacja, zdrowie, kultura, mieszkalnictwo, transport i bezpieczeństwo – wszystko blisko mieszkańców i dostosowane do współczesnych wyzwań.

Cel odpowiada na wnioski strategiczne:

- 3.2.1.2. Suburbanizacja i rozwój przestrzeni publicznych,
- 3.2.3.2. Dbłość o jakość środowiska przyrodniczego,
- 3.2.5.2. Wysoka jakość życia i dostępność usług,
- 3.2.6.2. Odporność na zmiany klimatu.

5.8.1. Sprawność urzędu

Skupiamy się na cyfryzacji urzędu, rozwijając e-usługi i automatyzację, aby ułatwić mieszkańcom załatwianie spraw i poprawić bezpieczeństwo danych. Usprawniamy komunikację, wzmacniamy współpracę wewnętrzną i rozwijamy kompetencje pracowników. Realizujemy budowę nowego ratusza – nowoczesnego centrum obsługi mieszkańców, który poprawi komfort załatwiania spraw i wzmocni wizerunek gminy. Elastycznie dostosowujemy działania urzędu do zmieniających się potrzeb i zadań, aby lepiej odpowiadać oczekiwaniom mieszkańców.

W ramach kierunku działań „Sprawność urzędu” przewiduje się m.in.:

1. Wzmocnienie cyfryzacji i automatyzacji w urzędzie oraz jednostkach gminnych, w tym:
 - a) Wdrożenie e-usług umożliwiających załatwianie spraw online;
 - b) Automatyzacja powtarzalnych czynności administracyjnych poprzez nowoczesne systemy;
 - c) Wprowadzenie cyfrowego obiegu dokumentów;
 - d) Uruchomienie aplikacji mobilnej dla mieszkańców do śledzenia spraw i powiadomień;
 - e) Zwiększenie bezpieczeństwa danych poprzez zaawansowane systemy ochrony;
 - f) Stworzenie platformy komunikacyjnej umożliwiającej kontakt z urzędem;
 - g) Integracja systemów informatycznych w jeden spójny ekosystem;
 - h) Rozwój portalu mieszkańca i geoportalu.
2. Rozbudowę działań promocyjnych i komunikacyjnych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi;

3. Wzmacnianie współpracy wewnętrznej w urzędzie i jednostkach organizacyjnych oraz rozwój kompetencji interpersonalnych pracowników;
4. Budowa nowego ratusza jako centrum obsługi mieszkańców i impulsu rozwojowego dla centrum Piaseczna;
5. Elastyczne dostosowanie działań urzędu i jednostek do zmieniających się zadań i kompetencji gminy.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁶:

- Rozwój e-usług i automatyzacji,
- Nowoczesny Ratusz – centrum obsługi mieszkańców,
- Ochrona danych i integracja systemów,
- Platforma dialogu z mieszkańcami,
- Kompetentny Urząd.

5.8.2. Zdrowie i sport

Skupiamy się zwiększeniu dostępu do usług medycznych przez modernizację infrastruktury, poprawę jakości usług zdrowotnych, rozwój cyfrowych narzędzi wspierających opiekę zdrowotną. Wspieramy profilaktykę zdrowotną w tym przeciwdziałanie depresji oraz rozwijamy infrastrukturę sportowo-rekreacyjną dostępną dla wszystkich grup mieszkańców. Promujemy zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i integrujące wydarzenia sportowe co przyczyni się do poprawy jakości życia, zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców.

W ramach kierunku działań „Zdrowie i Sport” przewiduje się m.in.:

1. Rozbudowę i modernizację infrastruktury medycznej w celu zwiększenia dostępu do usług zdrowotnych, z pełnym uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania dla osób ze szczególnymi potrzebami;
2. Podnoszenie jakości usług w publicznych placówkach zdrowia;
3. Rozwój e-zdrowia - cyfrowych usług ułatwiających dostęp do opieki medycznej i informacji o profilaktyce;
4. Promowanie zdrowego stylu życia oraz programów profilaktyki zdrowotnej, w tym dedykowanym grupom szczególnego ryzyka np. mężczyznom;
5. Wsparcie programów przeciwdziałania depresji i problemom zdrowia psychicznego, szczególnie wśród dzieci i młodzieży;
6. Rozwój świadczeń profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień;
7. Zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez budowę, modernizację i powiązanie obiektów w spójny system;
8. Promowanie aktywności fizycznej poprzez:
 - a) Rozszerzenie oferty GOSiR dostosowanej do różnych grup mieszkańców;
 - b) Wsparcie kształtowania zdrowych nawyków i dbałości o kondycję;
 - c) Organizację zajęć sportowych w szkołach;

¹⁶ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

- d) Wspieranie lokalnych inicjatyw prozdrowotnych i wydarzeń sportowych;
- e) Inicjowanie cyklicznych imprez sportowych promujących Piaseczno.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁷:

- Nowoczesna opieka zdrowotna,
- Zdrowie psychiczne na pierwszym miejscu,
- Ruszaj się-aktywność fizyczna na każdym kroku,
- Sport Bez Barrier.

5.8.3. Kultura

Naszym kluczowym celem jest stworzenie „Piaseczno HUB Kultury” - nowoczesnego centrum łączącego różnorodne inicjatywy artystyczne i kulturalne. Organizowanie imprez kulturalnych o zasięgu subregionalnym oraz przygotowanie przestrzeni miejskiej do ich realizacji przyczyni się do wzrostu atrakcyjności gminy, wzmocni integrację społeczną i pobudzi lokalny rozwój. Rozwój oferty kulturalnej, modernizacja obiektów oraz wsparcie dla artystów pozwolą mieszkańcom łatwiej korzystać z kultury i zwiększą jej dostępność. Opracowanie spójnej polityki kulturalnej oraz współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami wzmocnią tożsamość gminy i jej rolę w regionie.

W ramach kierunku działań „Kultura” przewiduje się m.in.:

1. Wykreowanie i promocja marki „Piaseczno HUB Kultury” jako centrum wydarzeń, inicjatyw i aktywności artystycznej;
2. Organizację wydarzeń kulturalnych o znaczeniu subregionalnym, wzmacniających atrakcyjność Piaseczna;
3. Przygotowanie przestrzeni miejskich i infrastruktury do realizacji wydarzeń kulturalnych.
4. Rozwój oferty kulturalnej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców i wzbogacającej życie społeczności;
5. Modernizację oraz budowę obiektów kulturalnych i społecznych wspierających działalność kulturalną;
6. Opracowanie spójnej polityki kulturalnej określającej priorytety rozwoju kultury w gminie;
7. Wzmocnienie współpracy instytucji kultury i organizacji społecznych, w tym Centrum Kultury, Biblioteki Publicznej, Muzeum Piaseczna oraz M-GOPS;
8. Wsparcie lokalnych inicjatyw kulturalnych, w tym działań organizacji pozarządowych;
9. Promocję lokalnych artystów i tworzenie warunków dla rozwoju twórczości i działalności artystycznej.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁸:

- Piaseczyński Hub Kultury,

¹⁷ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

¹⁸ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

- Piaseczyńskie Centrum Sztuki i Kultury,
- Kultura w Przestrzeni,
- Scena Lokalnych Talentów,
- Kultura Dostępna.

5.8.4. Mieszkalnictwo komunalne i społeczne

Naszym priorytetem jest poprawa dostępności i jakości mieszkań gminnych oraz rozwój nowoczesnych, zrównoważonych modeli mieszkalnictwa. Modernizujemy istniejące budynki, podnosząc ich bezpieczeństwo, estetykę i efektywność energetyczną. Rozszerzamy ofertę mieszkań, w tym dla osób o niskich dochodach, osób starszych i z niepełnosprawnościami, zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania. Wdrażamy programy wsparcia dla osób zmagających się z problemami mieszkaniowymi, sprzyjając budowaniu zrównoważonej i wspierającej społeczności.

W ramach kierunku działań „Mieszkalnictwo komunalne i społeczne” przewiduje się m.in.:

1. Rozbudowę zasobu mieszkań gminnych, w tym mieszkań dla osób o niskich dochodach, mieszkań treningowych, służbowych oraz na wynajem;
2. Poprawę bezpieczeństwa, estetyki i efektywności energetycznej budynków poprzez modernizację oraz wdrażanie ekologicznych rozwiązań;
3. Wspieranie nowych modeli mieszkalnictwa jako elementu polityki społecznej;
4. Realizację programów wsparcia dla osób z problemami mieszkaniowymi, w tym tzw. „więźniów 4. piętra”;
5. Zwiększenie dostępności mieszkań poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, parterami społecznymi i prywatnymi inwestorami.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe¹⁹:

- Program Dostępne Mieszkanie,
- Bezpieczny Dom,
- Nowe Modele Mieszkalnictwa,
- Mieszkanie ze wsparciem,
- Dom Bez Barier.

5.8.5. Mobilność

Dążymy do stworzenia nowoczesnego, bezpiecznego i ekologicznego systemu transportowego. Rozwijamy transport publiczny, infrastrukturę drogową oraz sieci dla pieszych i rowerzystów, wspierając mobilność aktywną i niskoemisyjną. Wzmacniamy węzły przesiadkowe, wdrażamy inteligentne systemy transportowe i uspokajamy ruch w miejscowościach. Współpraca z metropolią pozwala na lepszą integrację systemów transportowych, co podnosi komfort życia mieszkańców i wspiera zrównoważony rozwój gminy.

¹⁹ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

W ramach kierunku działań „Mobilność” przewiduje się m.in.:

1. Współpracę w ramach metropolii warszawskiej na rzecz rozwoju metropolitalnego transportu publicznego, w tym wzmocnienie roli kolei;
2. Rozwój i modernizację infrastruktury drogowej oraz budowę nowych połączeń komunikacyjnych;
3. Wzmacnianie systemu transportowego poprzez:
 - a) poprawę dostępności i efektywności transportu publicznego,
 - b) promowanie korzystania z transportu zbiorowego,
 - c) działania na rzecz ograniczenia emisji w transporcie,
 - d) wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS).
4. Rozwój infrastruktury dla pieszych i rowerzystów oraz promocję mobilności aktywnej.
5. Uspokojenie ruchu w miejscowościach poprzez poprawę bezpieczeństwa i ograniczenie prędkości;
6. Planowanie dróg z uwzględnieniem zieleni i naturalnych elementów krajobrazu;
7. Współdziałanie z administracją państwową i samorządową w zakresie budowy i usprawniania ponadlokalnych połączeń komunikacyjnych;
8. Opracowanie katalogu wytycznych dla projektowania dróg zgodnych z zasadami funkcjonalności, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju;
9. Tworzenie zintegrowanych węzłów przesiadkowych poprzez modernizację przystanków kolejowych, budowę przystanków autobusowych i parkingów P+R.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe²⁰:

- Nowoczesne Węzły Przesiadkowe,
- Rozwój Infrastruktury Mobilności Aktywnej,
- Program "Zielone Ulice",
- Metropolitalna Karta Transportowa,
- Bezpieczne Miejscowości,
- Ekomobilność.

5.8.6. Bezpieczeństwo

Priorytetem jest poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez wzmocnienie współpracy z policją, rozwój infrastruktury drogowej, systemu dyspozytorskiego i zwiększenie bezpieczeństwa wokół szkół, a także promowanie edukacji i bezpieczeństwa cyfrowego. Wzmacniamy obronę cywilną, szkolenia oraz jednostki OSP, wprowadzając nowe specjalizacje. Działania te mają na celu podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę ochrony dzieci i młodzieży, zwiększenia efektywności działań kryzysowych oraz skuteczne reagowanie na zagrożenia.

W ramach kierunku działań „Bezpieczeństwo” przewiduje się m.in.:

1. Wzmocnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez:

²⁰ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

- a) rozwój współpracy z policją i rozszerzenie zadań Straży Miejskiej,
 - b) inwestycje w infrastrukturę drogową poprawiającą bezpieczeństwo ruchu,
 - c) rozbudowę systemu dyspozytorskiego Straży Miejskiej,
 - d) zwiększenie bezpieczeństwa w otoczeniu szkół,
 - e) integrację działań infrastrukturalnych z edukacją i informowaniem mieszkańców,
 - f) wdrażanie programów edukacyjnych dotyczących zagrożeń i bezpieczeństwa cyfrowego,
 - g) promowanie zatrudnienia w Straży Miejskiej.
2. Rozwój systemu zarządzania kryzysowego, w tym:
- a) doskonalenie współpracy służb ratunkowych i koordynacji działań, także w ramach Metropolii Warszawskiej,
 - b) wdrażanie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców oraz regularne testowanie lokalnych kanałów łączności alarmowej,
 - c) integrację działań Straży Miejskiej i OSP,
 - d) utworzenie centralnego magazynu zarządzania kryzysowego oraz przygotowanie lokalnych punktów zbiórki i schronienia dla ludności
3. Budowę systemu obrony cywilnej poprzez:
- a) rozwój kompetencji kadr i organizację szkoleń dla mieszkańców (pierwsza pomoc, samoobrona, zachowanie w sytuacjach zagrożeń, klęsk żywiołowych i awarii infrastruktury krytycznej)
 - b) tworzenie lokalnych struktur obrony cywilnej w oparciu o analizę zasobów, przygotowanie planów ewakuacyjnych oraz organizację ćwiczeń dla mieszkańców i służb.
4. Wzmocnienie jednostek OSP poprzez:
- a) zwiększenie ich zdolności operacyjnych,
 - b) rozwój specjalizacji, w tym ratownictwa drogowego i obrony cywilnej.

Dla realizacji powyższych kierunków planowane są przykładowe inicjatywy flagowe²¹:

- Bezpieczne Piaseczno,
- Szkoła Bez Zagrożeń,
- Straż Miejska 2.0,
- System Wczesnego Ostrzegania,
- OSP w Akcji,
- Alert Piaseczno.

²¹ Lista inicjatyw ma charakter orientacyjny i może być modyfikowana oraz uzupełniana w trakcie wdrażania Strategii. Ostateczny dobór, zakres oraz harmonogram realizacji zostaną ustalone w dokumentach wykonawczych Strategii, w uzgodnieniu z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi.

6. Wymiar przestrzenny realizacji Strategii

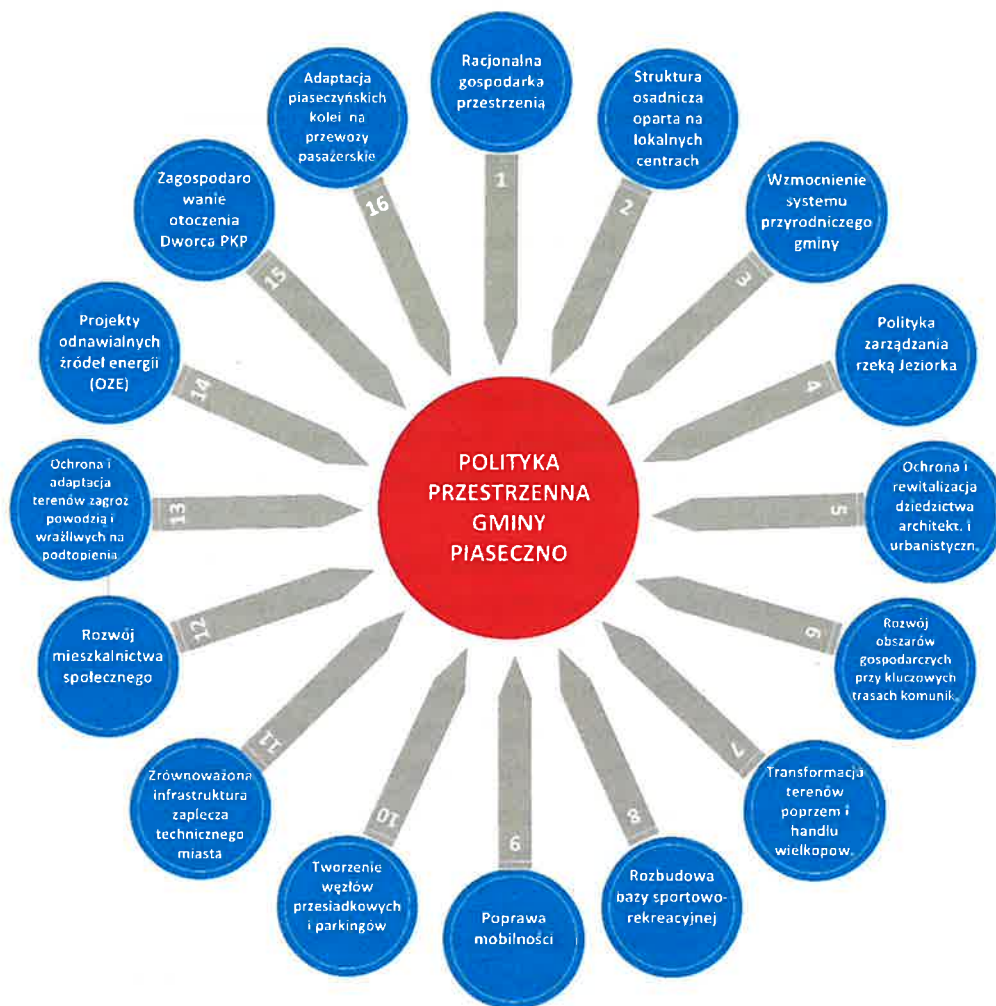
6.1. Kluczowe aspekty polityki przestrzennej gminy Piaseczno

Gmina Piaseczno - największa gmina miejsko-wiejska w Polsce - prognozuje wzrost liczby ludności do ponad 110 tys. mieszkańców w 2040 roku. Charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem wewnętrznym, obejmując 32 sołectwa oraz blisko 50-tysięczne miasto Piaseczno. Bliskość Warszawy, kluczowe powiązania komunikacyjne oraz cenne tereny przyrodnicze czynią gminę atrakcyjnym miejscem do życia i inwestowania. To szansa rozwojowa, ale też wyzwanie wymagające spójnej i odpowiedzialnej polityki przestrzennej.

Stawiamy na zrównoważone zarządzanie przestrzenią, które odpowiada na dynamiczny rozwój, potrzeby mieszkańców i ochronę środowiska. Kluczowe zasady polityki przestrzennej obejmują następujące zagadnienia (Rysunek 15):

- 1) **Racjonalna gospodarka przestrzeni.** Polityka przestrzenna koncentruje się na efektywnym wykorzystaniu istniejących terenów, przeciwdziałaniu rozlewaniu się zabudowy oraz ograniczaniu niekontrolowanej suburbanizacji. Inwestycje mieszkaniowe będą kierowane przede wszystkim do obszarów wyposażonych w infrastrukturę techniczną, społeczną i transportową. W szczególności dotyczy to miasta Piaseczno oraz dynamicznie rozwijających się miejscowości, takich jak Józefów i Julianów. Kluczowe znaczenie będzie miało także zagospodarowanie terenów przemysłowych oraz odnowa i modernizacja wybranych obszarów, np. w ramach projektu „Piaseczno odNowa”.
- 2) **Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach.** Rozwój sieci lokalnych centrów usługowych pozwoli na zapewnienie mieszkańcom dostępu do podstawowych usług w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania. To działanie uporządkuje strukturę osadniczą, ograniczając rozpraszanie zabudowy i wzmacniając samowystarczalność poszczególnych miejscowości.
- 3) **Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy.** Chronimy i rozwijamy zieloną infrastrukturę, wzmacniając odporność na zmiany klimatu. Poprawa retencji wód, rekultywacja terenów zdegradowanych, rozwój terenów rekreacyjnych oraz wsparcie dla Zielonego Pierścienia Warszawy to działania, które zapewnią bioróżnorodność i podniosą jakość życia mieszkańców.
- 4) **Polityka zarządzania rzeką Jeziorką.** Zintegrowane podejście łączy ochronę przyrody, funkcje rekreacyjne, ochronę przeciwpowodziową oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury. Rzeką Jeziorka pełni kluczową rolę w kształtowaniu struktury ekologicznej gminy oraz stanowi ważny element dostępnej przestrzeni publicznej.
- 5) **Ochrona i odnowa dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego.** Zachowanie historycznych układów urbanistycznych, zabytkowej zabudowy oraz ich otoczenia stanowi istotny element budowania tożsamości gminy. Szczególną uwagę kierujemy na Piaseczno oraz układy miast-ogrodów, które wymagają ochrony i przemyślanych inwestycji infrastrukturalnych.

- 6) **Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych.** Wzmacniamy potencjał inwestycyjny gminy poprzez rozwój stref gospodarczych wzdłuż tras S7 i DK79, wspierając tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost gospodarczy.
- 7) **Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego.** Przekształcamy te obszary, dostosowując je do nowoczesnych potrzeb społecznych i gospodarczych. Wprowadzamy zróżnicowane funkcje w tym usługowe, handlowe, biurowe, technologiczne, mieszkaniowe oraz rekreacyjne, z możliwością ukierunkowania na nieuciążliwą produkcję, w oparciu o kompleksowe analizy.
- 8) **Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej.** Tworzymy przestrzeń sprzyjającą aktywności fizycznej i integracji mieszkańców, co pozytywnie wpłynie na zdrowie, turystykę oraz rozwój usług lokalnych.
- 9) **Poprawa mobilności.** Stawiamy na rozwój transportu publicznego, infrastruktury pieszo-rowerowej oraz usprawnienie połączeń drogowych. Działania te zwiększą bezpieczeństwo, komfort podróży i ograniczą negatywny wpływ transportu na środowisko.
- 10) **Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów Park & Ride.** Rozwój zintegrowanych węzłów przesiadkowych umożliwi wygodne łączenie różnych środków transportu, ograniczając ruch samochodowy w centrum i wspierając ekologiczne formy mobilności.
- 11) **Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta.** Modernizujemy zaplecze techniczne gminy z poszanowaniem środowiska, wdrażając rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ na otoczenie.
- 12) **Rozwój mieszkalnictwa społecznego.** Zapewniamy nowe tereny pod budownictwo komunalne i społeczne, dbając o integrację społeczną i unikając tworzenia zamkniętych enklaw.
- 13) **Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia.** Ograniczamy zabudowę w strefach ryzyka, wdrażamy elastyczne rozwiązania przestrzenne oraz nowoczesne systemy gospodarowania wodami opadowymi.
- 14) **Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE).** Wspieramy lokalizację odnawialnych źródeł energii, zapewniając ich integrację z otoczeniem oraz minimalizując wpływ na środowisko i mieszkańców.
- 15) **Zagospodarowanie otoczenia Dworca PKP.** Tworzymy nowoczesny węzeł transportowy, integrując funkcje komunikacyjne i usługowe, co wzmocni powiązania z metropolią i poprawi mobilność.
- 16) **Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej na przewozy pasażerskie.** Zabezpieczamy teren oraz infrastrukturę dającą możliwość adaptacji istniejących linii na potrzeby transportu pasażerskiego, zwiększając dostępność komunikacyjną i wspierając zrównoważony rozwój transportu publicznego.

Rysunek 15. Polityka przestrzenna gminy Piaseczno

Zródło: opracowanie własne.

6.2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Piaseczno

Polityka przestrzenna Gminy Piaseczno będzie ukierunkowana na zapewnienie zrównoważonego, funkcjonalnego i estetycznego rozwoju, odpowiadającego na potrzeby dynamicznie rosnącej liczby mieszkańców oraz wyzwań związanych z suburbanizacją, ochroną środowiska i zmianami klimatu.

Ustalenia i rekomendacje stanowią strategiczne wytyczne dla prowadzenia polityki przestrzennej gminy. **Ustalenia** mają charakter wiążący i muszą być stosowane przy sporządzaniu planu ogólnego, planów miejscowych oraz innych dokumentów planistycznych. **Rekomendacje** są zaleceniami dobrych praktyk, wspierającymi realizację ustaleń; ich nieuwzględnienie w dokumentach planistycznych powinno być uzasadnione.

Stawiamy na optymalne wykorzystanie istniejących zasobów, ograniczanie rozpraszania zabudowy i wzmacnianie lokalnych centrów, które zapewnią mieszkańcom łatwy dostęp do usług publicznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych. Kluczowe będzie dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz opracowanie planu ogólnego

(POG), który wyznaczy długofalowe ramy rozwoju, uwzględniające równowagę pomiędzy funkcjami mieszkaniowymi, gospodarczymi, usługowymi i przyrodniczymi.

Szczególny nacisk zostanie położony na:

- **zintegrowane planowanie przestrzenne**, które będzie sprzyjać tworzeniu spójnych, dobrze skomunikowanych i przyjaznych przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku.
- **rozwój zrównoważonego transportu**, w tym transportu publicznego, infrastruktury pieszo-rowerowej oraz nowoczesnych węzłów przesiadkowych.
- **ochronę i rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury**, zwiększając odporność gminy na zmiany klimatu, poprawiając retencję wód oraz jakość przestrzeni publicznych.
- **efektywne zarządzanie terenami inwestycyjnymi**, w tym transformację terenów przemysłowych i rozwój przestrzeni dla biznesu, z poszanowaniem ładu przestrzennego.
- **wsparcie mieszkalnictwa społecznego**, poprzez poszukiwanie terenów pod budownictwo komunalne i integrację nowych osiedli z lokalnymi usługami i przestrzeniami publicznymi.
- **adaptację do zmian klimatycznych**, w tym ochronę terenów zagrożonych powodzią, rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz wdrażanie rozwiązań opartych na naturze.
- **wspieranie efektywności energetycznej** budynków i infrastruktury, integrację odnawialnych źródeł energii oraz rozwój infrastruktury dla pojazdów elektrycznych.

Ważnym narzędziem będzie **Zintegrowany Plan Inwestycyjny (ZPI)**, który pozwoli na lepszą koordynację działań inwestycyjnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zapewniając rozwój infrastruktury towarzyszącej, w tym przestrzeni publicznych i transportowych.

Polityka przestrzenna uwzględni także:

- **współpracę z Metropolią Warszawską i gminami ościennymi**, w zakresie koordynacji planowania przestrzennego, transportu i ochrony środowiska.
- **wykorzystanie nowoczesnych technologii** w zarządzaniu przestrzenią – cyfrowe platformy, dane przestrzenne i narzędzia GIS usprawnią procesy planistyczne i współpracę z inwestorami.
- **stosowanie procedur scaleń i podziałów** dla tworzenia spójnych i funkcjonalnych układów przestrzennych.
- **prowadzenie aktywnego dialogu społecznego** jako integralnego elementu opracowania i aktualizacji dokumentów planistycznych, zapewniających zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz wysoką jakość przestrzeni i życia w gminie.

Naszym celem jest stworzenie przestrzeni, która nie tylko sprosta wyzwaniom demograficznym i gospodarczym, zapewni wysoką jakość życia, ochronę środowiska i harmonijny rozwój gminy. Polityka pozostaje w zgodzie ze strategią rozwoju Metropolii Warszawskiej, wzmacniając współpracę ponadlokalną oraz integrację działań na rzecz spójnego i ekologicznego rozwoju całego regionu.

Wskazane w kolejnych rozdziałach ustalenia i rekomendacje są zgodne z zapisami strategii rozwoju Metropolii Warszawskiej, a kwestie nieujęte wprost w niniejszym dokumencie będą uwzględniane w polityce przestrzennej gminy.

Zasady i kierunki zagospodarowania przestrzennego

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej

	Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	Kierunki zmiany w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w mieszkaniowej	Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego	Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW	Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji
Racjonalna gospodarka przestrzenną	+	+	+	+	+	+			+	
Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach		+		+						
Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy	+		+					+	+	
Polityka zarządzania rzeką Jeziorka	+				+			+	+	
Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego		+		+						+
Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych			+			+				
Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego			+							+
Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej					+					
Poprawa mobilności						+				
Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów					+	+				
Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta					+	+		+		+
Rozwój mieszkalnictwa społecznego			+			+				
Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia	+		+							+
Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE)							+	+		
Otoczenie Dworca PKP					+	+				
Adaptacja piaszczyńskiej kolei wąskotorowej oraz Kolei Siekierkowskiej na przewozy pasażerskie					+	+				+

Źródło: opracowanie własne.

6.2.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Gmina Piaseczno stawia na zrównoważony rozwój, integrując ochronę środowiska z odpowiedzialnym planowaniem przestrzennym. Wzmocnienie systemu przyrodniczego, rozwój zielonej infrastruktury, ochrona cennych terenów oraz ograniczenie ingerencji w krajobraz wspierają bioróżnorodność, poprawiają jakość powietrza i retencję wód. Polityka zarządzania rzeką Jeziorka łączy funkcje przyrodnicze, rekreacyjne i przeciwpowodziowe, dbając o spójność ekologiczną. Tereny zagrożone powodzią wymagają szczególnej ochrony i wdrażania rozwiązań ograniczających ryzyko podtopień. Racjonalna gospodarka przestrzeni, oparta na wykorzystaniu istniejącej infrastruktury i rozwoju terenów zielonych, sprzyja ochronie środowiska i podnosi jakość życia mieszkańców.

Tabela 3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy	• Zachowanie kluczowych obszarów przyrodniczych, w tym lasów, dolin rzecznych oraz terenów o wysokiej retencji. • Ograniczenie zabudowy na terenach wrażliwych przyrodniczo i przeciwdziałanie fragmentacji systemu przyrodniczego. • Ochrona korytarzy ekologicznych i włączenie ich w strukturę Zielonego Pierścienia Warszawy.	• Rozwój terenów zielonych w obszarach zurbanizowanych jako elementu systemu przyrodniczego • Przywracanie naturalnych ekosystemów (łąki, tereny podmokłe) dla wzmocnienia bioróżnorodności. • Minimalizacja ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu, z wykorzystaniem jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
Polityka zarządzania rzeką Jeziorka	• Zachowanie integralności doliny Jeziorki, w tym naturalnych korytarzy rzecznych, skarp oraz terenów zalewowych. • Zakaz zabudowy w strefie doliny ze względu na jej kluczowe funkcje ekologiczne, retencyjne i krajobrazowe oraz ryzyko powodziowe.	• Odbudowa cieków wodnych i rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, w tym renaturyzacja rzeki Peretki i powiązanych ekosystemów. • Wdrożenie kompleksowej polityki zarządzania doliną Jeziorki, łączącej ochronę środowiska, bezpieczeństwo przeciwpowodziowe oraz funkcje rekreacyjne i społeczne.
Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia	• Zachowanie otwartych korytarzy wodnych i wysoki udział terenów biologicznie czynnych. • Zakaz zarurowywania cieków wodnych.	• Wdrożenie systemów błękitno-zielonej infrastruktury (ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne). • Przywracanie funkcji przyrodniczych terenom podmokłym dla poprawy retencji i ograniczenia ryzyka podtopień.
Racjonalna gospodarka przestrzeni	• Priorytetowe wykorzystanie terenów z dostępem do infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej. • Integracja funkcji mieszkalnych, społecznych i rekreacyjnych w obszarach urbanizowanych.	• Zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach, w tym ochrona zieleni wysokiej i tworzenie nowych przestrzeni rekreacyjnych. • Ograniczenie rozlewania się zabudowy poprzez efektywne planowanie przestrzenne.

6.2.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Gmina Piaseczno dąży do ochrony i odnowy dziedzictwa architektonicznego oraz urbanistycznego, integrując tradycję z nowoczesnym rozwojem przestrzennym. Kluczowe znaczenie ma aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) oraz wdrażanie skutecznych form

ochrony, takich jak parki kulturowe czy strefy konserwatorskie. Nowe inwestycje powinny harmonijnie współgrać z historyczną tkanką, podkreślając wartość istniejących zabytków. Adaptacja obiektów zabytkowych na potrzeby infrastruktury społecznej sprzyja zachowaniu ich charakteru i aktywizacji lokalnych społeczności. Kształtowanie lokalnych centrów oraz kontynuacja działań służących odnowie przestrzeni, w tym programu „Piaseczno odNowa”, wzmacniają spójność urbanistyczną, tożsamość miejsca i atrakcyjność inwestycyjną gminy.

Tabela 4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego	- Ochrona obiektów zabytkowych, historycznych układów przestrzennych i parcelacji, z uwzględnieniem ich unikalnego charakteru. - Unikanie ingerencji w tradycyjne układy, takie jak rynki, place czy linie zabudowy.	- Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wdrożenie dodatkowych form ochrony, np. parków kulturowych. - Tworzenie przestrzeni edukacyjnych (muzea, centra regionalne) promujących dziedzictwo kulturowe. - Wspieranie odnowy i poprawy jakości przestrzeni poprzez działania integrujące funkcje społeczne i kulturalne.
Racjonalna gospodarka przestrzenią	Planowanie przestrzenne powinno równoważyć rozwój z ochroną dziedzictwa, dbając o ekspozycję zabytków i niedominowanie nowej zabudowy nad tkanką historyczną.	- Adaptacja zabytków na potrzeby infrastruktury społecznej, przy zachowaniu ich wartości architektonicznych. - Kontynuacja programów odnowy i przekształceń przestrzeni publicznych, w tym „Piaseczno odNowa”, w celu podniesienia ich jakości i wzmocnienia integracji społecznej.
Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach	Kształtowanie lokalnych centrów z poszanowaniem tradycji architektonicznej, gabarytów i skali zabudowy.	- Ochrona i integracja historycznych układów w miejscowościach z dziedzictwem kulturowym. - Zapewnienie spójności przestrzennej w miejscowościach bez historycznego układu, z dbałością o krajobraz i tożsamość lokalną.

6.2.3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Gmina Piaseczno kieruje się zasadami racjonalnego i zrównoważonego zagospodarowania przestrzeni, koncentrując się na efektywnym wykorzystaniu terenów już wyposażonych w infrastrukturę oraz tworzeniu spójnych, funkcjonalnych przestrzeni mieszkalnych, usługowych i rekreacyjnych. Szczególny nacisk kładzie się na rozwój mieszkalnictwa społecznego o wysokich standardach urbanistycznych, transformację terenów przemysłowych i handlowych w nowoczesne przestrzenie wielofunkcyjne oraz kształtowanie stref gospodarczych w powiązaniu z kluczowymi trasami komunikacyjnymi. Odpowiedzialne planowanie obejmuje także ochronę terenów zagrożonych powodzią poprzez ich adaptację do funkcji ekologicznych i rekreacyjnych oraz wdrażanie rozwiązań wspierających retencję wód. Takie podejście wspiera zrównoważony rozwój, integrację społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców.

Tabela 5. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Racjonalna gospodarka przestrzeni	• Dopuszczenie uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej jedynie tam, gdzie mamy dostęp do istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej lub tam, gdzie taka infrastruktura może zostać uzupełniona bądź wymaga uzupełnienia w ramach Zintegrowanych Planów Inwestycyjnych i nie jest to w sprzeczności z ochroną terenów rolnych i przyrodniczych. • Dopuszczamy uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej w terenach przemysłowych, gdzie umożliwi to aktywizację przekształceń i rozwoju tych terenów, przy założeniu wytworzenia infrastruktury technicznej i społecznej w ramach Zintegrowanych Planów Inwestycyjnych. • Wzmacnianie zwartej struktury osadniczej w celu ograniczenia rozpraszania zabudowy oraz ochrony terenów niezabudowanych.	• Elastyczne dostosowanie planów miejscowych do zmieniających się potrzeb rozwojowych. • Zastosowanie procedur scaleń i podziałów jako narzędzia porządkowania przestrzeni. • Rozwój parków leśnych oraz ogrodów działkowych i społecznych jako części infrastruktury rekreacyjnej i społecznej w obszarach miejskich. • Planowanie oparte na prognozach demograficznych i analizie potrzeb w zakresie usług publicznych.
Rozwój mieszkalnictwa społecznego	• Zapewnienie różnorodnych form zamieszkania oraz podnoszenie standardów urbanistycznych, architektonicznych i ekologicznych.	• Tworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni łączących mieszkalnictwo z usługami i rekreacją. • Wspieranie inicjatyw społecznych i kooperatyw mieszkaniowych z udziałem mieszkańców i NGO.
Struktura osadnicza oparta na centrach lokalnych	• Rozwój lokalnych centrów jako miejsc integracji społecznej i dostępu do podstawowych usług.	• Tworzenie przestrzeni publicznych (place, skwery) sprzyjających integracji. • Poprawa dostępności transportu publicznego oraz infrastruktury pieszo-rowerowej w centrach lokalnych.
Transformacja terenów przemysłowych i handlu wielko-powierzchniowego	• Przekształcanie tych terenów w nowoczesne przestrzenie wielofunkcyjne integrujące funkcje usługowe, biurowe, handlowe i rekreacyjne oraz na wybranych obszarach mieszkaniowe w powiązaniu z usługami i zielenią przy zachowaniu wysokich standardów urbanistycznych.	• Wprowadzanie rozwiązań wspierających innowacje (coworking, centra innowacji). • Równoważenie funkcji komercyjnych i mieszkaniowych poprzez dopuszczenie zabudowy mieszkaniowej jako elementu aktywizującego i wspierającego lokalne społeczności.
Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych	• Lokowanie stref gospodarczych w powiązaniu z trasami S-7 i DK79, z uwzględnieniem dokumentów planistycznych.	• Planowanie terenów gospodarczych w sposób spójny z otoczeniem, z zachowaniem korytarzy ekologicznych. • Integracja funkcji produkcyjnych, usługowych i rekreacyjnych w ramach stref gospodarczych.
Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia	• Unikanie zabudowy na terenach zalewowych i wrażliwych na podtopienia.	• Przekształcanie i przywracanie tych terenów w przestrzenie rekreacyjne, ekologiczne lub rolnicze. • Wdrażanie bilansów wodnych i rozwiązań retencyjnych (zbiorniki, ogrody deszczowe) przy nowej zabudowie.

6.2.4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.)

Gmina Piaseczno prowadzi politykę ograniczania rozwoju handlu wielkopowierzchniowego, koncentrując się na ochronie środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz wspieraniu lokalnych centrów usługowych i małej przedsiębiorczości. Nowe inwestycje tego typu nie są przewidywane poza terenami już wyznaczonymi w obowiązujących planach miejscowych. Szczególny nacisk kładzie się na minimalizację wpływu dużych obiektów handlowych na układ urbanistyczny, krajobraz, lokalną gospodarkę oraz środowisko naturalne.

Tabela 6. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Racjonalna gospodarka przestrzenią	• Zakaz lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych, takich jak: obszary chronione, korytarze ekologiczne, Natura 2000, lasy, łąki, tereny podmokłe i rolnicze.	• Wspieranie działań, które ograniczają ekspansję handlu wielkopowierzchniowego w kierunku terenów niezurbanizowanych i przyrodniczo cennych.
Struktura osadnicza oparta na centrach lokalnych	• Unikanie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w centrach lokalnych, aby chronić ich funkcję społeczną i gospodarczą. • Wprowadzanie ograniczeń dla inwestycji, które mogłyby osłabić rolę małych usług i lokalnego handlu.	• Promowanie kameralnej zabudowy handlowej, dostosowanej do skali miejscowości, wspierającej rozwój lokalnych przedsiębiorstw i zachowanie tożsamości przestrzennej. • Zachęcanie do tworzenia punktów handlowych integrujących się z przestrzenią publiczną, sprzyjających lokalnej aktywności społecznej.
Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego	• Zakaz lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w: historycznych strefach ochrony urbanistycznej, otoczeniu zabytków, obszarach kulturowych, takich jak miasta-ogrody i dawne lotniska.	• Wspieranie inwestycji handlowych, które wzmacniają lokalny charakter i wpisują się w działania rewitalizacyjne. • Ochrona przestrzeni publicznych i terenów rekreacyjnych wokół obiektów zabytkowych poprzez ograniczenie dominującej zabudowy handlowej i rozwój funkcji społecznych, zieleni oraz usług kulturalnych.

6.2.5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego (CP)

Inwestycje celu publicznego w Gminie Piaseczno powinny wspierać zrównoważony rozwój, być przyjazne środowisku, dostępne dla mieszkańców oraz harmonijnie integrować się z istniejącą strukturą przestrzenną i krajobrazową. Kluczowe jest, aby lokalizacja oraz realizacja tych inwestycji odpowiadała na potrzeby społeczności, sprzyjała ochronie zasobów przyrodniczych i kulturowych, a także wzmacniała funkcjonalność gminy.

Tabela 7. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego (CP) – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Racjonalna gospodarka przestrzenią	• Lokowanie inwestycji celu publicznego w sposób zapewniający optymalne wykorzystanie istniejącej zabudowy i infrastruktury, ograniczając rozpraszanie nowych obiektów. • Dostosowanie inwestycji do uwarunkowań środowiskowych, w celu minimalizacji ich wpływu na otoczenie. • Wyznaczanie stref ochronnych wokół terenów cennych przyrodniczo.	• Rozwój infrastruktury publicznej w zgodzie z lokalnymi planami i potrzebami mieszkańców. • Modernizacja obiektów edukacyjnych i społecznych z uwzględnieniem funkcji wielozadaniowych (kultura, sport, rekreacja). • Rozwijanie publicznych terenów zielonych w powiązaniu z infrastrukturą celu publicznego oraz systemem przyrodniczym gminy.
Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej	• Lokalizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych w pobliżu gęsto zaludnionych obszarów, z zapewnieniem dostępu pieszo, rowerem i transportem publicznym. • Tworzenie stref aktywności przy szkołach i instytucjach edukacyjnych.	• Wspieranie turystyki lokalnej poprzez rozwój przestrzeni rekreacyjnych zintegrowanych z atrakcjami przyrodniczymi. • Wykorzystanie istniejącej infrastruktury poprzez jej adaptację i rozbudowę. • Integracja obiektów sportowo-rekreacyjnych z krajobrazem dla poprawy jakości przestrzeni publicznej.
Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów Park & Ride	• Lokalizacja węzłów przesiadkowych w miejscach integrujących transport. • Planowanie parkingów Park & Ride w powiązaniu z węzłami przesiadkowymi.	• Wyposażenie węzłów przesiadkowych w infrastrukturę usługową, społeczną oraz zieleni.
Zagospodarowanie Otoczenia Dworca PKP	• Rewitalizacja przestrzeni wokół Dworca PKP z uwzględnieniem funkcji transportowych i rekreacyjnych. • Lokalizacja parkingów Park & Ride w rejonie dworca.	• Rozwój funkcji biurowych, usługowych i komercyjnych wspierających atrakcyjność tego obszaru. • Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury (punkty ładowania, Wi-Fi, systemy informacji pasażerskiej) dla komfortu użytkowników.
Adaptacja piasiecznińskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierskiej na przewozy pasażerskie	• Zabezpieczenie terenu oraz infrastruktury wzdłuż tras piasiecznińskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierskiej przed zabudową i przekształceniami uniemożliwiającymi ich przyszłe wykorzystanie do przewozów pasażerskich.	• Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego poprzez wdrażanie odpowiednich rozwiązań infrastrukturalnych, w szczególności w miejscach przecięcia z ruchem drogowym oraz na przejściach dla pieszych i rowerzystów.
Polityka zarządzania rzeką Jeziorka	• Lokalizacja inwestycji celu publicznego zgodnie z zasadami ochrony doliny Jeziora określonymi w pkt 6.2.	• Integracja infrastruktury celu publicznego z funkcjami ekologicznymi i rekreacyjnymi (np. ścieżki pieszo-rowerowe, miejsca wypoczynku), z uwzględnieniem ryzyka powodziowego.

6.2.6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Gmina Piaseczno rozwija systemy komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, poprawę mobilności oraz integrację z metropolią warszawską. Priorytetem jest tworzenie spójnej sieci transportowej, wspieranie ekologicznych form przemieszczania się, rozwój stref gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych, a także zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych i infrastruktury wspierającej codzienne potrzeby mieszkańców.

Tabela 8. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Poprawa mobilności	• Budowa spójnej sieci tras rowerowych i pieszych, łączących kluczowe punkty gminy oraz poprawa dostępności transportu publicznego, zwłaszcza na obszarach peryferyjnych. • Modernizacja głównych połączeń drogowych i przystosowanie śródmieścia Piaseczna do ruchu pieszego i rowerowego, w tym w ramach programu „Piaseczno odNowa”.	• Wprowadzanie nowoczesnych przystanków i infrastruktury proekologicznej (zielone dachy, stacje ładowania). • Przywracanie funkcji społecznych ulicom poprzez priorytet dla pieszych, rowerzystów i zieleni.
Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów Park & Ride	• Rozwój parkingów Park & Ride przy węzłach komunikacyjnych. • Wprowadzenie stref płatnego parkowania w lokalizacjach wybieranych w zależności od potrzeb.	• Wprowadzenie inteligentnych systemów parkingowych i uporządkowanie systemu parkowania (strefy, eliminacja parkowania na chodnikach). • Uporządkowanie zasad parkowania, w tym eliminacja parkowania na chodnikach oraz rozszerzenie stref płatnego parkowania w rejonach o dużym natężeniu ruchu.
Rozwój obszarów gospodarczych przy kluczowych trasach komunikacyjnych	• Zapewnienie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej dla stref gospodarczych. • Uwzględnienie proekologicznych rozwiązań w zagospodarowaniu tych terenów.	• Współpraca z inwestorami w zakresie zgodnego z polityką przestrzenną zagospodarowania terenów gospodarczych.
Rozwój mieszkalnictwa społecznego	• Promowanie transportu publicznego, rowerowego i pieszego w nowych osiedlach. • Ograniczenie liczby miejsc parkingowych w celu wsparcia zwartej, przyjaznej środowisku zabudowy.	• Stosowanie proekologicznych rozwiązań infrastrukturalnych w nowych osiedlach, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i obowiązującymi standardami urbanistycznymi.
Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierskiej na przewozy pasażerskie	• Integracja tras piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierskiej z systemem transportu publicznego. • Ochrona terenów kolejowych przed zabudową i przekształceniami uniemożliwiającymi ich wykorzystanie dla ruchu pasażerskiego.	• Wprowadzenie rozwiązań infrastrukturalnych poprawiających bezpieczeństwo ruchu kolejowego, w tym modernizacja przejazdów i przejść dla pieszych oraz rowerzystów. • Zapewnienie powiązań kolei z węzłami przesiadkowymi w kluczowych lokalizacjach.
Zagospodarowanie Otoczenia Dworca PKP	• Utworzenie nowoczesnego węzła przesiadkowego w rejonie Dworca PKP, dostosowanego do potrzeb komunikacyjnych gminy i metropolii. • Poprawa infrastruktury drogowej i pieszej w bezpośrednim otoczeniu dworca.	• Rozwój bezpiecznych i wygodnych połączeń pieszych oraz rowerowych między dworcem a centrum miasta. • Kształtowanie spójnego układu urbanistycznego, zapewniającego płynne przejście między zabudową ekstensywną a miejską i usługową.
Racjonalna gospodarka przestrzenną	• Aktualizacja aktów planowania przestrzennego dla zapewnienia spójnego rozwoju infrastruktury, zabudowy i przestrzeni publicznych. • Priorytetowe wykorzystanie terenów inwestycyjnych z dostępem do istniejącej sieci technicznej i transportowej.	• Wprowadzanie standardów zieleni osiedlowej (parki, ogrody, BZI) jako integralnej części nowych inwestycji mieszkaniowych. • Planowanie infrastruktury społecznej w sposób odpowiadający dynamicznym potrzebom demograficznym. • Tworzenie funkcjonalnych stref buforowych między terenami zabudowanymi a przestrzeniami rolnymi i leśnymi.

6.2.7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 Kw

Lokalizacja instalacji OZE o mocy powyżej 500 kW powinna wspierać efektywność energetyczną przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska i ładu przestrzennego. Preferowane są tereny marginalne oraz obszary w pobliżu istniejącej infrastruktury technicznej i transportowej.

Tabela 9. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 Kw – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE)	• Lokalizacja OZE w miejscach o najlepszym dostępie do zasobów naturalnych (nasłonecznienie, wiatr, woda) przy zachowaniu standardów ochrony środowiska i ładunku przestrzennego. • Integracja OZE z istniejącą infrastrukturą w celu ograniczenia kosztów i wpływu na środowisko oraz ograniczeniu negatywnego wpływu na krajobraz i przyrodę. • Zakaz lokalizacji instalacji OZE: - na obszarach objętych formami ochrony przyrody (w tym Natura 2000, rezerваты, parki krajobrazowe, użytki ekologiczne), - w dolinach rzek, na terenach zalewowych, w korytarzach ekologicznych i ich strefach buforowych, - na glebach rolnych klas I-III oraz terenach o wysokiej wartości przyrodniczej lub krajobrazowej, - na terenach leśnych i zadrzewionych pełniących funkcje ochronne lub korytarzy migracyjnych, - w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.	• Preferowanie lokalizacji na nieużytkach, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej infrastruktury przesyłowej i drogowej, terenach zdegradowanych, poprzemysłowych i składowiskach odpadów. • Stosowanie rozwiązań minimalizujących wpływ OZE na krajobraz, bioróżnorodność oraz zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców. • Wybór terenów o niskim konflikcie przestrzennym, wspierających zrównoważony rozwój.

6.2.8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (PMZOŚ)

Lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinna być zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju, uwzględniając ochronę zasobów przyrodniczych, krajobrazowych oraz minimalizację negatywnego wpływu na otoczenie. Kluczowe jest unikanie sytuowania takich inwestycji na terenach cennych przyrodniczo, w korytarzach ekologicznych, dolinach rzecznych czy w pobliżu obszarów chronionych. Działania związane z PMZOŚ powinny ograniczać ryzyko degradacji środowiska, chronić bioróżnorodność i zapewniać ciągłość ekosystemów.

Tabela 10. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (PMZOŚ) – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy	• Zakaz lokalizacji PMZOŚ w obszarach kluczowych dla ochrony doliny Jezioroki, jej hydrologii i krajobrazu. • Zachowanie ciągłości ekologicznej i naturalnych procesów wodnych.	• Lokowanie PMZOŚ poza doliną rzeki, z uwzględnieniem stref buforowych. • Ograniczanie wpływu inwestycji na ekosystemy wodne, retencję i walory krajobrazowe.
Polityka zarządzania rzeką Jezioroka	• Zakaz lokalizacji PMZOŚ w dolinie Jezioroki	• Kierowanie PMZOŚ poza obszary doliny Jezioroki oraz minimalizacja wpływu na ekosystemy wodne i krajobrazowe.
Projekty odnawialnych źródeł energii (OZE)	• Zakaz lokalizacji PMZOŚ na obszarach kluczowych dla ochrony integralności doliny Jezioroki, w tym korytarzy ekologicznych i terenów zalewowych. • Zachowanie naturalnej hydrologii rzeki oraz ochrona jej wartości krajobrazowych i przyrodniczych.	• Lokowanie PMZOŚ w odległości zapewniającej ochronę funkcji ekologicznych i hydrologicznych doliny Jezioroki, zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych oraz z uwzględnieniem stref ochronnych określonych w dokumentach planistycznych. • Ograniczanie wpływu inwestycji na ekosystem wodny, retencję oraz estetykę krajobrazu poprzez odpowiednie rozwiązania techniczne i przestrzenne.

Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta	• Lokalizacja infrastruktury z uwzględnieniem ochrony terenów naturalnych i korytarzy ekologicznych.	• Stosowanie technologii ograniczających emisję i hałas. • Zapewnienie efektywności energetycznej nowych obiektów. • Rozwój w granicach istniejących stref przemysłowych.
--	--	---

6.2.9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Efektywna ochrona gruntów rolnych i leśnych opiera się na zapobieganiu ich rozdrobnieniu, ograniczaniu presji urbanizacyjnej oraz zapewnieniu ich trwałej funkcjonalności produkcyjnej i ekologicznej. Kluczowe jest także ich zintegrowanie z systemem przyrodniczym gminy, poprzez rozwój korytarzy ekologicznych, terenów leśnych i stref buforowych, co wspiera bioróżnorodność, stabilność ekosystemów oraz równowagę między działalnością gospodarczą a ochroną środowiska.

Tabela 11. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej – ustalenia i rekomendacje

Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Racjonalna gospodarka przestrzeni	• Wyznaczenie stref ochrony gruntów rolnych i leśnych, zapobiegających presji urbanizacyjnej. • Określenie granic zabudowy związanej z działalnością rolniczą na obszarach wiejskich.	• Zapobieganie rozdrobnieniu gruntów dla utrzymania ich funkcji produkcyjnych. • Wspieranie wielofunkcyjnego zagospodarowania terenów (rolnictwo, leśnictwo, rekreacja). • Kształtowanie przestrzeni produkcyjnej w zgodzie z krajobrazem, łańcem przestrzennym i z zachowaniem powiązań przyrodniczych.
Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy	• Ochrona zwartych kompleksów gruntów rolnych (szczególnie klas I-III) i terenów leśnych przed zmianą przeznaczenia. • Włączanie terenów otwartych do sieci korytarzy ekologicznych.	• Rozwój terenów leśnych z przeznaczeniem na rekreację i ochronę ekosystemów przy ograniczeniu funkcji produkcyjnych, z wykluczeniem funkcji mieszkaniowych, w celu zapobiegania rozlewaniu się zabudowy i degradacji terenów przyrodniczych. • Dostosowanie użytkowania gruntów do ich potencjału przyrodniczego i wrażliwości środowiskowej.
Polityka zarządzania doliną rzeki Jezioriki	• Zachowanie ciągłości przestrzennej terenów rolniczych i leśnych z doliną Jezioriki, zgodnie z zasadami wskazanymi w pkt 6.2.1.	• Zrównoważone gospodarowanie terenami rolnymi w sąsiedztwie doliny Jezioriki, w sposób ograniczający negatywny wpływ działalności rolniczej na jakość wód, naturalne procesy hydrologiczne i ekosystem wodny.

6.2.10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Przekształcanie obszarów zdegradowanych i wymagających odnowy przestrzennej powinno łączyć ochronę dziedzictwa, zrównoważony rozwój i poprawę jakości przestrzeni. Kluczowe kierunki działań obejmują adaptację zabytkowej tkanki urbanistycznej, transformację terenów poprzemysłowych i wielkopowierzchniowych, zagospodarowanie terenów kolejowych, dostosowanie terenów zalewowych do funkcji retencyjnych oraz rozwój zaplecza technicznego w sposób minimalizujący wpływ na środowisko.

Tabela 12. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji – ustalenia i rekomendacje

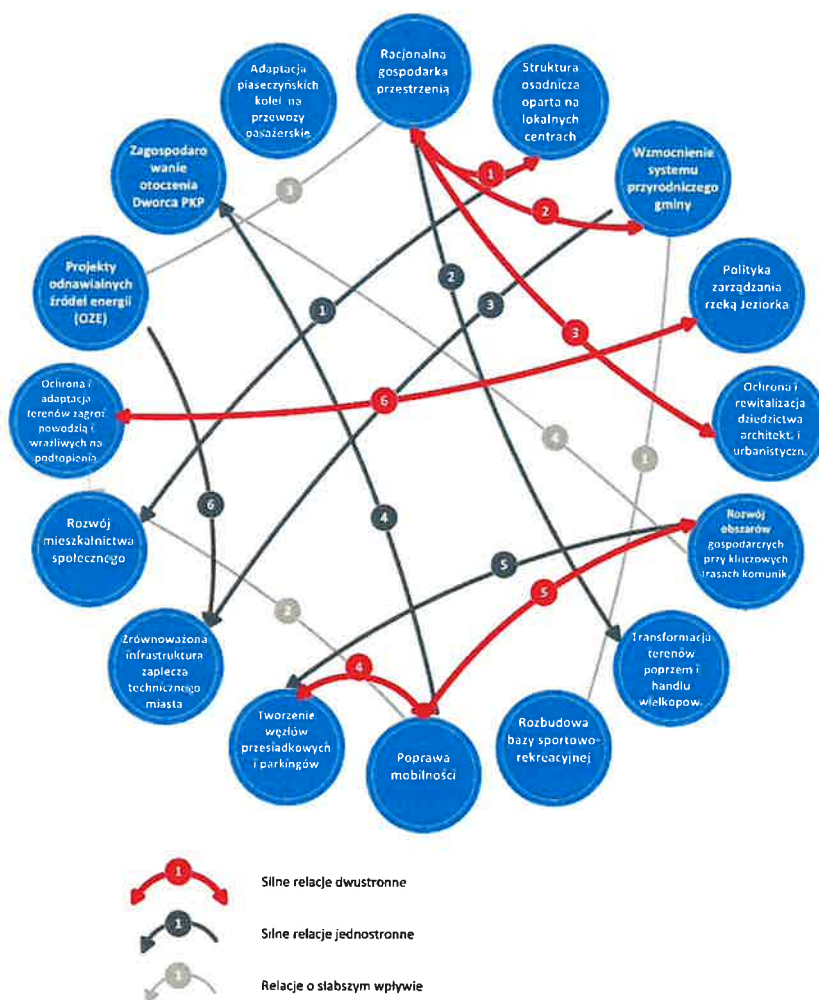
Kluczowe aspekty polityki przestrzennej	Ustalenia	Rekomendacje
Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego i urbanistycznego	• Zachowanie harmonii między nową zabudową a historyczną tkanką przestrzenną. • Adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji z poszanowaniem ich wartości kulturowych.	• Wdrażanie programów odnowy i modernizacji obszarów zabytkowych, w tym takich jak „Piaseczno odNowa”. • Poprawa dostępności do transportu, usług i terenów zieleni w obszarach objętych działaniami odnowy.
Transformacja terenów poprzemysłowych i handlu wielkopowierzchniowego	• Przekształcanie terenów poprzemysłowych i handlowych w przestrzeń wielofunkcyjną (usługi, biura, rekreacja), obejmującą także możliwość wprowadzenia funkcji mieszkaniowej, o ile nie koliduje ona z innymi funkcjami i spełnia wymogi środowiskowe i urbanistyczne. • Zachowanie cennych elementów dziedzictwa przemysłowego w ramach nowych założeń urbanistycznych.	• Wprowadzanie terenów zielonych (skwery, zieleńce) jako integralnej części przekształconych obszarów. • Zapewnienie ekologicznego transportu i dobrej dostępności poprzez rozwój sieci pieszej, rowerowej i transportu publicznego.
Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią i wrażliwych na podtopienia	• Zachowanie i modernizacja rowów melioracyjnych oraz odtworzenie terenów podmokłych. • Wykorzystanie terenów zalewowych na cele retencyjne i ekologiczne.	• Wspieranie projektów przywracających funkcje retencyjne terenów zalewowych (mokradła, zbiorniki, strefy buforowe) dla ochrony przed powodzią i wsparcia ekosystemów wodnych.
Adaptacja piaseczyńskiej kolei wąskotorowej oraz kolei siekierkowskiej na przewozy pasażerskie	• Zachowanie i adaptacja terenów kolejowych na potrzeby przewozów pasażerskich, z równoczesnym włączeniem ich w proces odnowy przestrzennej i powiązaniem z otoczeniem. • Wykorzystanie terenów przyległych do linii kolejowych dla funkcji publicznych i rekreacyjnych, komplementarnych wobec transportu.	• Tworzenie zieleni, stref rekreacyjnych i przestrzeni społecznych wokół stacji i tras. • Rozwój funkcji kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych na terenach kolejowych.
Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego miasta	• Rozwój w obrębie istniejących stref przemysłowych i infrastrukturalnych. • Unikanie rozpraszania inwestycji na terenach o wysokich wartościach przyrodniczych oraz w korytarzach ekologicznych.	• Integracja infrastruktury z otoczeniem, z uwzględnieniem estetyki i minimalizacji wpływu na środowisko. • Wdrażanie energooszczędnych i proekologicznych technologii, ograniczających emisję, hałas i zużycie zasobów. • Stosowanie rozwiązań z zakresu OZE, gospodarki obiegu zamkniętego oraz systemów zarządzania energią i wodą.
Racjonalna Gospodarka Przestrzenią	• Poprawa jakości przestrzeni w osiedlach wymagających modernizacji, z uwzględnieniem rozwoju zieleni oraz uporządkowania układu komunikacyjnego i miejsc parkingowych – m.in. na terenie osiedla Słowicza.	• Wprowadzenie rozwiązań proekologicznych i miejsc integracji mieszkańców. • Poprawa powiązań pieszo-rowerowych z otoczeniem.

6.3. Wzajemne relacje między kluczowymi aspektami polityki przestrzennej gminy

Wyróżniamy trzy typy zależności:

- silne relacje dwustronne – oba aspekty wzajemnie na siebie oddziałują (np. racjonalna gospodarka przestrzeni $\leftrightarrow$ ochrona dziedzictwa),
- silne relacje jednostronne – jeden element wyraźnie wpływa na drugi, przy czym odwrotny wpływ jest mniejszy (np. struktura osadnicza $\rightarrow$ rozwój mieszkalnictwa społecznego),
- relacje o słabszym wpływie – zależności istnieją, ale ich oddziaływanie jest pośrednie lub mniej istotne.

Ten podział pozwala zrozumieć, które aspekty są ściśle zintegrowane, które działają głównie w jednym kierunku, oraz gdzie wpływ jest bardziej pośredni, co ułatwia projektowanie spójnej strategii rozwoju przestrzennego (Rysunek 16).

Rysunek 16. Analiza wzajemnych relacji między kluczowymi aspektami polityki przestrzennej gminy

Źródło: opracowanie własne.

6.3.1. Silne relacje dwustronne

- 1) **Racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ Struktura osadnicza oparta na lokalnych centrach** (efektywne planowanie przestrzeni wspiera rozwój centrów, a centra porządkują zagospodarowanie);
- 2) **Racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy** (zrównoważone zarządzanie przestrzenią chroni zasoby przyrodnicze, a silny system przyrodniczy wpływa na kształtowanie przestrzeni);
- 3) **Racjonalna gospodarka przestrzeni ↔ Ochrona i rewitalizacja dziedzictwa architektonicznego** (efektywne wykorzystanie przestrzeni wymaga ochrony dziedzictwa, a rewitalizacja wspiera racjonalne zagospodarowanie);
- 4) **Poprawa mobilności ↔ Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów** (rozwój mobilności wymusza tworzenie węzłów, a te z kolei kształtują system transportowy);
- 5) **Rozwój obszarów gospodarczych ↔ Poprawa mobilności** (strefy gospodarcze potrzebują sprawniej komunikacji, a nowe trasy wspierają rozwój gospodarczy);
- 6) **Ochrona i adaptacja terenów zagrożonych powodzią ↔ Polityka zarządzania rzeką Jeziorka** (zarządzanie doliną rzeki i ochrona terenów zalewowych są ze sobą nierozzerwalnie związane).

6.3.2. Silne relacje jednostronne

- 1) **Struktura osadnicza → Rozwój mieszkalnictwa społecznego** (układ osadniczy wyznacza kierunki rozwoju mieszkalnictwa);
- 2) **Racjonalna gospodarka przestrzeni → Transformacja terenów przemysłowych** (zasady gospodarowania przestrzenią wymuszają przekształcanie terenów zdegradowanych);
- 3) **Wzmocnienie systemu przyrodniczego → Zrównoważona infrastruktura techniczna** (silny system przyrodniczy wpływa na sposób realizacji inwestycji technicznych);
- 4) **Poprawa mobilności → Zagospodarowanie otoczenia Dworca PKP** (system transportowy determinuje rozwój tego obszaru);
- 5) **Rozwój obszarów gospodarczych → Tworzenie węzłów przesiadkowych i parkingów** (strefy gospodarcze generują potrzebę rozwoju infrastruktury transportowej);
- 6) **Projekty OZE → Zrównoważona infrastruktura zaplecza technicznego** (lokalizacja OZE wpływa na kształt infrastruktury technicznej).

6.3.3. Relacje o słabszym wpływie

- 1) **Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej ~ Wzmocnienie systemu przyrodniczego** (tereny rekreacyjne mogą wspierać zieleni, ale nie są głównym narzędziem ochrony przyrody);
- 2) **Rozwój mieszkalnictwa społecznego ~ Poprawa mobilności** (lepszemu mobilności wspiera mieszkalnictwo, ale zależność nie jest bezpośrednia);
- 3) **Projekty OZE ~ Racjonalna gospodarka przestrzeni** (lokalizacja OZE powinna być zgodna z zasadami gospodarowania przestrzenią, ale nie jest jej głównym elementem);
- 4) **Zagospodarowanie otoczenia Dworca PKP ~ Rozwój obszarów gospodarczych** (dworzec może wspierać rozwój usług i handlu, ale jest to efekt wtórny).

6.4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Piaseczno stanowi podstawę prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, wspierającej zrównoważony rozwój, dostępność usług oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym (art. 10e) model obejmuje kluczowe elementy zagospodarowania przestrzennego, które zostały przedstawione w formie graficznej i opisowej.

6.4.1. Struktura sieci osadniczej

Kluczowym założeniem modelu w ramach struktury osadniczej jest:

zapewnienie spójnej, zhierarchizowanej struktury osadniczej, wspierającej dostępność usług, ograniczenie rozpraszania zabudowy oraz rozwój lokalnych centrów w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju.

Sieć osadnicza Gminy Piaseczno została zhierarchizowana w celu zapewnienia równomiernego dostępu do infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej dla wszystkich mieszkańców. Takie podejście poprawia jakość życia, ogranicza transportochłonność oraz wspiera zrównoważony rozwój przestrzenny.

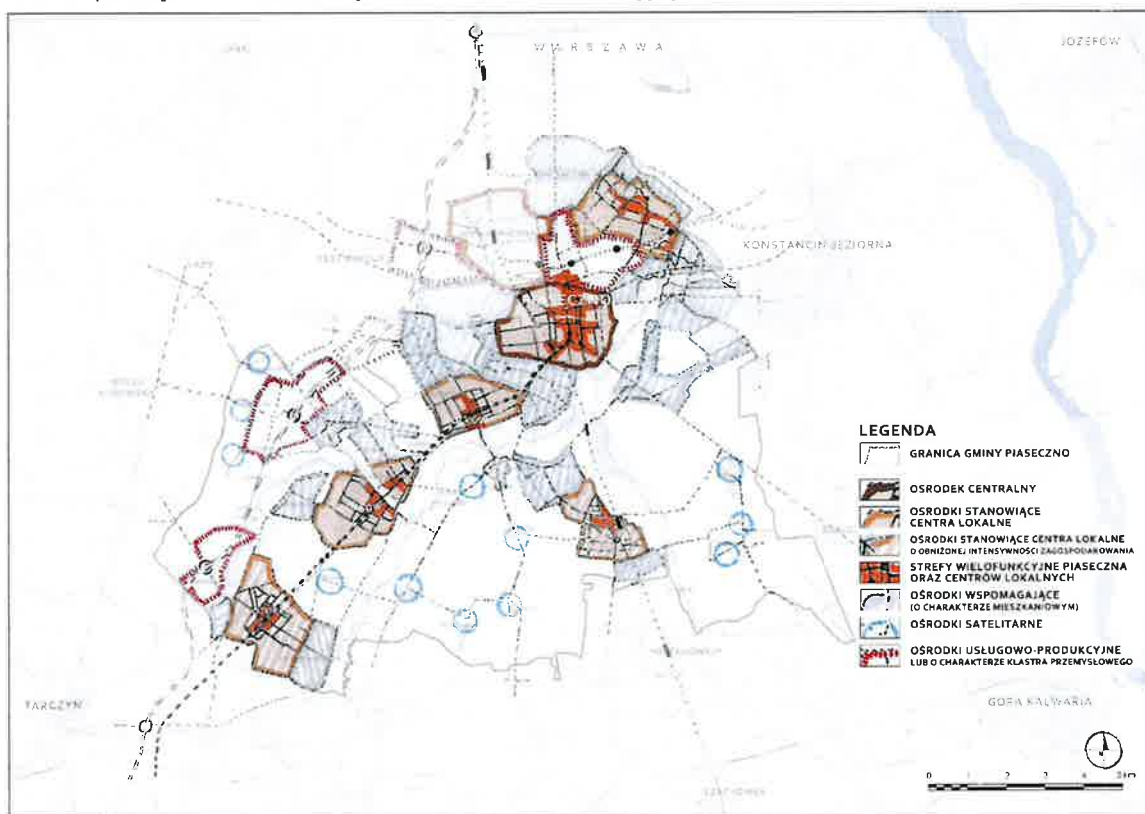
Ośrodki zostały uporządkowane pod względem dostępności do usług publicznych oraz potencjału rozwojowego. Miejscowości słabiej wyposażone w infrastrukturę korzystają z obsługi ośrodka centralnego lub centrów lokalnych. Infrastruktura społeczna²² będzie rozwijana także poza ośrodkiem centralnym, szczególnie w **centrach lokalnych**, które stymulują rozwój poszczególnych części gminy. Ich układ zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowych usług w modelu 15-minutowego miasta – pieszo lub rowerem.

Struktura osadnicza obejmuje następujące ośrodki (Rysunek 17, załącznik nr 1 do dokumentu):

1. **Ośrodek centralny** – jest nim **miasto Piaseczno**, dysponujące pełnym zakresem usług administracyjnych, społecznych, kulturalnych, edukacyjnych oraz rozwiniętą siecią transportową, w tym komunikacją szynową.
2. **Ośrodki stanowiące centra lokalne** – miejscowości lub ich części z rozwiniętą infrastrukturą społeczną (w tym usługi edukacji i zdrowia) i techniczną, zapewniające codzienny dostęp do usług w układzie 15-minutowym z węzłami przesiadkowymi.
3. **Strefy wielofunkcyjne centrów lokalnych**, wyznaczone jako przestrzenie predysponowane do rozwoju usług towarzyszących zabudowie mieszkaniowej stanowiące kluczowe punkty integracji społeczno-usługowej.
4. **Ośrodki wspomagające**, wsie położone w sąsiedztwie centrów lokalnych lub ośrodka centralnego, o przewadze funkcji mieszkaniowych wyposażone w usługi kultury oraz świetlice lub przestrzenie sołeckie, dobrze skomunikowane z pozostałymi ośrodkami transportem publicznym.

²² Infrastruktura społeczna – obejmuje obiekty i przestrzenie służące zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji, kultury, zdrowia, sportu, rekreacji i usług publicznych.

- **Ośrodki satelitarne** – zlokalizowane peryferyjnie, o ekstensywnym zagospodarowaniu i usługach codziennych, rozwijające funkcje turystyczne i rekreacyjne, dobrze skomunikowane z pozostałymi ośrodkami transportem publicznym.
- **Ośrodki usługowo-produkcyjne**, wspierające gospodarczy potencjał gminy w powiązaniu z kluczowymi trasami komunikacyjnymi.

Rysunek 17. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – struktura sieci osadniczej

Źródło: opracowanie własne.

Model docelowy dąży do wyrównania dysproporcji w zagospodarowaniu, tak aby każdy ośrodek pełnił funkcję lokalnego centrum o unikalnej specyfice. Hierarchizacja ułatwi podejmowanie decyzji planistycznych i inwestycyjnych, minimalizując ryzyko konkurencji między ośrodkami o te same usługi.

6.4.2. System powiązań przyrodniczych

Kluczowym założeniem modelu w ramach systemu powiązań przyrodniczych jest:

ochrona i wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy poprzez zachowanie kluczowych korytarzy ekologicznych²³, integrację z Zielonym Pierścieniem Warszawy²⁴ oraz zwiększenie

²³ **Korytarz ekologiczny** – obszar, który łączy tereny cenne przyrodniczo i umożliwia swobodne przemieszczanie się roślin, zwierząt oraz przepływ wody i powietrza. Korytarze ekologiczne zapewniają ciągłość przyrody, wspierają bioróżnorodność i naturalne procesy w środowisku (Odwołanie: zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa 2030).

²⁴ **Zielony Pierścień Warszawy** – koncepcja powiązanych terenów cennych przyrodniczo otaczających aglomerację warszawską, stanowiących bufor ekologiczny oraz przestrzeń rekreacyjną dla mieszkańców metropolii.

odporności środowiska na presję urbanizacyjną i zmiany klimatu, w szczególności poprzez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury²⁵.

Układ powiązań przyrodniczych Gminy Piaseczno kształtowany jest zarówno przez lokalne zasoby, jak i przez ponadlokalne uwarunkowania ekologiczne (Rysunek 18, załącznik nr 2 do dokumentu). Przy jego wyznaczaniu uwzględniono analizy ekofizjograficzne, zapisy SUIKZP, akty ochrony przyrody oraz inwentaryzacje środowiskowe. Istotną rolę odgrywają również tereny wzdłuż cieków wodnych oraz lokalne powiązania przyrodnicze.

System powiązań przyrodniczych składa się z następujących kluczowych elementów:

1. **Dolina rzeki Jeziorki** – rzeka Jeziorka jest główną osią systemu, która łączy ekosystemy Równiny Warszawskiej i Wysoczyzny Rawskiej z Doliną Wisły – korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym. Dolina Jeziorki, zachowująca cechy naturalnej doliny rzecznej, stanowi kluczowy element lokalnej i regionalnej sieci przyrodniczej.
2. **Chojnowski Park Krajobrazowy²⁶** wraz z otaczającymi terenami otwartymi, tworzący z doliną Jeziorki zróżnicowany i odporny ekosystem objęty ochroną prawną.
3. **Tereny leśne** – powiązania przyrodnicze obejmują również tereny leśne w zachodniej części gminy oraz kompleksy Lasów Sękocińskich i Lasu Kabackiego. Elementy te wpisują się w koncepcję **Zielonego Pierścienia Warszawy**, wzmacniając ekologiczne otoczenie metropolii.
4. **Powiązania przyrodnicze lokalne** – obszary o znaczeniu ekologicznym w skali gminy, łączące większe jednostki systemu przyrodniczego, takie jak lasy, łąki, nieużytki czy tereny wzdłuż cieków wodnych. Pełnią funkcję uzupełniającą dla korytarzy ekologicznych.
5. **Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu** – stanowi połączenie między doliną rzeki Jeziorki a Chojnowskim Parkiem krajobrazowym co wzmacnia powiązania przyrodnicze.

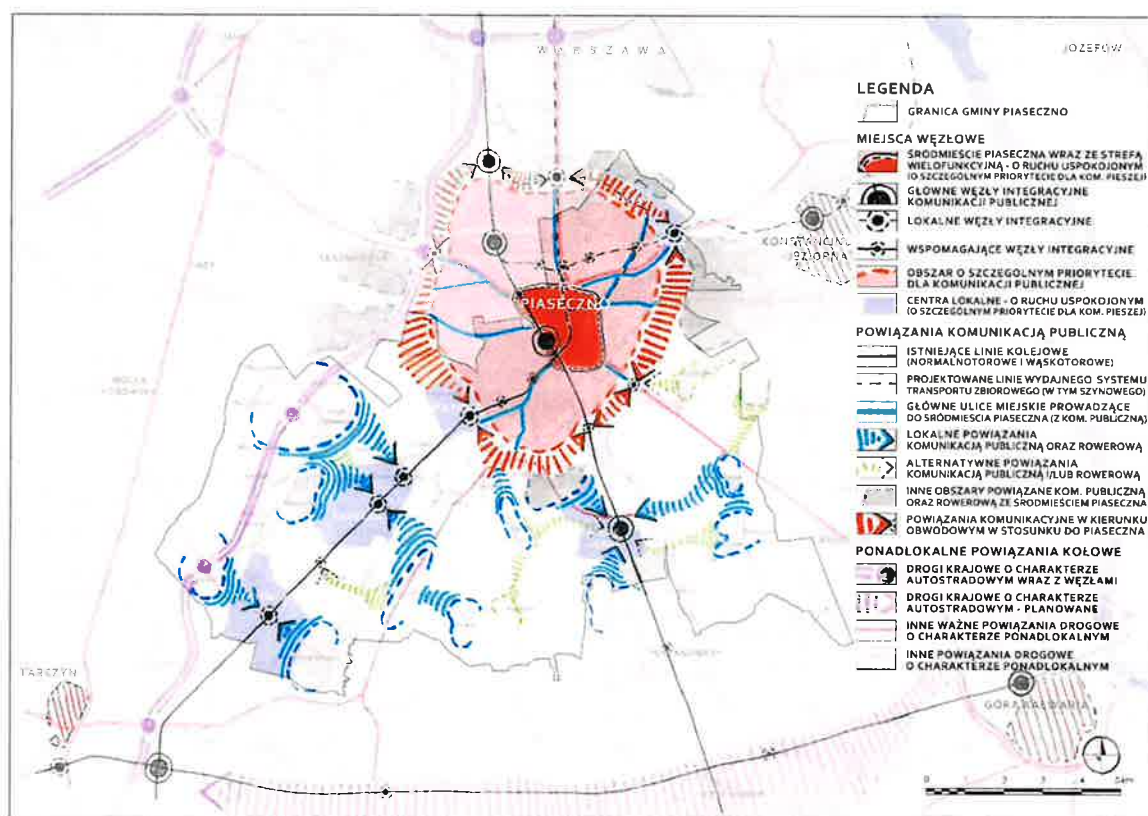
Wyzwanie stanowi zachowanie ciągłości tych powiązań w obliczu presji urbanizacyjnej i infrastrukturalnej (np. trasa S7). Kluczowe jest objęcie tych terenów ochroną planistyczną, aby zapewnić trwałość systemu przyrodniczego i jego funkcji ekologicznych.

²⁵ **Błękitno-zielona infrastruktura (BZI)** – powiązany system terenów zielonych – takich jak parki, lasy, łąki, zieleni przyuliczna czy ogrody – który wspiera środowisko, poprawia jakość życia mieszkańców i chroni przed skutkami zmian klimatu (np. upałami, powodzią). Zielona infrastruktura łączy funkcje ekologiczne, społeczne i rekreacyjne (Odwołanie: zgodnie z wytycznymi UE dotyczącymi zielonej infrastruktury).

²⁶ **Chojnowski Park Krajobrazowy** – forma ochrony przyrody obejmująca zróżnicowane ekosystemy leśne, łąkowe i wodne, których celem jest zachowanie wartości krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych przy jednoczesnej możliwości zrównoważonego użytkowania.

codzienne podróże do Warszawy i Piaseczna. Dla obszarów takich jak Józefostów wskazano konieczność rozwoju połączeń z Piasecznem i Warszawą, z priorytetem dla transportu zbiorowego. W centrum Piaseczna model zakłada wprowadzenie strefy uspokojonego ruchu, w lokalnym układzie drogowym wspierającej mobilność pieszą, rowerową i transport publiczny. Drogi wojewódzkie DW722 i DW721 oraz DW873 pomimo swojego ponadlokalnego znaczenia, mogą być uzupełniane o rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów.

3. Model przewiduje również możliwość adaptacji linii wąskotorowej Piaseczno–Grójec oraz adaptację linii kolejowej do Siekierok, co zwiększy dostępność komunikacyjną zachodniej i północnej części gminy. Przystanki kolejowe mają pełnić funkcję węzłów integracyjnych, ułatwiających przesiadki na lokalny transport publiczny oraz systemy pieszo-rowerowe.
4. **Ponadlokalne powiązania kołowe** – Ruch tranzytowy i indywidualny powinien zostać skierowany na trasę S7 oraz planowaną A50, przez drogi wojewódzkie DW722 i DW721 oraz DW873, co pozwoli odciążyć układ komunikacyjny gminy.

Rysunek 19. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – system powiązań transportowych

Zródło: opracowanie własne.

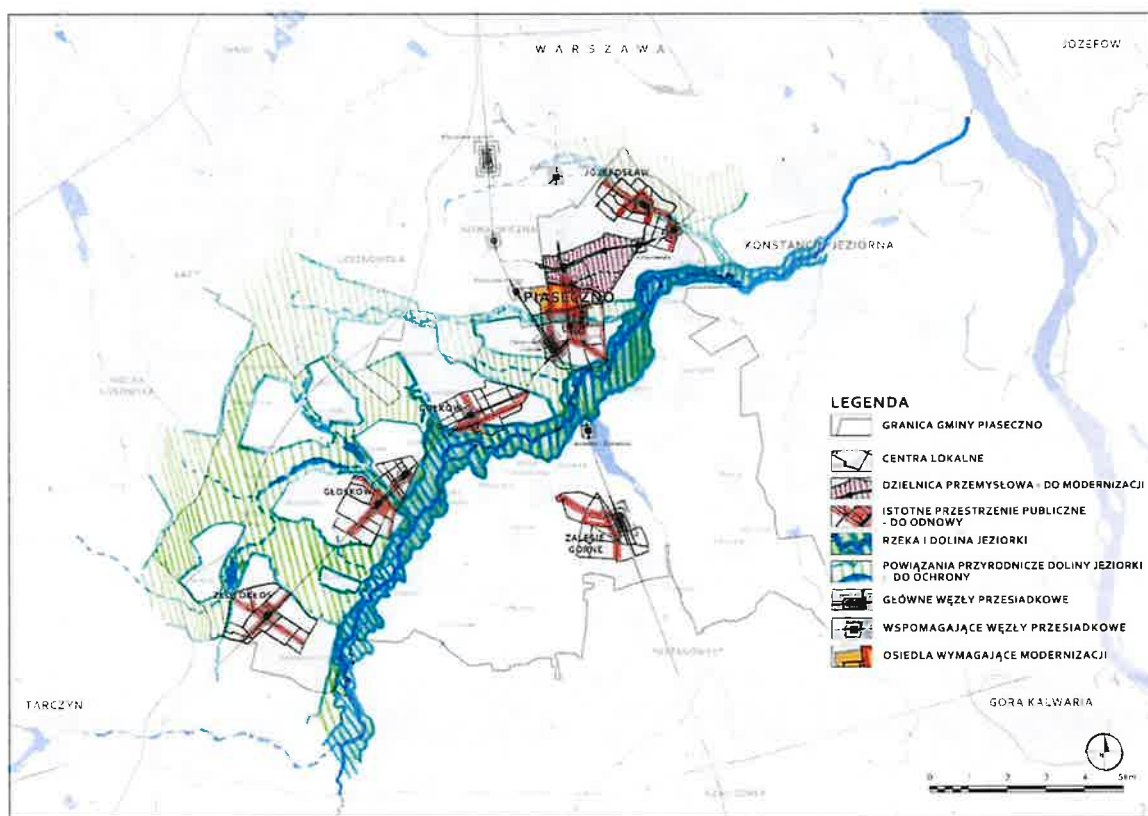
6.4.4. Obszary strategicznej interwencji

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) porządkują terytorialnie działania rozwojowe Gminy Piaseczno, koncentrując je w przestrzeniach o szczególnym znaczeniu dla realizacji celów polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej. Wyznaczenie OSI pozwala na skuteczne

ukierunkowanie inwestycji i polityk publicznych w odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby i wyzwania rozwojowe. OSI koncentrują się na działaniach wymagających zintegrowanego podejścia, wspierających zrównoważony rozwój, poprawę jakości przestrzeni, dostępność usług oraz wzmocnienie lokalnych funkcji społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Terytorializacja polityki rozwoju pozwala precyzyjnie kierować interwencje w obszary o szczególnym znaczeniu dla spójności przestrzennej, poprawy warunków życia mieszkańców oraz efektywnego wykorzystania potencjału gospodarczego, społecznego i przyrodniczego gminy.

W ramach terytorializacji interwencji podejmowanej w gminie Piaseczno, zidentyfikowanych zostało 8 typów OSI (Rysunek 20, załącznik nr 4 do dokumentu i Rysunek 21, załącznik nr 5 do dokumentu):

1. **centra lokalne** (kreowanie i wzmocnienie lokalnych ośrodków usług i integracji społecznej),
2. **modernizacja dzielnicy przemysłowej** (spójna i nowoczesna przestrzeń zintegrowana z otoczeniem),
3. **odnowa istotnych przestrzeni publicznych** (kluczowe place, ulice, tereny publiczne na terenie miasta i Gminy),

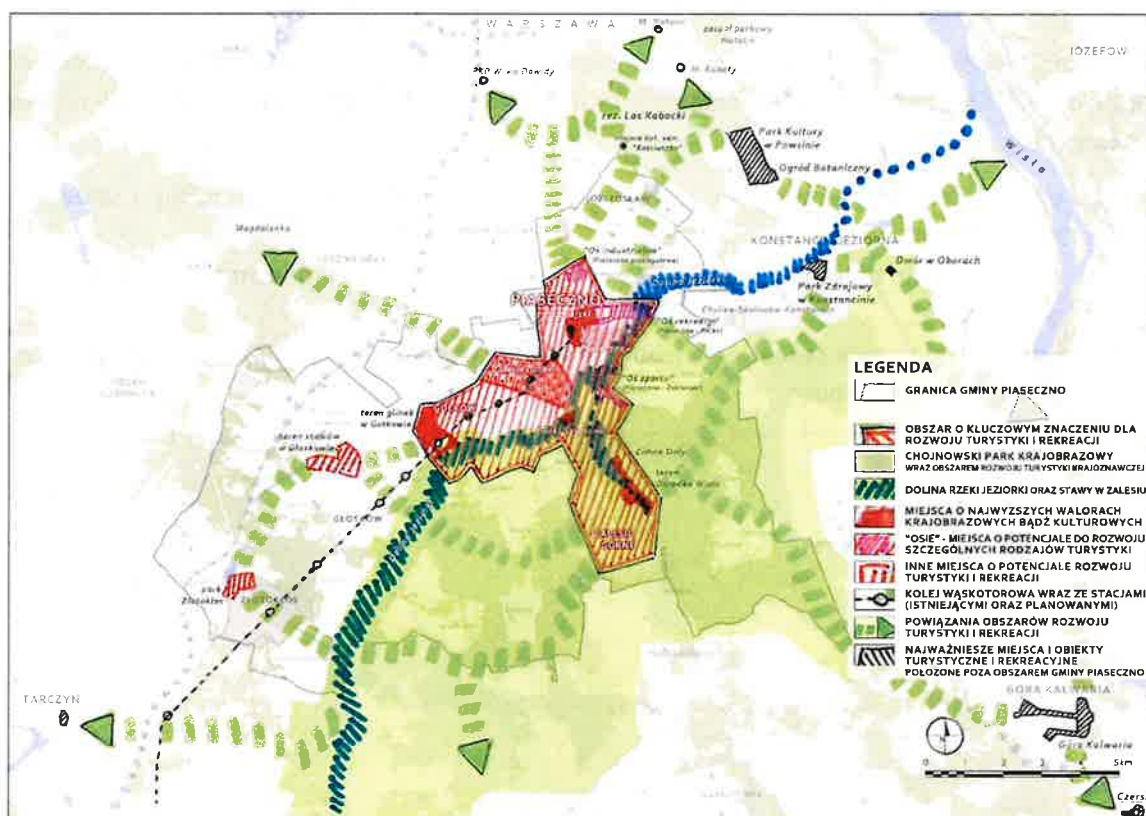

Rysunek 20. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – obszary strategicznej interwencji I

Źródło: opracowanie własne.

5. **polityka zarządzania doliną rzeki Jeziorki** (zintegrowana ochrona, rekreacja i retencja),
6. **ochrona powiązań przyrodniczych doliny Jeziorki z terenami wartościowymi przyrodniczo** położonymi na północny-zachód od doliny (utrzymanie terenów otwartych, ochrona wartościowej zieleni, rekreacja i retencja),

7. infrastruktura turystyczno-rekreacyjna (tworzenie i modernizacja terenów aktywnego wypoczynku),
8. węzły przesiadkowe (integracja transportu publicznego i mobilności),
9. poprawa jakości przestrzeni i funkcji społecznych w osiedlach wymagających modernizacji (z możliwością uwzględnienia osiedla Słowicza po uzgodnieniu zakresu działań).

Rysunek 21. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – obszary strategicznej interwencji II – potencjał turystyczno-rekreacyjny

Źródło: opracowanie własne.

W każdym z OSI przewidziano działania oraz efekty realizacji podejmowanych inicjatyw (tabele 4–10).

Tabela 13. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Centra lokalne

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- zwiększenie poczucia przynależności do lokalnej społeczności; - bliski dostęp do różnorodnych usług i infrastruktury; - zwiększenie integracji społecznej.	- stymulacja lokalnej przedsiębiorczości; - generowanie dodatkowych źródeł dochodu dla gminy; - tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze usługowym i handlowym.	- zmniejszenie problemów związanych z zanieczyszczeniem komunikacyjnym; - stworzenie nowych miejsc rekreacyjnych i spotkań społecznych; - zrównoważony rozwój urbanistyczny poprzez koncentrację inwestycji i usług w okolicach centrów lokalnych.

Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 14. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Modernizacja dzielnicy przemysłowej

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- zachowanie historycznej tożsamości jako części historii miasta; - potencjalne miejsce spotkań żywej społeczności twórczej; - dostęp do nowych atrakcji, terenów zieleni i usług publicznych.	- utrzymanie miejsc pracy i aktywności gospodarczej; - miejsce sprzyjające innowacjom i rozwojowi sektora nowych technologii; - miejsce, które przyciąga turystów i biznesmenów, generując dochód z turystyki i handlu.	- poprawa estetyki i funkcjonalności poprzez rewitalizację zaniedbanych terenów przemysłowych i ich przekształcenie w atrakcyjne przestrzenie miejskie; - zwiększenie zrównoważonego wykorzystania gruntów poprzez ich przekształcenie w obszary o różnorodnym przeznaczeniu; - stworzenia nowych przestrzeni publicznych, parków czy ścieżek rowerowych promujących zrównoważoną mobilność.

Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia urbanistyczne

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Odnowa istotnych przestrzeni publicznych

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
- organizacja wydarzeń kulturalnych w odnowionych przestrzeniach publicznych integruje społeczność i promuje kulturę; - nowe miejsca rekreacyjne i kulturalne wzmacniają dumę lokalnej społeczności; - tworzenie przestrzeni spotkań dla różnych grup społecznych zapobiega wykluczeniu społecznemu.	- wzrost atrakcyjności Piaseczna oraz ośrodków stanowiących centra lokalne przyciąga mieszkańców, turystów i inwestorów, wspierając lokalną gospodarkę; - promocja lokalnych produktów i usług przez targi i festiwale zwiększa dochody firm i wzmacnia lokalną markę; - poprawa otoczenia biznesowego i infrastruktury zwiększa konkurencyjność firm, sprzyjając rozwojowi sektora prywatnego i tworząc nowe miejsca pracy.	- renowacja zabytków i tworzenie nowoczesnych przestrzeni buduje tożsamość kulturową Piaseczna oraz ośrodków stanowiących centra lokalne; - zazielenienie i poprawa estetyki ulic podnosi jakość życia i atrakcyjność miejscowości; - przyjazne ścieżki dla pieszych i rowerzystów promują aktywny tryb życia i redukują emisję.

Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia urbanistyczne, Piaseczno od Nowa

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 16. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Polityka zarządzania doliną rzeki Jeziorki

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• zwiększenie świadomości ekologicznej na temat rzek. • edukacja uczniów o rzecznych ekosystemach poprzez zajęcia terenowe i projekty badawcze. • ekoturystyka jako narzędzie do edukacji o wartościach przyrodniczych rzeki i jej ochrony.	• rozwój turystyki tworzy nowe miejsca pracy. • stworzenie przyjaznych terenów nadrzecznych buduje pozytywny wizerunek gminy. • promocja ekoturystyki zachęca do zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych.	• stworzenie ram prawnych i planistycznych sprzyjających zrównoważonemu wykorzystaniu terenów nadrzecznych. • poprawa jakości wód rzecznych i ochrona ekosystemów wodnych. • udostępnienie rzeki mieszkańcom, zachowując równowagę między korzystaniem z niej a ochroną jej ekosystemu.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa/Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, opracowanie ekofizjograficzne, inwentaryzacja zasobów doliny rzeki	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 17. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Ochrona powiązań przyrodniczych doliny Jeziorki z terenami wartościowymi przyrodniczo położonymi na północny-zachód od doliny

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• zwiększenie świadomości ekologicznej na temat rzek i powiązań przyrodniczych. • edukacja dotycząca roli powiązań przyrodniczych w zwiększaniu bioróżnorodności i tworzenia lokalnych ekosystemów.	• Rozwój otwartych terenów rolnych tworzy nowe miejsca pracy. • stworzenie przyjaznych terenów otwartych i rekreacyjnych buduje pozytywny wizerunek gminy.	• stworzenie ram prawnych i planistycznych sprzyjających ochronie przed intensyfikacją zabudowy pomiędzy jednostkami osadniczymi. • poprawa jakości gleb i ochrona ekosystemów leśnych, łąkowych i rzecznych.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury/ Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, opracowanie ekofizjograficzne, inwentaryzacja zasobów dolin rzecznych	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 18. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• Zwiększenie dostępu do terenów rekreacyjnych i sportowych, sprzyjających aktywnemu stylowi życia i poprawie zdrowia mieszkańców. • Wzmacnianie integracji społecznej poprzez tworzenie przestrzeni spotkań, organizację	• Wsparcie lokalnej gospodarki poprzez rozwój usług turystycznych, gastronomicznych i rekreacyjnych. • Generowanie dodatkowych dochodów dzięki napływowi turystów i organizacji wydarzeń	• Przekształcanie i zagospodarowanie nieużytkowanych lub zdegradowanych terenów w funkcje rekreacyjne i krajobrazowe. • Poprawa dostępności poprzez rozwój infrastruktury

wydarzeń kulturalnych i sportowych. • Podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania dzięki lepszej ofercie spędzania czasu wolnego.	(np. festyny, zawody sportowe, wydarzenia kulturalne) • Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej terenów w sąsiedztwie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.	transportowej, w tym ścieżek pieszo-rowerowych i powiązań z transportem publicznym. • Wzmocnienie powiązań z Zielonym Pierścieniem Warszawy oraz ochrona walorów krajobrazowych i przyrodniczych poprzez zrównoważone zagospodarowanie.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury/ GOSiR	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium urbanistyczne	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 19. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Węzły przesiadkowe

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• poprawa dostępności transportu publicznego, umożliwiającą szybsze i łatwiejsze poruszanie się dla wszystkich grup społecznych; • zachęcenie do korzystania z transportu publicznego w celu redukcji emisji spalin, co korzystnie wpływa na zdrowie mieszkańców; • budowanie modelu zrównoważonej mobilności, który służy wszystkim mieszkańcom, niezależnie od wieku i statusu społecznego.	• wzrost atrakcyjności inwestycyjnej dzięki lepszej dostępności transportu publicznego; • stymulacja lokalnej przedsiębiorczości poprzez powstanie nowych punktów przesiadkowych w pobliżu przestrzeni handlowych i biznesowych; • zwiększenie konkurencyjności gospodarczej miasta poprzez ułatwiony dostęp do rynków i klientów dla lokalnych firm;	• rewitalizacja terenów miejskich poprzez modernizację i estetyzację przystanków i dworców; • ożywienie otoczenia węzłów przesiadkowych poprzez powstawanie nowych punktów usługowych i handlowych; • przystanki jako punkty orientacyjne w przestrzeni miejskiej.
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Mobilności /Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium komunikacyjne	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 20. Planowane działania i efekty realizacji w OSI Poprawa jakości przestrzeni i funkcji społecznych w osiedlach wymagających modernizacji z możliwością uwzględnienia osiedla Słowicza

społeczne	gospodarcze	przestrzenne
• Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez stworzenie estetycznych, bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni wspólnych. • Wzmacnianie więzi sąsiedzkich dzięki nowym terenom rekreacyjnym, placom zabaw, skwerom i miejscom integracji. • Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i komfortu (np.	• Wzrost wartości nieruchomości na terenie osiedla dzięki poprawie jego wizerunku i funkcjonalności. • Możliwość rozwoju drobnych usług lokalnych (np. punkty usługowe, kawiarenki, mały handel) w odpowiednio zagospodarowanych przestrzeniach. • Optymalizacja kosztów utrzymania infrastruktury poprzez	• Rozwój zieleni osiedlowej i terenów rekreacyjnych (np. skwery, BZI, ogrody społeczne). • Poprawa dostępności komunikacyjnej i pieszej, w tym lepsze powiązania z centrum Piaseczna i transportem publicznym. • Uporządkowanie przestrzeni osiedla, w tym eliminacja chaotycznego parkowania.

poprzez lepsze oświetlenie, monitoring, uporządkowanie ruchu).	modernizację systemów (np. retencja, energooszczędne oświetlenie).	
Podmiot odpowiedzialny	Gmina Piaseczno: Wydział Urbanistyki i Architektury	
Ramy strategiczne: plany strategii, programy, polityki, budżety, studia i analizy	miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium komunikacyjne	

Źródło: opracowanie własne.

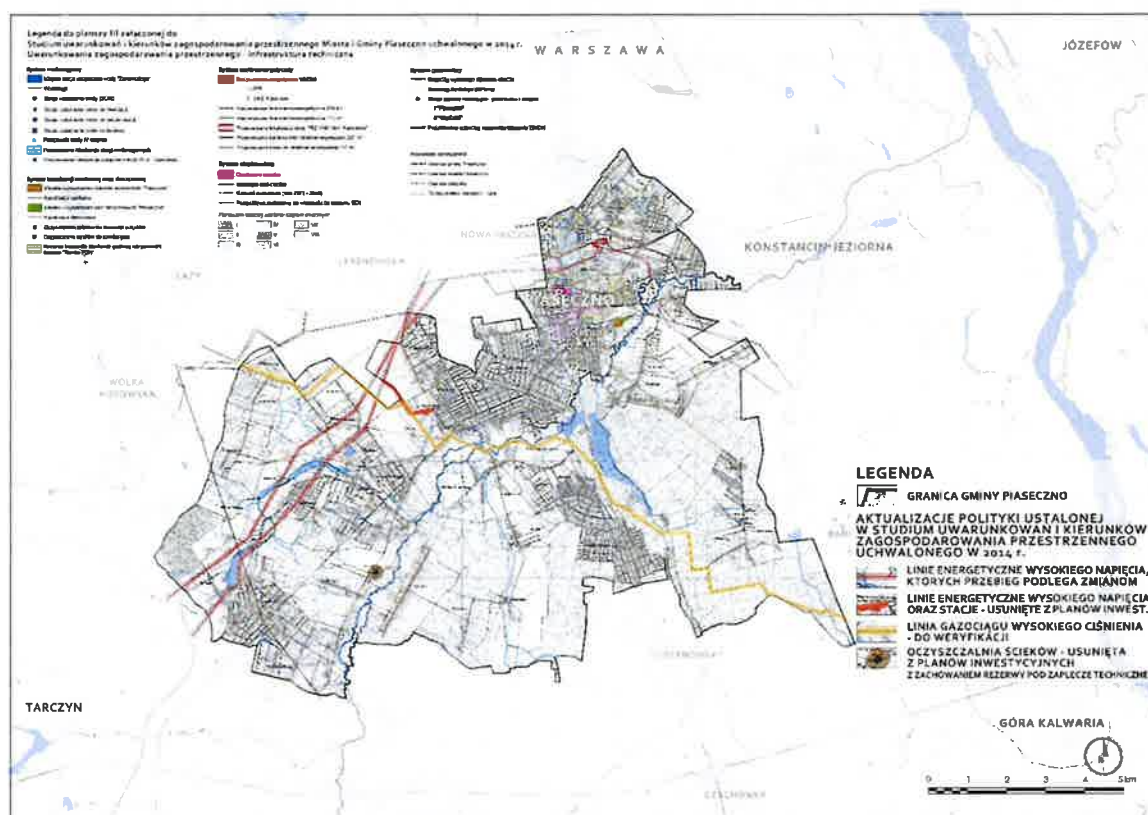
6.4.5. Sieci infrastruktury technicznej

W Gminie Piaseczno zostanie zachowana polityka rozwoju systemów infrastruktury technicznej wyrażona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą nr 1589/LII/2014 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 29 października 2014 r. Jednakże, z uwagi na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania prawne i faktyczne, w tym te związane z rozwojem metropolitalnym oraz potrzebami krajowymi i regionalnymi, polityka ta będzie aktywnie dostosowywana i uzupełniana o nowe inwestycje oraz zasady współpracy z gestorami sieci. Gmina Piaseczno jako integralna część Metropolii Warszawskiej, dąży do spójności swoich działań planistycznych z regionalnymi i krajowymi strategiami rozwoju infrastruktury.

Dotyczy to w szczególności:

- **Linii wysokiego napięcia:** Planowany przebieg linii wysokiego napięcia prowadzących w kierunku południowo-zachodnim (ze stacji GPZ w kierunku Szczaków) zostanie zmodyfikowany i dostosowany do przebiegu trasy S7. Odgałęzienie linii wysokiego napięcia w kierunku Kamionki zostało usunięte z planów inwestycyjnych.
- **Gazociągów wysokiego ciśnienia:** Zasadność realizacji gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700 jest obecnie weryfikowana przez przedsiębiorstwo gazowe.
- **Innych kluczowych systemów:** Rozwoju i modernizacji sieci wodociągowych, kanalizacyjnych (sanitarnych i deszczowych, w szczególności usunięcie z planów inwestycyjnych realizacji oczyszczalni ścieków "Runów PGR" z zachowaniem rezerwy pod zaplecze techniczne), ciepłowniczych oraz telekomunikacyjnych (w tym szerokopasmowych), zgodnie z potrzebami zrównoważonego rozwoju i nowej zabudowy

Powyższe działania mają na celu zapewnienie odpowiedniego uzbrojenia terenu dla planowanej zabudowy, minimalizowanie konfliktów przestrzennych, efektywne gospodarowanie przestrzenią oraz poprawę mobilności, dostępności i bezpieczeństwa energetycznego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz potrzebami obronności i bezpieczeństwa państwa. Zaplecze techniczne miasta i gminy Piaseczno zostało wyznaczone w rejonie istniejącej miejskiej oczyszczalni ścieków. Rozwój infrastruktury technicznej będzie również wspierał atrakcyjność inwestycyjną gminy oraz przyczyniał się do podniesienia jakości życia mieszkańców.

Rysunek 22. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – Sieci infrastruktury technicznej

6.5. Obszary strategicznej interwencji wynikające z dokumentów wyższego rzędu

Poza wskazanymi w poprzednim rozdziale obszarami strategicznej interwencji kluczowymi dla polityki lokalnej, Strategia uwzględnia istnienie OSI wyznaczonych na innych poziomach administracji. W tej części dokumentu wymienione są OSI krajowe, regionalne i ponadlokalne, które mogą mieć znaczenie dla rozwoju gminy Piaseczno.

6.5.1. OSI krajowe

Krajowe obszary strategicznej interwencji zostały wskazane w Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju oraz w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Są to: gminy zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Polska Wschodnia i Śląsk.

Gmina Piaseczno nie należy do żadnego typu krajowych OSI.

6.5.2. OSI regionalne

„Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+” identyfikuje dwa typy obszarów strategicznej interwencji: problemowe oraz bieguny wzrostu. Gmina Piaseczno, podobnie, jak cały obszar metropolii warszawskiej należy do obu tych typów:

- **OSI problemowe** – to obszar obejmujący region warszawski stołeczny w podziale na podregiony: warszawski wschodni, warszawski zachodni oraz miasto st. Warszawa.
- **OSI bieguny wzrostu** – obszar obejmujący miejskie obszary funkcjonalne, w tym Warszawy jako kluczowy biegun wzrostu.

Strategia wskazuje kluczowe działania podejmowane w poszczególnych OSI (Tabela 21).

Tabela 21. Planowane działania w OSI obejmujących gminę Piaseczno

OSI problemowe (podregion warszawski zachodni)	OSI bieguny wzrostu (MOF Warszawy)
• wsparcie bardziej trwałego i zrównoważonego rozwoju; • poprawa dostępności do infrastruktury komunalnej i usług społecznych.	• uporządkowanie gospodarki przestrzennej i przywrócenie ładu przestrzenne; • rozwój efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowym i niezmotoryzowanym; • działania ukierunkowane na poprawę jakości powietrza; • zwiększenie efektywności i dostępności do usług publicznych; • działania skupione na budowaniu konkurencyjności na bazie innowacji, cyfryzacji, przemysłu przyszłości, wysoko wykwalifikowanych kadr.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

6.5.3. OSI ponadlokalne

Projekt Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku przewiduje dwa obszary strategicznej interwencji, które dotyczą gminy Piaseczno:

1. **OSI – węzły transportowo-usługowe o znaczeniu metropolitalnym** – w Piasecznie wskazano jeden z dziewięciu takich węzłów. Zgodnie z zapisami strategii w tym OSI będą realizowane kierunek działań „Swoboda i bezpieczeństwo podróży” (rozwój metropolitalnej sieci P&R, węzłów przesiadkowych oraz efektywnego udziału metropolii warszawskiej w planowaniu inwestycji drogowych i kolejowych na poziomie ponadlokalnym).
2. **OSI – Zielony Pierścień Warszawy** – cała gmina Piaseczno należy do grona 59 gmin objętych tym OSI, w którym będą realizowane następujące kierunki działań: „Wysoka jakość środowiska”, „Zrównoważony system żywnościowy” oraz „Adaptacja i mitygacja zmiany klimatu”.

7. System realizacji strategii

7.1. Podmioty odpowiedzialne i wytyczne do sporządzania dokumentów wdrożeniowych

Strategia będzie realizowana przez:

1. Urząd gminy i jednostki mu podległe;
2. Wszystkie sołectwa;
3. Interesariuszy gminy, w tym: organizacje społeczne i pozarządowe, przedsiębiorców.

Strategia będzie wdrażana przez istniejące polityki, plany i programy przyjęte przez gminę i spójne z założeniami głównego dokumentu strategicznego.

W ramach systemu realizacji strategii, dla osiągnięcia celów operacyjnych, wyróżnia się dwie kluczowe kategorie działań, zapewniające spójność i efektywność wdrażania:

- Projekty flagowe stanowią strategiczne, często wieloletnie i interdyscyplinarne inicjatywy o wysokiej rozpoznawalności i znaczeniu dla rozwoju gminy, które są bezpośrednio przypisane do poszczególnych celów operacyjnych. Są one opisane poprzez konkretne cele i wskaźniki realizacji, a także są powiązane z istniejącymi dokumentami gminnymi, co podkreśla ich strategiczny charakter i osadzenie w bieżącej polityce gminy. Ich celem jest integracja i koncentracja wysiłków wokół kluczowych obszarów rozwoju, stanowiąc wizytówkę realizowanej polityki.
- Przedsięwzięcia to bardziej szczegółowe i operacyjne działania, które są przewidywane w ramach poszczególnych kierunków działań w obrębie każdego celu operacyjnego. Stanowią one konkretne kroki i zadania niezbędne do realizacji celów projektów flagowych oraz ogólnych kierunków rozwoju, przyczyniając się do osiągnięcia szerszych założeń strategicznych i wypełniając treścią ramy wyznaczone przez projekty flagowe.

Przygotowanie ewentualnych dodatkowych dokumentów wdrożeniowych powinno odbywać się przy zachowaniu poniższych zasad:

- partycypacji społecznej;
- współodpowiedzialności;
- równości głosu wszystkich sołectw i uwzględnianiu różnorodności ich potrzeb;
- poszanowania walorów gminy.

7.2. Ramy finansowe i źródła finansowania

Realizacja strategii gminy Piaseczno w największym zakresie będzie bazowała na budżecie gminnym. Wśród innych kluczowych źródeł znajdują się przede wszystkim publiczne środki wewnętrzne (wyższych szczebli terytorialnych) oraz zewnętrzne (Tabela 22).

Tabela 22. Źródła finansowania realizacji Strategii

Źródło finansowania	Uszczegółowienie
budżet gminy	roczne dochody gminy przekraczają w ostatnich latach regularnie 600 mln zł
publiczne środki zagraniczne	w tym zwłaszcza środki pochodzące z UE (m.in. realizacja ZIT metropolii warszawskiej 2021-2027+)
publiczne środki krajowe	tym m.in. środki budżetu państwa, państwowe fundusze celowe
budżet samorządu województwa mazowieckiego	w tym m.in. wojewódzkie programy wsparcia dla samorządów
środki prywatne	także inicjatywy realizowane w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego

Źródło: opracowanie własne.

7.3. System monitorowania

Realizacja strategii powinna przyczynić się do osiągnięcia różnorodnych efektów, których listę zawiera Załącznik nr 7. Oczekiwane zmiany, jakie powinny nastąpić w gminie w wyniku realizacji kierunków działań, są zaprezentowane w podziale na aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Wskazane w załączniku efekty mają charakter opisu oddziaływania strategii na sytuację w gminie.

Monitoring strategii służy również opisowi jej realizacji, jednak w sposób wyrażony wartościami wskaźników. Wskaźniki pomiaru osiągania celów strategicznych i operacyjnych wynikają z założenia corocznego zbierania i analizy danych dopasowanych do podejmowanej interwencji

Monitoring celów strategicznych oparty jest na wskaźnikach kontekstowych, pochodzących ze statystyki publicznej (Tabela 23).

Tabela 23. Monitoring celów strategicznych – wskaźniki kontekstowe ze statystyki publicznej

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa 2023	Wartość docelowa	Źródło
Inspirująca przestrzeń	Udział powierzchni objętej obowiązującymi MPZP w ogólnej powierzchni gminy (%)	68,5%	wzrost	BDL GUS
Innowacyjna gospodarka	Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej na 1000 osób	16,34	wzrost	
Kreatywne społeczeństwo	Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	4	wzrost	

Źródło: opracowanie własne.

Monitoring celów operacyjnych obejmuje wskaźniki produktu (Tabela 24) oraz wskaźniki kontekstowe, dla których źródłem jest badanie społeczne oraz statystyka publiczna (Tabela 25). Jednocześnie, w zależności od podejmowanej interwencji – w monitoringu będą brane pod uwagę wskaźniki przypisane do poszczególnych projektów flagowych.

Tabela 24. Monitoring celów operacyjnych – wskaźniki produktu

Cel	Wskaźniki
Rozwijamy swoje kompetencje	• liczba projektów ukierunkowanych na rozwój kompetencji mieszkańców; • liczba mieszkańców biorących udział w projektach edukacyjnych (szkoleniowych);
Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	• liczba projektów ukierunkowanych na wzmacnianie kapitału społecznego; • liczba projektów realizowanych we współpracy;
Mamy nowoczesne miejsca pracy	• liczba projektów ukierunkowanych na rozwój rynku pracy; • liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia gminy; • powierzchnia nowej / zmodernizowanej infrastruktury udostępnionej przedsiębiorcom (m²);
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	• liczba projektów ukierunkowanych na ochronę / właściwe zarządzanie zasobami gminy; • długość wybudowanej infrastruktury służącej ochronie środowiska przyrodniczego (km); • powierzchnia nowych / zabezpieczonych terenów biologicznie czynnych (m²);
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki	• liczba projektów ukierunkowanych na poprawę jakości / dostępu do usług; • powierzchnia rozbudowanej / zmodernizowanej infrastruktury (m²).

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 25. Monitoring celów operacyjnych – wskaźniki kontekstowe

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa 2023	Wartość docelowa	Źródło
Rozwijamy swoje kompetencje	% mieszkańców deklarujących, że w ostatnim roku podnieśli swoje kompetencje	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców zadowolonych z jakości usług edukacyjnych oferowanych na terenie gminy	-		
	średni wynik egzaminu maturalnego% (j. polski, matematyka, j. angielski)	76,7% (ob. w.) 71,5% (m.) (2024)		CKE
Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	% mieszkańców deklarujących przywiązanie do gminy	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców deklarujących uczestniczenie w oddolnych inicjatywach społecznych	-		
	% mieszkańców deklarujących wzrost świadomości w zakresie dziedzictwa kulturowego gminy w wyniku działań podejmowanych lokalnie	-		
	zgłoszone projekty w budżecie obywatelskim na 100 tys. mieszkańców	53	wzrost	BDL GUS
Mamy nowoczesne miejsca pracy	% mieszkańców zadowolonych ze swojego miejsca pracy na terenie gminy	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców prowadzących własną działalność gospodarczą na terenie gminy	-		
	udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie	2,1%	spadek	BDL GUS

Cel	Wskaźnik	Wartość bazowa 2023	Wartość docelowa	Źródło
	mieszkańców w wieku produkcyjnym (%)			
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	% mieszkańców uważających, że żyje w zadbanej gminie	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców zauważających poprawę jakości środowiska przyrodniczego w gminie	-		
	odpady z gospodarstw z domowych zebrane selektywnie (%)	53,1%	wzrost	BDL GUS
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki	% mieszkańców zadowolonych z dostępu do usług na terenie gminy	-	wzrost	barometr społeczny
	% mieszkańców czujących się bezpiecznie w gminie	-		
	% mieszkańców zadowolonych z obsługi w urzędzie gminy	-		
	% mieszkańców zadowolonych z funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie gminy	-		
	mieszkania na 1000 mieszkańców	461,1	wzrost	BDL GUS

Źródło: opracowanie własne.

8. Spójność z dokumentami wyższego rzędu

Spójność założeń niniejszego dokumentu została przeanalizowana w odniesieniu do:

- strategii ponadlokalnej obejmującej obszar gminy Piaseczno, służącej wydatkowaniu funduszy europejskich, tj. strategii zintegrowanych inwestycji terytorialnych dla metropolii warszawskiej na okres 2021-2027+;
- strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku (dokument w fazie projektu – przed konsultacjami społecznymi);
- strategii regionalnej, tj. strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+;
- strategii krajowych – Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030+.

Spójność dokumentów była analizowana w sposób bardzo szczegółowy, uwzględniając zarówno bezpośrednie (literalne) pokrywanie się celów i kierunków działań, jak i pośrednie (wynikające z kontekstu zapisów). Ze względu na fakt, iż w Strategii należy wykazać spójność, w dalszej części dokumentu znajdują się tabele obrazujące efekty analizy uogólnione, czyli wskazujące obszary, w których Strategia gminy Piaseczno jest spójna z celami przygotowanymi w dokumentach wyższego rzędu.

8.1. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+ określa dwa cele, w ramach których realizowane mają być założenia wykorzystania funduszy europejskich dla województwa mazowieckiego. Bezpośrednią spójność zachowują z nimi trzy cele operacyjne zapisane dla gminy Piaseczno w perspektywie 2040 roku (Tabela 26):

- podniesienie jakości i dostępności usług edukacyjnych – przede wszystkim w zakresie rozwoju infrastruktury i usług w zakresie edukacji formalnej, które podjęte zostały w celu „Rozwijamy swoje kompetencje”;
- poprawa jakości przestrzeni – cel ten podejmuje dwa zagadnienia, tj. rozwój komunikacji oraz ochronę środowiska przyrodniczego, dlatego wykazuje spójność z dwoma celami operacyjnymi dla gminy Piaseczno.

Tabela 26. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami ZIT MW 2021-2027+ (zaznaczona kolorem)

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Cele ZIT MW 2021-2027+	
	Podniesienie jakości i dostępności usług edukacyjnych	Poprawa jakości przestrzeni
Rozwijamy swoje kompetencje		
Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny		
Mamy nowoczesne miejsca pracy		
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy		
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki		

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.

8.2. Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku – projekt

Cele operacyjne gminy Piaseczno zachowują pełną spójność z celami strategicznymi metropolii warszawskiej (Tabela 27). Każdy z celów operacyjnych tematycznie odpowiada przynajmniej jednemu z metropolitalnych celów strategicznych. Poza ogólną tematyką poszczególnych zapisów, warto zwrócić także uwagę na spójność związaną z bardziej szczegółowymi działaniami, które w sposób bezpośredni do siebie nawiązują (np. Piaseczno jako „hub kultury”).

Tabela 27. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami strategicznymi metropolii warszawskiej 2040 (zaznaczona kolorem)

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Cele strategiczne – metropolia warszawska 2040			
	Efektywne partnerstwo	Wygodna przestrzeń	Elastyczna odporność	Konkurencyjna otwartość
Rozwijamy swoje kompetencje				
Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny				
Mamy nowoczesne miejsca pracy				
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy				
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki				

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku.

Spójność widoczna jest także na płaszczyźnie porównania celów operacyjnych gminy Piaseczno z kierunkami horyzontalnymi zapisanymi w strategii metropolii warszawskiej (Tabela 28). Metropolitalne kierunki horyzontalne w sposób przekrojowy oddziałują na realizację celów strategicznych metropolii warszawskiej, tym samym wpływając także bezpośrednio na cele gminy Piaseczno.

Tabela 28. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z horyzontalnymi kierunkami działań metropolii warszawskiej 2040 (zaznaczona kolorem)

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Kierunki działań horyzontalne – metropolia warszawska 2040	
	SMART administracja	wysokie standardy metropolitalne
Rozwijamy swoje kompetencje		
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny		
Mamy nowoczesne miejsca pracy		
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy		
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki		

Zródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku.

8.3. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+

W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ zapisano 5 celów rozwoju regionu. Wszystkie cele operacyjne dla gminy Piaseczno wpisują się w założenia strategii regionalnej (Tabela 29). Najbardziej horyzontalny charakter względem dokumentu wojewódzkiego ma cel operacyjny „Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki”, którego treść dotyka czterech celów regionalnych.

Tabela 29. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami rozwoju województwa mazowieckiego (zaznaczona kolorem)

Cele operacyjne Piaseczno 2040	Cele rozwoju województwa mazowieckiego 2030+				
	Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze	Dostępne i mobilne Mazowsze	Zielone, niskoemisyjne Mazowsze	Mazowsze zintegrowane społecznie	Mazowsze bogate kulturowo
Rozwijamy swoje kompetencje					
Wzmacniany istniejący kapitał społeczny					
Mamy nowoczesne miejsca pracy					
Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy					
Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki					

Zródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

8.4. Strategie krajowe: SOR i KSRR 2030

Specyfika dokumentów krajowych powoduje, że nie można mówić o pełnej spójności założeń Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju z celami operacyjnymi dla gminy Piaseczno (Tabela 30). Spójność widoczna jest zwłaszcza tam, gdzie:

- strategia krajowa dotyczy terytorializacji zagadnień i spójności rozwoju, także w skali lokalnej (ze względu na OSI nie zawsze jest to spójność terytorialna);
- rozwój celów szczegółowych / obszarów strategicznych zapisanych w SOR bezpośrednio oddziałuje na realizację celów operacyjnych Piaseczna.

Tabela 30. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami szczegółowymi i obszarami strategicznymi SOR (zaznaczona kolorem)

Cele szczegółowe i obszary strategiczne SOR	Cele operacyjne Piaseczno 2040				
	Rozwijamy swoje kompetencje	Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	Mamy nowoczesne miejsca pracy	Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki
Cel szczegółowy I					
Reindustrializacja					
Rozwój innowacyjnych firm					
Małe i średnie przedsiębiorstwa					
Kapitał dla rozwoju					
Ekspansja zagraniczna					
Cel szczegółowy II					
Spójność społeczna					
Rozwój zrównoważony terytorialnie					
Cel szczegółowy III					
Prawo w służbie obywatelom i gospodarce					
Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem					
E-państwo					
Finanse publiczne					
Efektywność wykorzystania środków UE					
Obszary wspierające					
Kapitał ludzki i społeczny					
Cyfryzacja					
Transport					
Energia					
Środowisko					
Bezpieczeństwo narodowe					

Zródło: opracowanie własne na podstawie Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Podobny charakter spójności można wykazać z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (Tabela 31). Pierwsza część celu szczegółowego I KSRR 2030 dotyczy terytorializacji i obszarów strategicznej interwencji, do których nie należy gmina Piaseczno. W pozostałych dwóch celach szczegółowych spójność dotyczy zagadnień, których rozwój można przełożyć na poziom lokalny.

Tabela 31. Spójność celów operacyjnych Piaseczno 2040 z celami szczegółowymi i kierunkami interwencji KSRR 2030

Cele szczegółowe i kierunki interwencji KSRR 2030	Cele operacyjne Piaseczno 2040				
	Rozwijamy swoje kompetencje	Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny	Mamy nowoczesne miejsca pracy	Odpowiedzialnie korzystamy z zasobów gminy	Mamy wysokiej jakości usługi w zasięgu ręki
Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym					
Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo					
Zwiększanie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze					
Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska					
Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych					
Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów					
Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych					
Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego					
Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym					
Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach					
Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie					
Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem					
Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym					
Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych					
Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej					

Zródło: opracowanie własne na podstawie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

9. Strategiczna ocena środowiskowa i ewaluacja ex-ante

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem o dużym poziomie ogólności, wynikające z niej cele strategiczne i operacyjne nie generują oddziaływania na środowisko. Dopiero projekty realizacyjne mogą generować oddziaływania na środowisko i w zależności od swojej specyfiki oddziaływanie to może być negatywne albo pozytywne.

Jednym z kluczowych kierunków planowanego w strategii rozwoju jest dbałość o środowisko naturalne biorąc pod uwagę dokumenty strategiczne, położenie Piaseczna oraz uwarunkowania jakie panują na terenie gminy. Dokument zakłada maksymalną ochronę terenów otwartych, uznanie doliny rzeki Jeziorki za obszar interwencji strategicznej, co jest szczególnie odzwierciedlone w modelu funkcjonalno-przestrzennym. Potencjał gminy Piaseczno związany jest z jej wartościami przyrodniczymi oraz kulturowymi. Odpowiedzialne korzystanie z zasobów powinno dotyczyć wszystkich grup społecznych i zawodów, tj. mieszkańców w każdym wieku, przedsiębiorców czy turystów. Walory gminy, odpowiednio zadbane i racjonalnie wykorzystywane mogą stanowić potencjał do wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców, ale także dla osób przyjeżdżających z zewnątrz. Działaniem spajającym zagadnienia środowiskowe, kulturowe i funkcjonalne gminy jest kompleksowe podejście do tworzenia i wdrażania polityki przestrzennej, zgodnie z założeniami ładu przestrzennego i estetyki w przestrzeni publicznej. Istotna w tym zakresie jest także adaptacja do dynamicznych zmian, które zachodzą nie tylko w przestrzeni, ale także w środowisku naturalnym (zmiany klimatyczne).

W strategii zwrócono szczególną uwagę na wzrastającą świadomość ekologiczną mieszkańców, która obliuguje samorząd gminy do podjęcia działań związanych z potrzebą wyważenia ochrony terenów cennych przyrodniczo i ich dostępności, szczególnie w zakresie opracowania strategii dla rzeki Jeziorki – jednego z głównych ciągów ekologicznych. Ochrona zasobów przyrodniczych gminy jest jednym z kluczowych kierunków w opracowywanym dokumencie, który zakłada odtworzenie tzw. zielonego pierścienia i zielonych powiazań. Tereny otwarte, w tym: rolnicze, użytki zielone i inne podlegające presji inwestycyjnej wymagają rozważnej polityki w zakresie dopuszczenia ich zabudowy, co będzie podlegało szczególnej analizie. Walory wypoczynkowe gminy stanowią mieszkankę naturalnych warunków przyrodniczych i realizacji licznych inwestycji, które wraz z dostosowaną infrastrukturą turystyczno-wypoczynkową będą służyły realizacji idei zielonego rozwoju.

Dokument nie wprowadza zmian powodujących negatywne oddziaływanie na środowisko a ochrona zasobów przyrodniczych, racjonalne gospodarowanie nimi jest jednym z kluczowych kierunków działań jakie wprowadzone są w strategii. Cele strategiczne i operacyjne są opracowane w taki sposób by minimalizować negatywne skutki rozwoju gminy takich jak np. urbanizacja (szeroko rozumiana), tak by jej oddziaływanie było jak najmniejsze. By tworzące się jednostki osadnicze rozwijały się w duchy miasta dostępnego, niskoemisyjnego i proekologicznego. Nie przewiduje się także by uchwalenie strategii oraz jej wdrażanie niosło za sobą oddziaływania skumulowane czy transgraniczne.

Dokument strategii nie ustala usytuowania, rodzaju i skali przedsięwzięć jakie będą na jej podstawie realizowane, określa cele strategiczne, z których wynikają cele operacyjne a z nich

kierunki działań jakie powinny zostać podjęte. Kierunki będą realizowane na trzech płaszczyznach: społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Dopiero na etapie realizacji danego przedsięwzięcia w sytuacji, gdy będzie to wymagane przepisami prawa będą przeprowadzana strategiczne oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym w dniu 14 kwietnia 2024 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie z wnioskiem o odstąpienie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Obydwa organy przychyliły się do wniosku i opiniami znak: WOOS-III.410.223.2024.JD z dnia 10 lipca 2024 r. oraz znak: ZS.7040.42.2024 z dnia 11 czerwca 2024 r. stwierdziły brak konieczności przeprowadzenia ww. oceny.

Ewaluacja ex-ante

Zgodnie z art. 10a ust. 2 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju – przed jej przyjęciem – przeprowadza uprzednią ewaluację. Jej celem jest procesu strategicznego i jego efektu w formie projektu strategii, dzięki czemu możliwe będzie wdrożenie zmian skutkujących poprawą jakości dokumentu.

Projekt strategii został poddany analizie krytycznej wykonanej przez zespół niezależnych ewaluatorów, którzy nie byli zaangażowani w proces tworzenia dokumentu.

Analiza polegała na jego ocenie zgodności projektu oraz procesu strategicznego z przepisami prawa a także ocenie projektu w kontekście czterech kryteriów: trafności, spójności, efektywności, skuteczności. W ramach poszczególnych kryteriów odpowiadano na pytania ewaluacyjne.

Tabela 32. Kryteria i pytania ewaluacyjne

Kryteria ewaluacyjne	Pytania ewaluacyjne
Trafność	Czy cele trafnie odpowiadają na zidentyfikowane wyzwania wynikające z sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy?
Spójność	Czy cele są powiązane z wizją?
	Czy logika struktury celów jest poprawna i zrozumiała (czytelna)?
	Czy kierunki działań są spójne wewnętrznie i czy nie występują między nimi sprzeczności?
Przewidywana efektywność	Czy wskazane w strategii kluczowe aspekty polityki przestrzennej zostały odpowiednio odzwierciedlone w celach?
	Czy cele i kierunki działań są spójne z celami kluczowych nadrzędnych strategii i programów?
Przewidywana skuteczność	Czy system realizacji strategii zapewnia odpowiedni potencjał do wdrożenia założeń?
	Czy charakterystyka celów i kierunków działań zapewnia odpowiedni potencjał do realizacji strategii (zgodnie z filtrem SMART)?

Zarówno proces strategiczny, jak i będący jego rezultatem dokument w formie Strategii charakteryzują się zgodnością z prawem oraz wysoką jakością oraz zgodnością z dobrymi praktykami.

Tabela 33. Kluczowe wnioski i rekomendacje wynikające z ewaluacji ex ante

Lp	Wnioski	Rekomendacje
1	Projekt nie budzi istotnych zastrzeżeń pod względem prawnym, zawiera wszystkie wymagane ustawami elementy, a sama struktura dokumentu jest logiczna oraz umożliwia sprawną identyfikację jego kluczowych elementów.	Dbając o pełną kompletność pod względem prawnym warto silniej uwzględnić „główne elementy infrastruktury społecznej” w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Samą strukturę dokumentu można zaś poprawić poprzez rozróżnienie nazewnictwa kategorii grafik.
2	Diagnoza została przygotowana rzetelnie a wnioski z niej stanowią jakościowy wkład do strategii. Zwieńczeniem warstwy diagnostycznej jest analiza SWOT, która wyraźnie przekłada się na cele. Zauważalne są także powiązania między celami a kluczowymi trendami „zewnątrznymi”.	Nie rekomenduje się zmian w części diagnostycznej.
3	Zastosowany układ celów, mimo że nie wpisuje się w pełni w tradycyjną strukturę o charakterze „drzewa”, to jest logiczny i czytelny a jego mocną stroną jest podkreślanie roli współzależności między celami. Układ można jednak poprawić poprzez uproszczenie nazwy jednego z kierunków.	W celu poprawy struktury celów i jej czytelności rekomenduje się: • zmianę nazwy kierunku „Dziedzictwo kultury i dziedzictwo niematerialne” na „Dziedzictwo kultury”, • zmianę kolejności pozycjonowania tabel z projektami w opisie kierunków działań, obecne rozwiązanie może sugerować, że projekty są wyżej w hierarchii od przedsięwzięć.
4	Strategia jest spójna wewnętrznie. Powiązania między celami a wizją i celami a wymiarem przestrzennym są wyraźne, a kierunki działań się uzupełniają i nie wykazują istotnych sprzeczności między sobą (należy przy tym mieć na uwadze potencjalne konflikty między celami gospodarczymi i środowiskowymi). Wykryto jednak rozbieżności w układzie jednego z celów, który jest różny w różnych częściach dokumentu.	Zaleca się: • ujednolicenie nazw kierunków działań w ramach celu „Wzmacniamy istniejący kapitał społeczny” w całym dokumencie, • zadbanie o czytelność przygotowanych map (jeśli zmiana nie jest możliwa w samym dokumencie, to materiały w lepszej rozdzielczości powinny zostać do niego załączone) – przeglądu pod tym względem wymagają też inne grafiki, • wzbogacenie ustaleń i rekomendacji o objaśnienie logiki ich wyznaczania (wyjaśniając odrębność roli tych elementów).
5	Strategia charakteryzuje się wysoką spójnością zewnętrzną z kluczowymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym oraz metropolitalnym.	Poziom spójności zewnętrznej nie wymaga zmian w układzie celów.
6	Strategia stwarza podstawy do skutecznej realizacji zakładanych celów. Analiza z wykorzystaniem filtra SMART wykazała jednak, że warto wdrożyć pewne rozwiązania w celu poprawy precyzyjności celów.	Zaleca się korekty mające na celu zwiększenie precyzyjności wybranych projektów flagowych oraz kierunków.
7	System realizacji wzmacnia potencjał efektywnego wdrażania strategii, ale wymaga rewizji jego wybranych założeń. Problematyczne może okazać uznanie projektów jako kluczowe ogniwo systemu, co wydaje się nie być odpowiednio odzwierciedlone w planie strategicznym. Silnym punktem jest wzmocnienie monitoringu o badanie własne, możliwe są jednak modyfikacje mogące ograniczyć potencjalne ryzyka.	W celu poprawy systemu realizacji zaleca się: • silniejsze określenie założeń pozwalających na kontynuację aktualnego etapu wdrażania projektów – przykładowym pomysłem jest określenie sposobu tworzenia i wdrażania projektów w formie orientacyjnego planu – rozwiązanie to wiąże się jednak z ryzykiem nadmiernego „usztynienia” Strategii, dlatego wskazuje się dodatkowo dwa rozwiązania alternatywne, zakładające zmianę charakteru projektów: 1) uznanie projektów za „przykładowe”, 2) podzielenie projektów na flagowe (priorytetowe) oraz przykładowe (dzięki czemu modyfikowalne), • określenie, kiedy przeprowadzone zostanie pierwsze badanie społeczne, • uzupełnienie informacji o źródłach danych i wartościach docelowych w przypadku wskaźników produktu, • silniejsze uwzględnienie w systemie monitoringu kierunków „Świadomość ekologiczna” i „Nowoczesne sektory” oraz sprecyzowanie zapisów części wskaźników, • zwrócenie uwagi na trudności interpretacyjne wskaźników uwzględniających podmioty nowo zarejestrowane.

Wykorzystanie wniosków i rekomendacji z ewaluacji:

Wszystkie wnioski z ewaluacji zostały poddane analizie i były one zasadne. Dokumenty wymagały niewielkiej korekty co zostało wykonane - projekt strategii został uaktualniony oraz poprawiany zgodnie z zawartymi w ewaluacji rekomendacjami. Dokonano korekty w zakresie:

- Uspójnienia nazewnictwa oraz używanych pojęć w dokumencie, w tym kierunków przedstawionych w rozdziale 5;
- Poprawy czytelności legend w mapach (w większej skali umieszczono jako załączniki do projektu);
- Uzupełnienia treści map o elementy obowiązkowe - obszary strategicznej interwencji;
- Rozszerzenia objaśnienia sposobu wyznaczania ustaleń i rekomendacji.
- Rezygnacji z określenia "projekty flagowe";
- Wprowadzenia zmiany w części dotyczącej systemu monitorowania realizacji strategii.

10. Proces przygotowania Strategii

Prace nad Strategią zostały zainicjowane uchwałą Rady Miejskiej w Piasecznie Nr 1435/LXXVI/2023 z dnia 18 października 2023 r. Proces tworzenia dokumentu był od samego początku uspołeczniony. W latach 2023-2025 przeprowadzono szereg działań, w które włączani byli różni interesariusze. Poniżej wskazano kluczowe etapy procesu strategicznego:

- Nawiązanie współpracy z opiekunami merytorycznymi procesu strategicznego: prof. Wojciechem Dziemianowiczem i dr Magdaleną Cybulską;
- Marzec 2023 r. Określenie wizji rozwoju gminy;
- Marzec – kwiecień 2023 r. Przygotowanie i przeprowadzenie siedmiu debat tematycznych, w których uczestniczyli zaproszeni specjaliści oraz mieszkańcy gminy (debaty były transmitowane w internecie). Tematy podejmowane w trakcie debat, to:
 - "Piaseczno w podróży",
 - "Piaseczno zagospodarowane",
 - "Piaseczno klimatycznie odporne",
 - "Piaseczno wielopokoleniowe",
 - "Piaseczno w zdrowiu i kondycji",
 - "Piaseczno i gospodarka przyszłości",
 - "Piaseczno i kompetencje przyszłości",
- Marzec – listopad 2023 r. – prace nad syntezą diagnozy;
- Maj – czerwiec 2023 r. – dwie tury warsztatów, które odbywały się w czterech grupach: przedstawiciele Rady Miejskiej i Sołtysi, Seniorzy oraz Młodzież, Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy. Warsztaty były poświęcone wypracowaniu celów i wstępnych kierunków działań;
- Czerwiec 2023 – marzec 2024 r. – prace wewnątrz Urzędu Miasta i Gminy nad wypracowaniem struktury celów i kierunków działań, spotkania wewnątrz urzędu;
- Lipiec – wrzesień 2024 – wewnętrzne konsultacje projektu Strategii w części wizji, wniosków z diagnozy strategicznej, celów i kierunków działań (wewnątrz urzędu);
- Sierpień 2024 – luty 2025 r. – prace nad modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- Maj – czerwiec 2025 r. – konsultacje społeczne oraz przeprowadzenie ewaluacji ex ante projektu Strategii;
- Czerwiec – lipiec 2025 r. – opracowanie raportu z konsultacji oraz ustosunkowanie się do nadesłanych uwag;
- Sierpień 2025 r. – opiniowanie projektu Strategii przez Zarząd Województwa Mazowieckiego oraz opracowanie projektu Strategii do przedłożenia Radzie Miejskiej Piaseczna.
- Uchwalenie Strategii rozwoju Piaseczna do 2040 roku przez Radę Miejską Piaseczna.

11. Literatura

Digital Economy and Society Index (DESI) 2021 – Poland, Komisja Europejska.

Dziemianowicz W.(red.), 2024, *Diagnoza strategiczna na potrzeby Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku*, Warszawa.

Dziemianowicz W., Jurkiewicz I. (red.), 2023a, *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy światowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Dziemianowicz W., Jurkiewicz I. (red.), 2023b, *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy europejskie i krajowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Piaseczno na lata 2022-2025, 2022, Piaseczno.

Innowacyjne Mazowsze, 2022, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego, Warszawa.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, 2019, Warszawa.

Piaseczno dla klimatu. Przedsięwzięcia gminy w zakresie ochrony środowiska i ograniczenia zmian klimatycznych, 2019, Urząd Miasta i Gminy Piaseczno.

Piaseczno przedsiębiorcze, prezentacja UMiG Piaseczno.

Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+, 2013, TRAKO, Warszawa, Wrocław.

Program bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie gminy Piaseczno, 2022, Piaseczno.

Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2016 roku, 2019, GUS (baza danych).

Raport o stanie Gminy Piaseczno w roku 2021, 2022, Urząd Miasta i Gminy Piaseczno.

Raport z badania „Ocena stanu zdrowia oraz określenie oczekiwań zdrowotnych mieszkańców miasta i gminy Piaseczno”, 2016, Ośrodek Sondaży Społecznych OPINIA Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC, Warszawa.

Regional Innovation Scoreboard 2021, 2021, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

Stelmaszewska N., Dawid W., Jarczewski W., Sykała Ł., Stokowski M., Dziemianowicz W., 2023, *Megatrend: reorganizacja przestrzeni*, [w]: W. Dziemianowicz, I. Jurkiewicz (red.), *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście Koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy europejskie i krajowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.), 2017, Warszawa.

Strategia Oświaty Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2021-2030.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+, 2022, Biuro Planowania Rozwoju Mazowsza, Warszawa.

Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku – projekt.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+, UM Warszawa, Stowarzyszenie Metropolia Warszawa.

Sykata Ł., Jarczewski W., Stokowski M., Dziemianowicz W., Koj J., Dawid W., Jurkiewicz I., 2023, *Megatrend: wzrost globalnych problemów społecznych*, [w]: W. Dziemianowicz, I. Jurkiewicz (red.), *Megatrendy społeczno-gospodarcze w kontekście koncepcji Rozwoju Kraju 2050. Trendy europejskie i krajowe*, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa–Kraków.

Studium komunikacyjne Piaseczna ze szczególnym uwzględnieniem strefy śródmiejskiej, 2019, TransEko, Warszawa.

Wskaźniki dostępności terytorialnej mieszkańców Polski do wybranych obiektów użyteczności publicznej, 2019, GUS (baza danych).

Baza danych geoprzestrzennych GDOŚ

Baza UKE

<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

<https://bip.piaseczno.eu/artykuly/316/mapa-solectw>

<https://czujnikimiejskie.pl/public/piaseczno/>

<https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

<https://mapbook.uke.gov.pl>

<https://mapy.piaseczno.eu/mobilnosc/>

<https://parkiotwock.pl>

<https://piaseczno.eu/category/piaseczno-odnowa/>

<https://piaseczno.eu/rusza-system-miejskich-parkingow-platnych/>

<https://um.warszawa.pl/waw/metropolia-warszawska>

<https://www.nieruchomosci-online.pl/porady/ceny-nieruchomosci-w-warszawie-i-okolicy-grudzien-2022-raport-lokalny-22284.html>

12. Spisy

TABELA 1. MOCNE I SŁABE STRONY GMINY PIASECZNO.....	35
TABELA 2. SZANSE I ZAGROŻENIA W OTOCZENIU GMINY.....	36
TABELA 3. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	62
TABELA 4. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	63
TABELA 5. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	64
TABELA 6. ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO W ROZUMIENIU USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 R. O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM (Dz. U. z 2024 R. POZ. 1130 ZE ZM.) – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	65
TABELA 7. ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO (CP) – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	66
TABELA 8. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	67
TABELA 9. ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	68
TABELA 10. ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO (PMZOŚ) – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	68
TABELA 11. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	69
TABELA 12. ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI ORAZ OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI – USTALENIA I REKOMENDACJE.....	70
TABELA 13. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI CENTRA LOKALNE.....	79
TABELA 14. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI MODERNIZACJA DZIELNICY PRZEMYSŁOWEJ.....	80
TABELA 15. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI ODNOWA ISTOTNYCH PRZESTRZENI PUBLICZNYCH.....	80
TABELA 16. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI POLITYKA ZARZĄDZANIA DOLINĄ RZeki JEZIORKI.....	81
TABELA 17. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI OCHRONA POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH DOLINY JEZIORKI Z TERENAMI WARTOŚCIOWYMI PRZYRODNICZO POŁOŻONYMI NA PÓŁNOCNY-ZACHÓD OD DOLINY.....	81
TABELA 18. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNO-REKREACYJNA.....	81
TABELA 19. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI WĘZŁY PRZESIADKOWE.....	82
TABELA 20. PLANOWANE DZIAŁANIA I EFEKTY REALIZACJI W OSI POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI I FUNKCJI SPOŁECZNYCH W OSIEDLACH WYMAGAJĄCYCH MODERNIZACJI Z MOŻLIWOŚCIĄ UWZGLĘDNIENIA OSIEDLA SŁOWICZA.....	82
TABELA 21. PLANOWANE DZIAŁANIA W OSI OBEJMUJĄCYCH GMINĘ PIASECZNO.....	85
TABELA 22. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII.....	88
TABELA 23. MONITORING CELÓW STRATEGICZNYCH – WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE ZE STATYSTYKI PUBLICZNEJ.....	88
TABELA 24. MONITORING CELÓW OPERACYJNYCH – WSKAŹNIKI PRODUKTU.....	89
TABELA 25. MONITORING CELÓW OPERACYJNYCH – WSKAŹNIKI KONTEKSTOWE.....	89
TABELA 26. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI ZIT MW 2021-2027+ (ZAZNACZONA KOLOREM).....	92
TABELA 27. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI STRATEGICZNYMI METROPOLII WARSZAWSKIEJ 2040 (ZAZNACZONA KOLOREM).....	92
TABELA 28. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z HORYZONTALNYMI KIERUNKAMI DZIAŁAŃ METROPOLII WARSZAWSKIEJ 2040 (ZAZNACZONA KOLOREM).....	93
TABELA 29. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO (ZAZNACZONA KOLOREM).....	93
TABELA 30. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI SZCZEGÓŁOWYMI I OBSZARAMI STRATEGICZNYMI SOR (ZAZNACZONA KOLOREM).....	94

TABELA 31. SPÓJNOŚĆ CELÓW OPERACYJNYCH PIASECZNO 2040 Z CELAMI SZCZEGÓŁOWYMI I KIERUNKAMI INTERWENCJI KSRR 2030

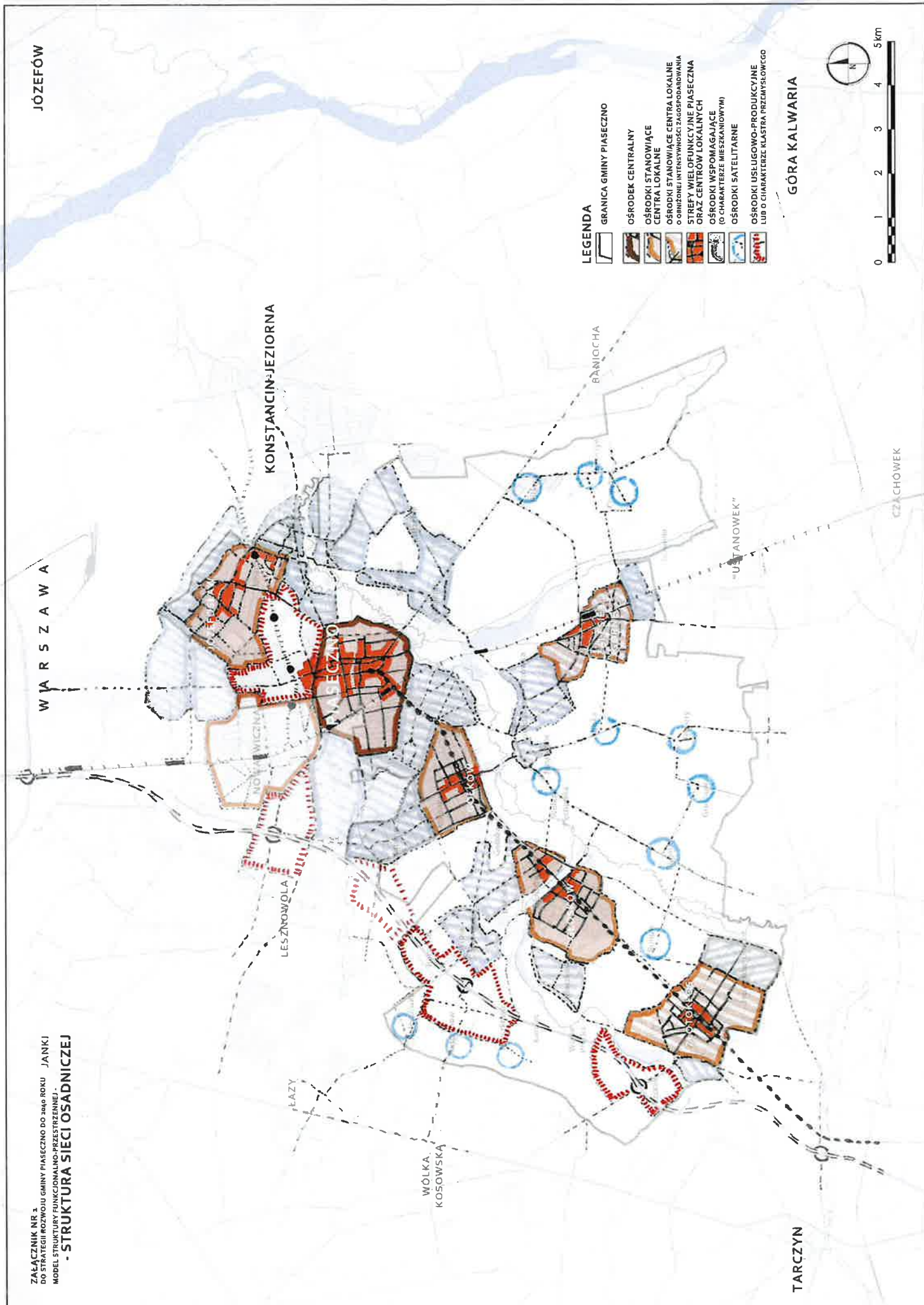
.....	95
TABELA 32. KRYTERIA I PYTANIA EWALUACYJNE	97
TABELA 33. KLUCZOWE WNIOSKI I REKOMENDACJE WYNIKAJĄCE Z EWALUACJI EX ANTE	98

RYSUNEK 1. LOKALIZACJA TRZECZ GMIN MIEJSKO-WIEJSKICH: GRODZISK MAZOWIECKI, SWARZĘDZ I WIELICZKA ORAZ PIASECZNO NA TLE ADMINISTRACYJNEJ MAPY POLSKI	7
RYSUNEK 2. ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W GMINACH W LATACH 2010 – 2020	8
RYSUNEK 3. POTENCJAŁ INNOWACYJNOŚCI	10
RYSUNEK 4. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	14
RYSUNEK 5. GŁÓWNE SIECI TRANSPORTOWE I OBSZARY DOTKNIĘTE POWODZIAMI	14
RYSUNEK 6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO – METROPOLIA WARSZAWSKA	15
RYSUNEK 7. UDZIAŁ NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW SEKTORA KREATYWNEGO W LICZBIE NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW W 2022 R. (%) ŹRÓDŁO: DIAGNOZA STRATEGICZNA NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ DO 2040 ROKU (DANE BDL GUS).....	18
RYSUNEK 8. DOSTĘPNOŚĆ CZASOWA (W MIN.*) I PRZESTRZENNA (KM*) DO OBIEKTÓW KULTURY W METROPOLII WARSZAWSKIEJ	21
RYSUNEK 9. CHOJNOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY JAKO ELEMENT OBSZARÓW CHRONIONYCH METROPOLII WARSZAWSKIEJ ŹRÓDŁO OPRACOWANIA NA PODSTAWIE DANYCH GEOPRZESTRZENNYCH GDOŚ DOSTĘP 10.12.2023 R.....	24
RYSUNEK 10. PENETRACJA BUDYNKOWA INTERNETEM STACJONARNYM O PRZEPUSTOWOŚCI CO NAJMNIEJ 30 MB/s (%) WARTOŚĆ WYLICZONA JAKO ŚREDNIA ARYTMETYCZNA Z WARTOŚCI DLA WSZYSTKICH GMIN METROPOLII WARSZAWSKIEJ, ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH UKE.	28
RYSUNEK 11. POTENCJALNE DZIENNE DOJAZDY DO WARSZAWY ZWIĄZANE Z PRACĄ I SZKOŁĄ (OS*) ŹRÓDŁO: DIAGNOZA STRATEGICZNA NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ DO 2040 ROKU (DANE GUS).....	29
RYSUNEK 12. UŻYTKI ROLNE PRZEWIDZIANE W MPZP I STUDIUM, W TYM GRUNTY ROLNE KLASY III ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE.	30
RYSUNEK 13. MODEL UKŁADU CELÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH	37
RYSUNEK 14. MODEL UKŁADU CELÓW STRATEGICZNYCH I CELÓW OPERACYJNYCH WRAZ Z PRZYPORZĄDKOWANYMI KLUCZOWYMI OBSZARAMI STRATEGICZNYMI	38
RYSUNEK 15. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY PIASECZNO.....	59
RYSUNEK 16. ANALIZA WZAJEMNYCH RELACJI MIĘDZY KLUCZOWYMI ASPEKTAMI POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY	71
RYSUNEK 17. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ	74
RYSUNEK 18. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	76
RYSUNEK 19. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – SYSTEM POWIĄZAŃ TRANSPORTOWYCH	77
RYSUNEK 20. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI I	78
RYSUNEK 21. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI II – POTENCJAŁ TURYSTYCZNO-REKREACYJNY	79
RYSUNEK 22. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ – SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	84

WYKRES 1. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI DLA GMINY PIASECZNO DO 2040.....	9
WYKRES 2. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI DLA GMINY PIASECZNO DO 2040.....	16
WYKRES 3. LICZBA LUDNOŚCI W GM. PIASECZNO W LATACH 2010 – 2022.....	17
WYKRES 4. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NA 1000 MIESZKAŃCÓW ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH GUS	18
WYKRES 5. NOWO ZAREJESTROWANE FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE NA 1000 MIESZKAŃCÓW W LATACH 2010-2021 ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BDL GUS.....	21

WYKRES 6. UDZIAŁ OBSZARÓW CHRONIONYCH W OGÓLNEJ POWIERZCHNI W LATACH 2010-2022 (%) ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BDL GUS.....	24
WYKRES 7. ODPADY Z GOSPODARSTW DOMOWYCH ZEBRANE SELEKTYWNIEM W LATACH 2017-2022 (%)	26
WYKRES 8. ODSETEK DZIECI W WIEKU 3-6 LAT UCZĘSZCZAJĄCYCH DO PRZEDSZKOLA (%)	27
WYKRES 9. UDZIAŁ POWIERZCHNI GMINY POKRYTEJ MPZP W LATACH 2010-2022 (%)	33
WYKRES 10. MIESZKAŃCY KORZYSTAJĄCY Z KANALIZACJI (%)	33

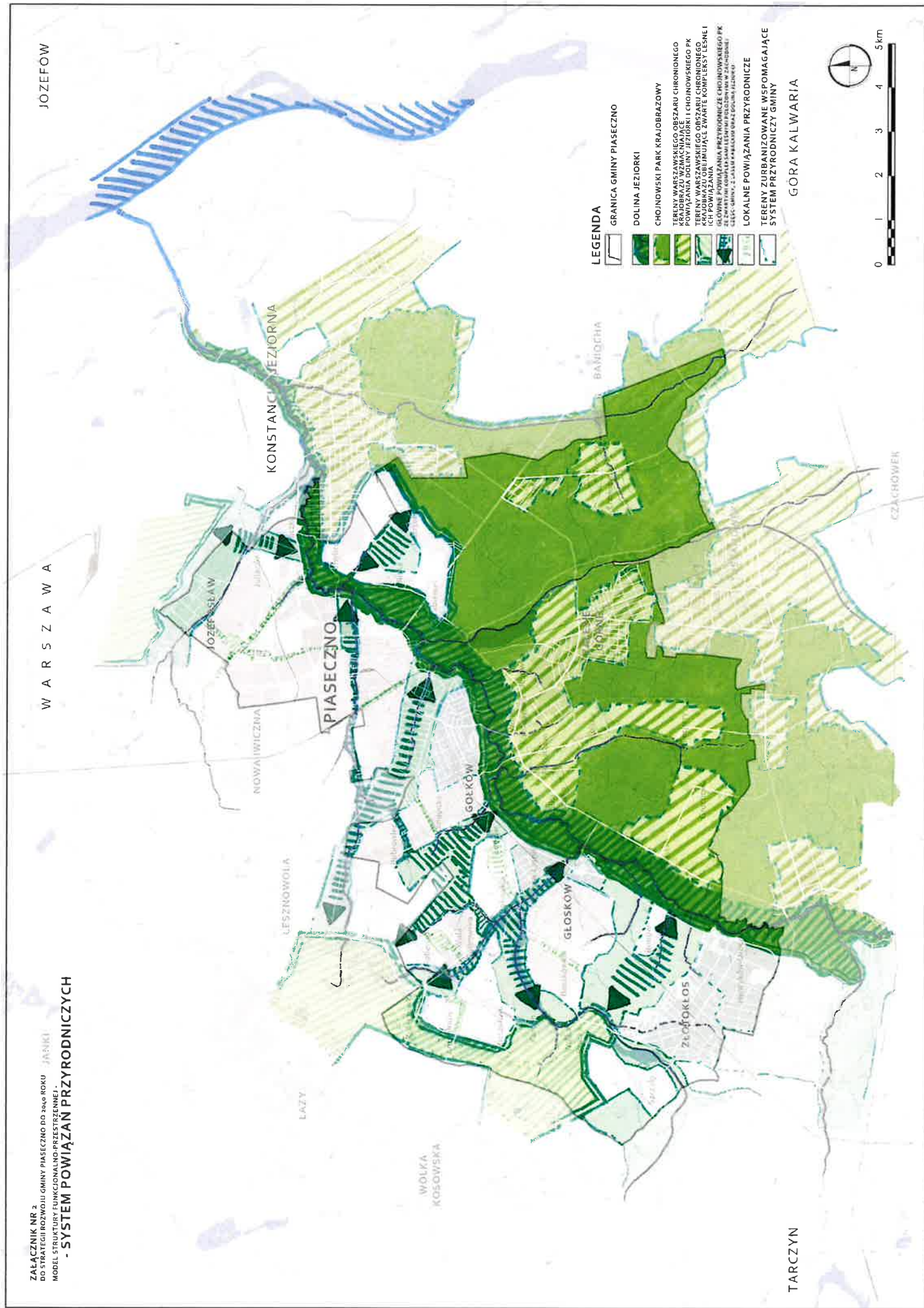
ZAŁĄCZNIKI:

TARCZYN

GÓRA KALWARIA

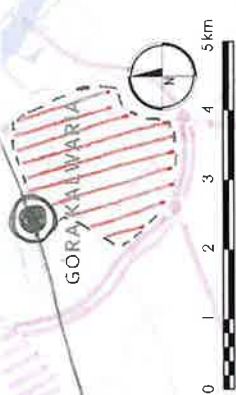
0 1 2 3 4 5 km

- SYSTEM POWIĄZAŃ TRANSPORTOWYCH

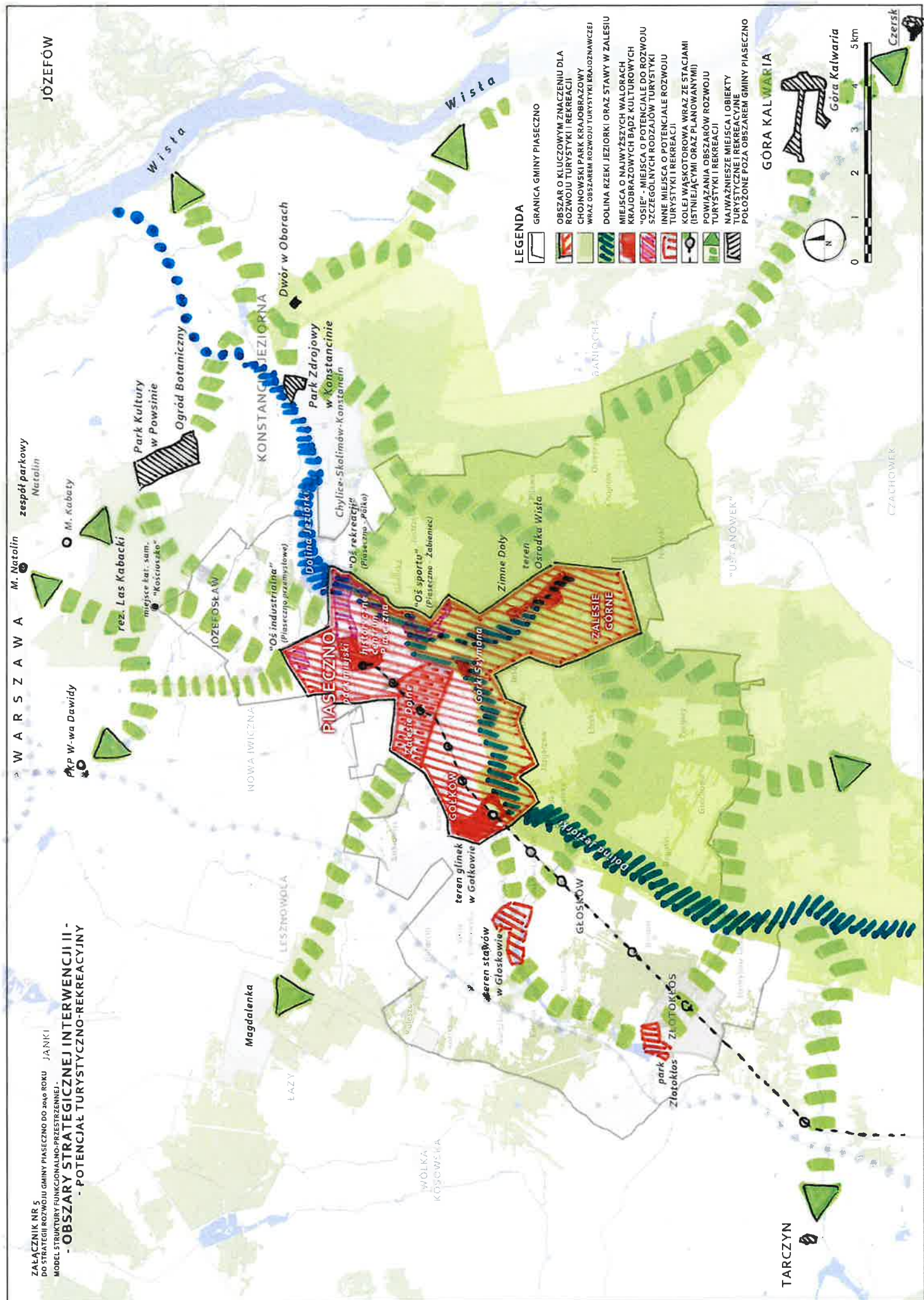
LEGENDA

- GRANICA GMINY PIASECZNO
- MIEJSCA WĘZŁOWE
- ŚRODMIEŚCIE PIASECZNA WRAZ ZE STREFĄ WIELOFUNKCYJNĄ - O RUCHU USPOKOJONYM (O SZCZEGÓLNYM PRIORYTECIE DLA KOM. PIESZEJ)
- GŁÓWNE WĘZŁY INTEGRACYJNE KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ
- LOKALNE WĘZŁY INTEGRACYJNE
- WSPOMAGAJĄCE WĘZŁY INTEGRACYJNE
- OBSZAR O SZCZEGÓLNYM PRIORYTECIE DLA KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ
- CENTRA LOKALNE - O RUCHU USPOKOJONYM (O SZCZEGÓLNYM PRIORYTECIE DLA KOM. PIESZEJ)
- POWIĄZANIA KOMUNIKACJĄ PUBLICZNĄ
- ISTNIEJĄCE LINIE KOLEJOWE (NORMALNOTOROWE I WĄSKOTOROWE)
- PROJEKTOWANE LINIE WYDAJNEGO SYSTEMU TRANSPORTU ZBIOROWEGO (W TYM SZYNOWEGO)
- GŁÓWNE ULICE MIEJSKIE PROWADZĄCE DO ŚRODMIEŚCIA PIASECZNA (Z KOM. PUBLICZNĄ)
- LOKALNE POWIĄZANIA KOMUNIKACJĄ PUBLICZNĄ ORAZ ROWEROWĄ
- ALTERNATYWNE POWIĄZANIA KOMUNIKACJĄ PUBLICZNĄ I LUB ROWEROWĄ
- INNE OBSZARY POWIĄZANE KOM. PUBLICZNĄ ORAZ ROWEROWĄ ZE ŚRODMIEŚCIEM PIASECZNA
- POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE W KIERUNKU OBLODOWYM W STOSUNKU DO PIASECZNA
- PONADLOKALNE POWIĄZANIA KOŁOWE
- DROGI KRAJOWE O CHARAKTERZE AUTOSTRADOWYM WRAZ Z WĘZŁAMI
- DROGI KRAJOWE O CHARAKTERZE AUTOSTRADOWYM - PLANOWANE
- INNE WAŻNE POWIĄZANIA DROGOWE O CHARAKTERZE PONADLOKALNYM
- INNE POWIĄZANIA DROGOWE O CHARAKTERZE PONADLOKALNYM

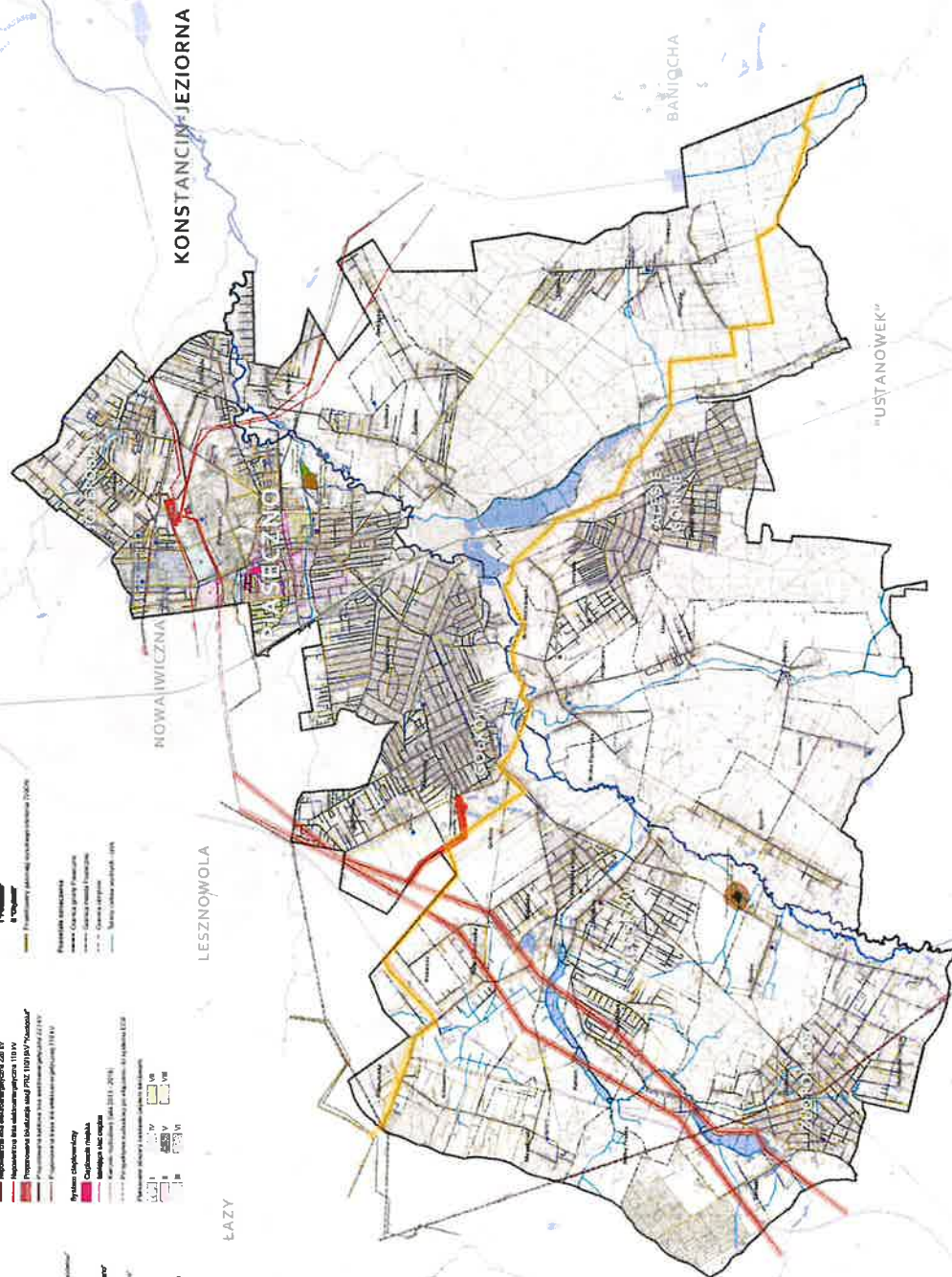
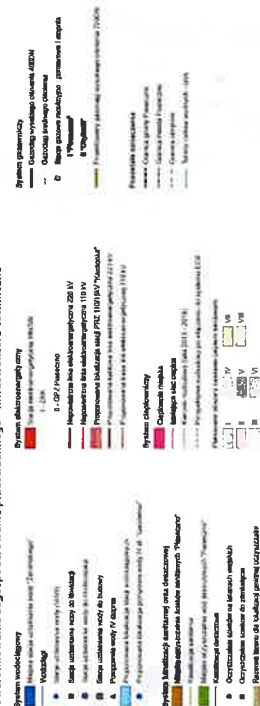

- Obszary strategicznej interwencji II - - potencjał turystyczno-rekreacyjny

**STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ -
SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**

Legenda do planszy III załączonej do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Płaszczyno uchwalonego w 2014 r.

LEGENDA

GRANICA GMINY PIASECZNO

AKTUALIZACJE POLITYKI USTALONEJ
W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
UCHWAŁONEGO W 2014 R.

LINIE ENERGETYCZNE WYSOKIEGO NAPIĘCIA,

KTÓRYCH PRZEBIEG PODLEGA ZMIANOM

**MINISTERSTWO ENERGETYKI I GOSPODARSTWA
ENERGETYCZNEGO**

LINIA GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA

- DO WERYFIKACJI
OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW - USUNIĘTA

Z PLANÓW INWESTYCYJNYCH Z ZACHOWANIEM REZERWY POD ZAPLECZE TECHNICZNE

GÓRA KALWARIA

**Wzmacniamy
kapitał społeczny**

Id: 5058CAB5-CE4C-4961-8A3B-868D04E6E06C. Projekt

	tym osób z niepełnosprawnościami. • Wykorzystanie infrastruktury szkolnej do rozwijania lokalnej oferty społecznej i kulturalnej. • Integracja osób wykluczonych, migrantów oraz osób z niepełnosprawnościami poprzez działania włączające i przeciwdziałające izolacji. • Rozwijanie programów kulturalnych i edukacyjnych sprzyjających różnorodności i włączeniu społecznemu.	społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej.	• Zapewnienie dostępności przestrzeni i obiektów publicznych (architektonicznej, informacyjnej, organizacyjnej) dla osób ze szczególnymi potrzebami. • Tworzenie międzypokoleniowych centrów aktywności i przestrzeni młodzieżowych sprzyjających integracji.
WSPÓŁPRACA	• Aktywne zaangażowanie mieszkańców w życie gminy poprzez konsultacje, inicjatywy i działania społeczne. • Wsparcie dla inicjatyw lokalnych wzmacniających tożsamość i tradycje społeczne. • Koordynacja działań JST, NGO i instytucji publicznych na rzecz integracji społecznej i edukacji mieszkańców. • Rozwój platform dialogu i partnerstw lokalnych, powiatowych i metropolitalnych.	• Wzmocnienie roli Centrum Przedsiębiorczości jako platformy wsparcia dla lokalnego biznesu. • Integracja biznesu z edukacją i wspieranie lokalnych innowacji. • Wsparcie organizacji pozarządowych, co przynosi korzyści społeczne i ekonomiczne. • Współpraca w ramach Metropolii Warszawskiej wspierająca zrównoważony rozwój i działania klimatyczne. • Unikanie kolizji inwestycyjnych dzięki wczesnemu włączaniu partnerów w procesy planistyczne.	• Lepsza koordynacja z innymi samorządami i instytucjami w zakresie spójnego planowania przestrzennego i infrastruktury liniowej. • Integracja działań klimatycznych i środowiskowych w polityce przestrzennej. • Ochrona dziedzictwa i krajobrazu poprzez wspieranie inicjatyw społecznych związanych z przestrzenią publiczną. • Rozwijanie dostępności przestrzennej i unikanie barier dla osób z niepełnosprawnościami
DZIEDZICTWO KULTURY I DZIEDZICTWO NIEMATERIALNE	• Zwiększenie dostępności do kultury dzięki modernizacji i rewitalizacji infrastruktury zabytkowej. • Wzrost świadomości kulturowej poprzez działalność Muzeum Piaseczna, promocję lokalnego dziedzictwa i dokumentowanie historii mówionej. • Wspieranie i aktywizacja społeczności lokalnych kultywujących tradycje i niematerialne dziedzictwo	• Wprowadzenie systemu zachęt finansowych wspierających właścicieli zabytków. • Promocja dziedzictwa kulturowego jako elementu przyciągającego turystów i wspierającego lokalną gospodarkę. • Rozwijanie oferty kulturalnej i artystycznej wzmacniającej lokalną przedsiębiorczość i sektor kreatywny.	• Rewitalizacja zabytków oraz ich adaptacja do nowych funkcji, co podniesie atrakcyjność przestrzeni publicznej. • Zachowanie unikalnego charakteru miast-ogrodów oraz popularyzacja historycznych miejsc jako przestrzeni spotkań i integracji. • Przeznaczanie zasobów lokalowych gminy na cele kultury i ochrony dziedzictwa.
NOWOCZESNE SEKTORY	• Rozwój kompetencji mieszkańców poprzez warsztaty, szkolenia i promocję przedsiębiorczości. • Współpraca z uczelniami umożliwi lokalnym firmom dostęp do nowoczesnych technologii i wiedzy. • Promowanie ekologicznego rolnictwa wpłynie na zdrowszy styl życia i wyższą jakość produktów spożywczych. • Wzmacnianie kultury innowacyjności i otwartości na nowe rozwiązania.	• Wsparcie branż kreatywnych i technologicznych pobudzające innowacyjność lokalnej gospodarki. • Rozwój ekologicznych sektorów przemysłu przyciągnie inwestorów i ograniczy negatywny wpływ na środowisko. • Zwiększenie różnorodności przedsiębiorstw wzmocni stabilność ekonomiczną gminy. • Wspieranie lokalnych producentów i rolnictwa ekologicznego jako elementu rozwoju gospodarczego	• Lepsze wykorzystanie przestrzeni biznesowej dzięki współpracy międzysektorowej. • Ochrona terenów wiejskich poprzez rozwój ekologicznego rolnictwa i wspieranie lokalnych producentów. • Wsparcie dla wdrażania nowoczesnych technologii poprawi efektywność przestrzeni gospodarczej i produkcyjnej • Tworzenie nowoczesnych, przyjaznych środowisku stref aktywności gospodarczej.
AKTYWIZACJA BIZNESOWA	• Współpraca w ramach metropolii warszawskiej i partnerstw publiczno-prywatnych umożliwi realizację projektów wspierających lokalną społeczność. • Wsparcie ekonomii społecznej stworzy miejsca pracy chronionej dla osób z szczególnymi potrzebami. • Promowanie odpowiedzialności społecznej firm wzmocni zaangażowanie biznesu w życie gminy.	• Wsparcie MŚP poprzez ulgi podatkowe, promocję lokalnych produktów i pomoc administracyjną zwiększy konkurencyjność gospodarki. • Partnerstwa publiczno-prywatne przyczynią się do rozwoju infrastruktury, nowych inwestycji i tworzenia wartościowych miejsc pracy. • Rozwijanie nowoczesnych form przedsiębiorczości, w tym startupów i innowacyjnych inicjatyw gospodarczych.	• Rozwój infrastruktury gospodarczej w oparciu o współpracę z sektorem prywatnym. • Lepsze zagospodarowanie przestrzeni dzięki projektom realizowanym w formule PPP. • Tworzenie przyjaznych i dostępnych przestrzeni biznesowych wspierających zrównoważony rozwój gminy.

	• Zwiększenie dostępności mieszkańców do lokalnych produktów i usług.		
PRZESTRZEŃ DLA BIZNESU	• Tworzenie nowych miejsc pracy dzięki rozwojowi stref inwestycyjnych, inkubatorów przedsiębiorczości i przestrzeni coworkingowych. • Zwiększenie atrakcyjności gminy dla mieszkańców poprzez rozwój nowoczesnych przestrzeni usługowych i biurowych. • Wspieranie lokalnych przedsiębiorców poprzez dostęp do nowoczesnej infrastruktury i sieci współpracy.	• Lepszy dostęp do nowoczesnych technologii poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i energetycznej. • Rozbudowa infrastruktury transportowej usprawniającej logistykę i dostęp do obszarów gospodarczych. • Powstawanie parków naukowo-technologicznych i rozwój nowoczesnych usług wspierających innowacyjne firmy. • Zwiększenie wpływów do budżetu gminy dzięki przyciąganiu inwestorów i rozwojowi lokalnego biznesu.	• Optymalne wykorzystanie terenów poprzez tworzenie nowoczesnych przestrzeni biznesowych. • Modernizacja dzielnicy przemysłowej stworzy przyjazne środowisko dla pracy i inwestycji. • Rozwój infrastruktury wspierającej technologie i planowanie przestrzenne zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. • Możliwość przekształcania terenów rolnych w ogrody działkowe lub eko-produkcyjne hale zgodnie z potrzebami rozwojowymi.
POLITYKA PRZESTRZENNA	• Ochrona terenów zielonych i rolnych poprawi jakość życia mieszkańców i zdrowie publiczne. • Rewitalizacja centrów lokalnych zwiększy dostęp do usług społecznych i kulturalnych. Poprawa dostępu do usług publicznych i społecznych dzięki odpowiedniemu kształtowaniu układu przestrzennego. • Wzmacnianie relacji społecznych poprzez tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych	• Lepszy dostęp do usług publicznych i komercyjnych wzmocni lokalną gospodarkę. • Analiza migracji ułatwi planowanie inwestycji, wspierając rynek pracy i rozwój gospodarczy. • Wdrażanie nowoczesnych narzędzi planistycznych umożliwiających elastyczne dostosowanie do zmian demograficznych i klimatycznych. • Promowanie zielonych technologii i rozwoju lokalnych centrów gospodarczych.	• Zintegrowane planowanie przestrzenne poprawi funkcjonalność i spójność gminy. • Realizacja uchwały krajobrazowej podniesie estetykę przestrzeni publicznej. • Ożywienie terenów rolnych zapewni ich produktywność wykorzystanie, wspierając lokalną żywność ekologiczną. • Wzmacnianie powiązań przyrodniczych i funkcjonalnych między terenami zieleni, obszarami chronionymi i ośrodkami lokalnymi.
SAMOWYSTARCZALNOŚĆ ENERGETYCZNA	• Wdrożenie OZE w inwestycjach gminnych podniesie świadomość ekologiczną mieszkańców i poprawi komfort życia. • Modernizacja budynków użyteczności publicznej zmniejszy zużycie energii i poprawi warunki pracy oraz zamieszkania. • Wspieranie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła i termomodernizacji budynków mieszkalnych. • Zwiększenie odporności energetycznej gminy i bezpieczeństwa energetycznego społeczności.	• Rozwój systemów OZE i ciepłownictwa przyniesie oszczędności energetyczne i nowe miejsca pracy w sektorze zielonej energii. • Wdrażanie energooszczędnych rozwiązań zmniejszy koszty funkcjonowania instytucji publicznych i prywatnych. • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną wspierającą zrównoważony rozwój lokalnej gospodarki. • Wprowadzanie mechanizmów współdzielenia energii poprawiających efektywność i konkurencyjność biznesu.	• Termomodernizacja budynków podniesie estetykę przestrzeni publicznej. • Rozwój zielonej infrastruktury energetycznej (np. dachy i fasady zielone, instalacje solarne) poprawiający atrakcyjność przestrzeni miejskiej. • Przejście na gospodarkę niskoemisyjną poprawiającą jakość powietrza i tworzące zdrowsze środowisko miejskie. • Integracja rozwiązań energetycznych z planowaniem przestrzennym gminy.
GOSPODARKA CYRKULARNA	• Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców dzięki segregacji odpadów i promocji kompostowania. • Zmniejszenie ryzyka podtopień poprzez rozwój retencji i realizację programów przeciwpowodziowych. • Poprawa jakości życia dzięki czystszyemu środowisku i eliminacji zanieczyszczeń.	• Rozbudowa systemu gospodarki odpadami stworzy miejsca pracy i poprawi efektywność zarządzania odpadami. • Inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną i recykling ograniczą długoterminowe koszty funkcjonowania gminy. • Modernizacja systemów odbioru i przetwarzania odpadów zgodnie z wymogami gospodarki cyrkularnej.	• Efektywne zarządzanie wodami opadowymi poprawi bezpieczeństwo przestrzenne. • Eliminacja dzikich wysypisk zwiększy estetykę i czystość przestrzeni publicznych. • Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury wzmocni odporność gminy na zmiany klimatyczne. • Integracja działań GOZ w planowaniu przestrzennym gminy.
OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	• Lepszy dostęp do terenów przyrodniczych sprzyja zdrowiu i rekreacji mieszkańców. • Edukacja ekologiczna wzmacniającą postawy prośrodowiskowe i świadomość klimatyczną.	• Ochrona korytarzy ekologicznych i Zielonego Pierścienia Warszawy wspiera turystykę i ekorozwój. • Projekty ochrony bioróżnorodności mogą przyciągnąć finansowanie z programów środowiskowych i unijnych.	• Zachowanie i odbudowa ekosystemów zwiększą spójność terenów zielonych. • Inwestycje w infrastrukturę środowiskową poprawią zarządzanie zasobami wodnymi i ochronę przed suszą.

	• Zaangażowanie społeczności w projekty ochrony dzikich gatunków i eliminacji gatunków inwazyjnych. • Poprawa jakości życia dzięki czystszyemu środowisku (powietrze, woda, gleba).	• Inwestycje w infrastrukturę środowiskową obniżające długoterminowe koszty związane z ochroną zasobów i przeciwdziałaniem skutkom zmian klimatu.	• Rozwój parków leśnych i nowych terenów do zalesienia. • Monitoring jakości wody, powietrza i gleby oraz ochrona przed hałasem i zanieczyszczeniem świetlnym.
TERENY ZIELENI I REKREACJI	• Lepszy dostęp mieszkańców do terenów zieleni i rekreacji sprzyjający zdrowiu, integracji i aktywnemu stylowi życia. • Edukacja ekologiczna oraz włączanie społeczności w opiekę nad ogrodami społecznymi i parkami zwiększające świadomość prośrodowiskową. • Integracja międzypokoleniowa dzięki wspólnym przestrzeniom rekreacyjnym	• Inwestycje w rozwój terenów zieleni i rekreacji wspierające lokalną gospodarkę (usługi, turystyka, sport). • Promocja ogrodów społecznych, działkowych i parków kieszonkowych jako elementów gospodarki lokalnej i poprawy jakości życia. • Tworzenie nowych miejsc pracy związanych z utrzymaniem zieleni, rekreacją i usługami towarzyszącymi.	• Rozwój terenów zieleni poprzez ochronę istniejących obszarów i tworzenie nowych (parki, ogrody, zieleni w zabudowie). • Ochrona i inwentaryzacja drzewostanów oraz wzmacnianie bioróżnorodności. • Projektowanie zieleni w obszarach gęstej zabudowy (zadrzewianie ulic, placów, zielone dachy i fasady). • Tworzenie zielonych tras łączących tereny rekreacyjne, sportowe i przyrodnicze oraz powiązania z doliną Peretki. • Wdrażanie rozwiązań retencyjnych i błękitno-zielonej infrastruktury.
SPRAWNOŚĆ URZĘDU	• Lepszy dostęp do usług dzięki e-usługom i cyfrowym narzędziom zwiększa wygodę mieszkańców. • Większe zaangażowanie społeczności poprzez nowoczesne kanały komunikacji i platformy dialogu. • Szybsza i bardziej transparentna obsługa spraw urzędowych podnosi zaufanie do administracji. • Rozwój kompetencji pracowników i lepsza współpraca wewnętrzna w urzędzie i jednostkach.	• Cyfryzacja i automatyzacja procesów administracyjnych prowadzą do oszczędności czasu i kosztów. • Profesjonalna promocja gminy wspiera przyciąganie inwestorów i rozwój lokalnego biznesu. • Nowoczesny urząd jako centrum obsługi generuje nowe miejsca pracy w administracji i usługach wspierających. • Wdrożenie mechanizmów ochrony danych i integracji systemów zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe i efektywność pracy.	• Budowa nowego ratusza podnosi funkcjonalność przestrzeni publicznej i estetykę centrum miasta. • Integracja systemów cyfrowych usprawnia zarządzanie przestrzenią i usługami publicznymi. • Tworzenie nowoczesnych przestrzeni obsługi mieszkańców w ramach ratusza i jednostek organizacyjnych. • Elastyczne dostosowanie układu przestrzennego instytucji do zmieniających się zadań gminy.
ZDROWIE I SPORT	• Lepszy dostęp do opieki zdrowotnej i rozwój usług profilaktycznych poprawiają zdrowie mieszkańców. • Programy wsparcia zdrowia psychicznego i przeciwdziałania uzależnieniom wzmacniają spójność społeczną. • Rozwój e-zdrowia i cyfrowych usług ułatwiających kontakt z placówkami medycznymi. • Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej w różnych grupach wiekowych. • Rozbudowa infrastruktury sportowej i organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców.	• Inwestycje w zdrowie i sport generują nowe miejsca pracy w sektorze medycznym, sportowym i rekreacyjnym. • Promocja zdrowego stylu życia może obniżyć długoterminowe koszty opieki zdrowotnej. • Organizacja wydarzeń sportowych i prozdrowotnych wspiera lokalną gospodarkę i usługi. • Wspieranie lokalnych producentów i usługodawców związanych ze sportem i rekreacją.	• Nowoczesne obiekty sportowo-rekreacyjne zwiększają atrakcyjność przestrzeni publicznej. • Rozwój terenów rekreacyjnych, jak Glinanki czy Stawy Żabienieckie, wzbogaca ofertę spędzania czasu wolnego. • Lepsza dostępność infrastruktury sportowej dla wszystkich grup mieszkańców. Powiązanie obiektów sportowych i rekreacyjnych w spójny system dostępny w całej gminie.
KULTURA	• Wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym dzięki rozbudowanej i dostępnej ofercie. • Wzmocnienie tożsamości lokalnej poprzez rozwój „Piaseczno HUB Kultury” i integrację środowisk kulturalnych. • Aktywne wsparcie dla lokalnych inicjatyw i artystów pobudza kreatywność oraz buduje więzi społeczne. • Rozwój polityki kulturalnej sprzyjającej włączeniu społecznemu i integracji	• Wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca wydarzeń kulturalnych przyciąga turystów i wspiera sektor usług. • Rozwój infrastruktury kulturalnej tworzy miejsca pracy w kulturze, turystyce i branżach kreatywnych. • Organizacja imprez o zasięgu subregionalnym stymuluje lokalną gospodarkę. • Promocja lokalnych artystów wzmacniający sektor kreatywny i przedsiębiorczość.	• Modernizacja i budowa nowych obiektów kulturalnych podnosi estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznej. • Powstanie sali teatralno-widowiskowej wzbogaci ofertę centrum miasta jako miejsca spotkań i wydarzeń. • Przygotowanie przestrzeni miejskich do realizacji wydarzeń kulturalnych poprawiające atrakcyjność centrum Piaseczna. • Kształtowanie przestrzeni publicznej jako miejsca

			integracji i aktywności artystycznej.
MIESZKALNICTWO KOMUNALNE I SPOŁECZNE	• Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych i społecznych, w tym dla osób starszych, o niskich dochodach i z niepełnosprawnościami. • Wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej (m.in. „więźniów 4. piętra”) wzmacniające integrację społeczną i przeciwdziałające wykluczeniu. • Nowe modele mieszkalnictwa (np. mieszkania treningowe, ze wsparciem) wspierające samodzielność mieszkańców. • Budowanie wspólnot lokalnych poprzez mieszkalnictwo jako element polityki społecznej	• Rozwój budownictwa społecznego stymuluje lokalny rynek budowlany i gospodarkę. • Programy mieszkaniowe zwiększają stabilność ekonomiczną mieszkańców i zmniejszają koszty wsparcia społecznego w dłuższej perspektywie. • Wdrażanie ekologicznych rozwiązań w mieszkalnictwie wspierających gospodarkę niskoemisyjną i lokalne firmy instalacyjne.	• Modernizacja zasobów mieszkaniowych poprawia estetykę osiedli i integruje je z przestrzenią publiczną. • Nowe inwestycje mieszkaniowe mogą stać się przykładem nowoczesnych i zrównoważonych rozwiązań urbanistycznych. • Powiększanie zasobu mieszkaniowego gminy poprzez inwestycje oraz współpracę z NGO i partnerami prywatnymi
MOBILNOŚĆ	• Poprawa dostępności transportu publicznego ułatwia codzienne funkcjonowanie mieszkańców i zwiększa ich mobilność. • Wzrost bezpieczeństwa na drogach oraz rozwój infrastruktury dla pieszych i rowerzystów wspiera aktywność społeczną i zdrowy styl życia. • Współpraca metropolitalna podnosi jakość usług transportowych w całym regionie. • Promocja mobilności aktywnej i niskoemisyjnej poprawiająca jakość życia mieszkańców.	• Lepsze połączenia komunikacyjne sprzyjają rozwojowi lokalnych firm oraz przyciąganiu inwestorów. • Rozwój kolei aglomeracyjnej i transportu publicznego wspiera rynek pracy, ułatwiając dostęp do zatrudnienia. • Inteligentne systemy transportowe zwiększają efektywność przewozów i ograniczają koszty logistyczne. • Zrównoważony transport wspierający konkurencyjność i innowacyjność gminy.	• Budowa i modernizacja zintegrowanych węzłów przesiadkowych usprawniająca komunikację i odciążająca centrum miasta. • Planowanie dróg z uwzględnieniem zieleni i naturalnych elementów krajobrazu wspierające zrównoważony rozwój przestrzenny. • Rozwój infrastruktury mobilności aktywnej (ścieżki rowerowe, chodniki, P+R) tworzący spójny i ekologiczny system transportowy. • Uspokojenie ruchu w miejscowościach zwiększające bezpieczeństwo i komfort mieszkańców.
BEZPIECZEŃSTWO	• Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez skuteczne działania służb i edukację. • Lepsza ochrona dzieci i młodzieży dzięki poprawie bezpieczeństwa wokół szkół oraz programom prewencyjnym. • Rozwój systemu wczesnego ostrzegania oraz wsparcie OSP i Straży Miejskiej wzmacnia gotowość na sytuacje kryzysowe. • Wzmacnianie obrony cywilnej i organizacja szkoleń dla mieszkańców w zakresie reagowania na zagrożenia.	• Skuteczne zarządzanie kryzysowe minimalizuje straty gospodarcze w przypadku zagrożeń. • Rozwój systemów bezpieczeństwa i wsparcie służb tworzy nowe miejsca pracy. • Poprawa bezpieczeństwa cyfrowego chroni infrastrukturę i dane, co zwiększa stabilność lokalnych instytucji i firm. • Zwiększenie efektywności współpracy między instytucjami publicznymi i metropolitalnymi.	• Rozwój infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo drogowe podnosi jakość przestrzeni publicznej. • Centralny magazyn zarządzania kryzysowego usprawnia logistykę działań w sytuacjach awaryjnych. • Zintegrowane działania prewencyjne i edukacyjne poprawiają funkcjonalność przestrzeni publicznej, czyniąc ją bezpieczniejszą i bardziej przyjazną. • Rozwój i specjalizacja jednostek OSP poprawiające gotowość operacyjną i funkcjonalność przestrzeni ratowniczej.

UZASADNIENIE

Obowiązujące brzmienie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zawiera szereg regulacji integrujących wymiar społeczno-gospodarczy i przestrzenny w dokumentach strategicznych, również na poziomie lokalnym. Strategia ma zawierać elementy polityki przestrzennej, w związku z czym należało sporządzić nowy dokument, gdyż obowiązująca w Gminie Piaseczno Strategia przyjęta Uchwałą nr 1052/XXXVI/2017 Rady Miejskiej w Piasecznie z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do roku 2030”, stanowiącej aktualizację "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno na lata 2004-2015", przyjętej uchwałą Rady Miejskiej nr 841/XXXVII/2005 w dniu 02.06.2005 r. stała się nieaktualna.

W związku z powyższym w dniu 18 października 2023 r. Rada Miejska w Piasecznie podjęła Uchwałę nr 1435/LXXVI/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do roku 2040 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania strategii, w tym trybu konsultacji.

Proces tworzenia dokumentu był od samego początku uspołeczniony. W latach 2023-2025 przeprowadzono szereg działań, w które włączani byli różni interesariusze.

Kluczowe etapy procesu strategicznego:

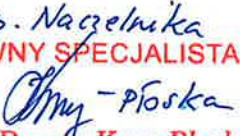
- Marzec 2023 r. Określenie wizji rozwoju gminy;
- Marzec – kwiecień 2023 r. Przygotowanie i przeprowadzenie siedmiu debat tematycznych, w których uczestniczyli zaproszeni specjaliści oraz mieszkańcy gminy (debaty były transmitowane w internecie). Tematy podejmowane w trakcie debat, to: "Piaseczno w podróży", "Piaseczno zagospodarowane", "Piaseczno klimatycznie odporne", "Piaseczno wielopokoleniowe", "Piaseczno w zdrowiu i kondycji", "Piaseczno i gospodarka przyszłości", "Piaseczno i kompetencje przyszłości",
- Marzec – listopad 2023 r. – prace nad syntezą diagnozy;
- Maj – czerwiec 2023 r. – dwie tury warsztatów, które odbywały się w czterech grupach: przedstawiciele Rady Miejskiej i Sołtysi, Seniorzy oraz Młodzież, Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy. Warsztaty były poświęcone wypracowaniu celów i wstępnych kierunków działań;
- Czerwiec 2023 – marzec 2024 r. – prace wewnątrz Urzędu Miasta i Gminy nad wypracowaniem struktury celów i kierunków działań, spotkania wewnątrz urzędu;
- Lipiec – wrzesień 2024 – wewnętrzne konsultacje projektu Strategii w części wizji, wniosków z diagnozy strategicznej, celów i kierunków działań (wewnątrz urzędu);
- Sierpień 2024 – luty 2025 r. – prace nad modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- Maj – czerwiec 2025 r. – konsultacje społeczne oraz przeprowadzenie ewaluacji ex ante projektu Strategii;
- Czerwiec – lipiec 2025 r. – opracowanie raportu z konsultacji oraz ustosunkowanie się do nadesłanych uwag;

- Sierpień 2025 r. – opiniowanie projektu Strategii przez Zarząd Województwa Mazowieckiego oraz opracowanie projektu Strategii do przedłożenia Radzie Miejskiej Piaseczna.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Piaseczno do roku 2040 stanowi podstawę do zrównoważonego i harmonijnego zarządzania przyszłością Gminy w długiej perspektywie czasowej. Stanowi wizję rozwoju i scenariusz działań uwzględniający wszystkie aspekty życia i wyznacza kierunki dla procesów i programów realizowanych w Piasecznie w kolejnych latach. Zawiera cele strategiczne i operacyjne a także kierunki działań z ustaleniami i rekomendacjami realizacyjnymi oraz system monitorowania realizacji dokumentu.

W związku z tym zasadne jest przyjęcie ww. dokumentu.

Z up. Burmistrza
Miasta i Gminy Piaseczno
mgr inż. Robert Wład
II Zastępca Burmistrza
Miasta i Gminy Piaseczno

Z up. Naczelnika
GŁÓWNY SPECJALISTA
dr inż. Dorota Krug-Płoska

